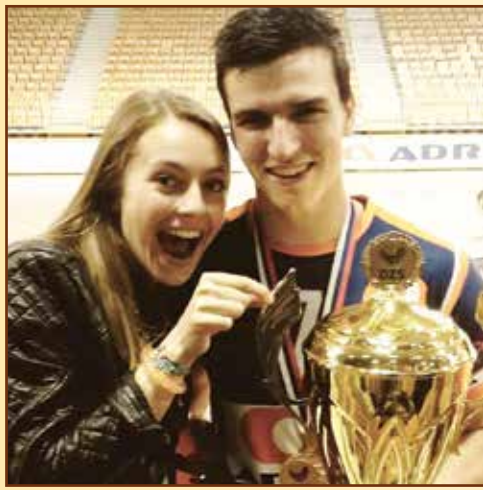

NOVICE OBČINE RAČE-FRAM

Št. 70 - 2/2016; junij 2016

70^{št.}

ŽUPANOV UVODNIK

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Petindvajset let živimo v lastni državi in namesto, da bi polni optimizma zrlili v prihodnost, nas najrazličnejši negativni dogodki, s katerimi nas dnevno bombardirajo mediji, delajo zmeraj bolj apatične. Državna oblast pa se obnaša, kot da ne živi v tej državi. Lobiji in različne interesne skupine so se zajedli v vse pore družbe, plenilski nagon je najhujši v vsej četrto stoletni zgodovini samostojne države. Zato se moramo vsi vprašati, kako naprej. Zavedati se namreč moramo, da smo za lastne odločitve odgovorni sami ter da svet okoli nas pričakuje, da bodo odločitve, ki jih sprejemamo, odgovorne in v korist vseh.

Čeprav nam je šlo teh 25 let samostojne države bolj ali manj dobro, smo dobro naredili največkrat takrat, ko so nam drugi pokazali, kako naprej. Ko smo stopali v EU ali v zvezo NATO ali ko smo prevzeli evro, smo dobili seznam 'domačih nalog', pri katerih je bilo jasno, da za članstvo in za prevzem denarne valute veljajo točno določeni pogoji. To pomeni, da so nam naloge in pogoje za doseganje ciljev postavili drugi, mi pa smo jih pridno izpolnili. Tudi leta 2013, ko smo se za las izognili finančni katastrofi, smo javnofinančno nalogo vestno izpolnili. To vse skupaj pomeni, da lažje funkcioniramo, ko imamo od zunaj predpisan okvir, ko pa ostanemo sami s sabo, nam gre težje od rok. Zato non-stop govorimo, da bomo izkoreninili korupcijo, izboljšali politični sistem in javno upravo, uredili sodstvo, sprejeli različne reforme - vse to nam vsakič znova nekdo obljublja, premakne pa se skoraj nič. Spet smo torej v položaju, ko nam nihče ne določa, kaj naj počnemo z lastno državo in samo od nas je odvisno, kaj bomo z njo naredili. Potrebujemo torej cilj in ker visokih ciljev ni več, imamo tudi z majhnimi cilji hude težave, zato bo potrebno strniti vrste, jasno opredeliti vrednote in načela in jih tudi dosledno uveljavljati. Samo tako bomo lahko pregnali črnogledost in apatičnost, ki počasi, a vztrajno postaja vse očitnejša. Želeli smo svojo državo, zato moramo narediti vse, da čim bolj urejeno državo in družbo predamo svojim zanamcem.

Dvainsvajseto leto živimo tudi v svoji občini, kjer torej že toliko časa izgrajujemo podobo občine Rače-Fram, na katero smo lahko ponosni. Trudimo se, da je razvoj viden v vseh vaseh od Gorice do Planice. Danes lahko s ponosom ugotovimo in rečemo, da spada občina Rače-Fram med tiste občine v Sloveniji, ki so dosegle nadpovprečen napredek in razvoj na marsikaterem področju. Zato je bilo tudi 17. praznovanje občinskega praznika, popestrelega s številnimi prireditvami, ki so nam jih pripravila domača društva in organizacije, lepo, prijetno in slovesno. V tem času se je zvrstilo veliko kulturnih dogodkov, športnih prireditev, razstav, predavanj, tekmovanj ipd. Prepričan sem, da se je za prav vsakogar našlo kaj zanimivega.

Pred nami je mesec julij - čas, ko se začnejo dopusti in so na koledarju počitnice. Najbolj so se tega razveselili šolarji, pa tudi vsi ostali v teh turbulentnih časih še kako potrebujemo dopust. Vsem torej želim prijeten poletni oddih. Ni potrebno, da ga preživite ob morju ali v planinah. Dopust je lahko lep tudi doma, v krogu svoje družine, prijateljev, sosedov in znancev. Podajte se na potep v bližnjo okolico, posedite na terasi kakšnega lokala ali obiščite katero izmed kulturnih prireditev. Samo odločiti se morate in dan bo takoj lepši za kakšno doživetje. Bistvo dopusta je, da se ustavite, si oddahnete in naberete novih moči za pot naprej.

Prijetne poletne in dopustniške dni vam želim!

Branko LEDINEK,
župan

POZDRAV IZ NAŠEGA UREDNIŠTVA

Ponovno pozdravljeni tik pred oz. na začetku letošnjega poletja, ko se poslavljamo od pomladi, ki od februarja do sredine maja ni skoparila s cvetnim prahom leske, jelše, breze in vrbe. K temu je pripomogel predvsem april, ki si ni bil čisto nič podoben - sicer hladen, a skoraj brez dežja. Če ste eni izmed tistih, ki vam v spomladanskem času nenehno teče iz nosu, vas praska po očeh

in grlu, ne morete globoko ter normalno dihati, ker vam piska po pljučih in vas sili na kašelj, imate zelo verjetno ali pa celo postavljeno diagnozo senenega nahoda oz. alergijskega rinitisa. Potem ste se tudi vi v mesecu maju z velikim olajšanjem razveselili težko pričakovanega 'aprilskega' dežja. Da lahko ta (za nekatere ljudi najljubši in najlepši) letni čas, ko se v naravi vse prebuja, sploh znosno preživimo, moramo - žal - po večini jemati tablete in se tako še dodatno 'zastrupljati'.

Ker je vsaka pomlad (in za njo seveda tudi poletje) simbol ponovnega rojstva, novega začetka, nočem razpredati o nesposobni vladi, brezposelnosti v državi, begunskem valu, predvsem pa ne o ljudeh. Povedati želim le to, da vsak človek, če premore vsaj malo vesti, ve, kdaj in kje je govoril ter delal samo zase - v svojo korist, ne meneč se za posledice svojega govorjenja ali dejanja nasproti drugim ljudem in v njihovo škodo... pa naj bo to zaradi užaljenosti, zavidanja, hinavščine itd. Kljub vsem razočaranjem, ki sem jih že (in jih morda še bom) doživela, še zmeraj verjamem, da se dobro z dobrim povrne in slabo s slabim ter da se tako rekoč vse enkrat zaračuna in slej ko prej na različne načine tudi plača. Zato se sama ob stikih z ljudmi zmeraj trudim po najboljših močeh ravnati enako - brez favoriziranja, predsodkov in vnaprejšnjega obsojanja (torej brez kakršne koli

diskriminacije). Mnenja sem, da je bistvena kvalitetna komunikacija - absolutno obojestranska, sicer pride ravno zaradi tega do konflikta, ko komunikacije dejansko sploh ni (en govori, drugi pa bi /naj/ samo poslušal... ali pa, ko en govori, drugi pa samo kima in se ne prepriča, ali sliši pravilno). Ali si zares želimo družbo, v kateri ljudje nočejo več (se morda celo bojijo) komunikacije in se tako izogibajo interakcije z drugimi ljudmi, da ne bi izzivali nesporazumov - konfliktov?

Na tem mestu vam bom tako raje zaželela lepo poletje, ki na srečo vedno pride za vsako pomladjo (pa naj bo ta še tako nasičena z vsem mogočim 'prahom'). Bodite torej čez poletje v kar se da prijetni ter od vas izbrani družbi, z dobro medsebojno komunikacijo - še posebej, če boste ob tem imeli tudi dobro hrano in hladno pijačo. Predvidevam, da se nas večina (razen tistih, ki so alergični tudi na cvetni prah trav, ki cvetijo poleti) že nadvse veseli, da so pred nami najbolj vroči meseci v letu, ko v zadnji del omare odložimo majice z dolgimi rokavi, spodnje majice, nogavice, dolge hlače in poiščemo lahkotnejša ter oblečemo predvsem krajša oblačila. Ponovno bomo lahko do poznih večernih ur zunaj, v naravi ali na terasi in uživali v občudovanju raznobarnih rož ter cvetočih grmovnic, ob tem pa poslušali prepevanje ptic in oglašanje drugih živali.

Želim vam torej, da se v času dopusta in šolskih počitnic dovolj odpočijete ter naberete novih moči za premagovanje novih življenjskih izzivov. Ob tem nam v upanju, da nas na morju ne bo zeblo, želim obilo toplih, s soncem obsijanih dni. Da pa nam ne bo v tem času potrebno odpirati vodovodnih pip za zalivanje in prižigati klimatskih naprav za hlajenje, naj se sonce včasih skrije za oblake le toliko, da ti poskrbijo za nujno počasilko dežnih kapelj. Narava naj torej sama poskrbi tudi za potrebno in predvsem prijetno osvežitev vseh - ljudi, živali in rastlin. Pa prijetno prebiranje občinskih Novic v nadaljevanju in vse dobro.

Nataša J. MARIN

Kako pravilno pripraviti prispevke za Novice?

Prispevki naj bodo vsebinsko širše aktualni. Zaželeno so predvsem vsebine, ki se nanašajo na aktivnosti, dosežke, dogajanja in zanimivosti, neposredno povezane z našo občino in občani. Vsebine, ki jih posredujete z namenom objave, naj bodo napisane kratko in jedrnato (optimalna dolžina posameznega članka je pol strani A4 formata, v primerih večje pomembnosti oz. aktualnosti za širok krog občanov pa je omejena na eno stran (do maksimalno stran in pol) formata A4; morebitno dodatno povečanje obsega je mogoče le izjemoma in sicer po predhodni in pravočasni uskladitvi avtorja z odgovorno osebo uredništva). Prispevke posredujte v pisavi New Times Roman, velikost pisave 12, razmah med vrsticami oznake 1, brez centriranja in vsakršnih drugih vrst oblikovanja tekstov (brez okvirjev, tabel, senčenja ipd.). E-prispevkom priložite od 1 do maksimalno 3 fotografije (in sicer obvezno kot priponko v formatu .jpg, nikakor pa vstavljenih med wordov tekst!), ki naj bodo pospremljene s kratkimi komentarji in navedbami avtorjev. Med tekstom označite - navedite, kam kateri slikovni posnetek, ki ga prilagate kot posebno priponko, po vsebini sodi. Tekstov ali dela tekstov ne pišite z velikimi tiskanimi črkami. Prispevke za objavo pošljite čim prej, po možnosti takoj tedaj, ko se nek dogodek zgodi in že lahko o njem pripravite ustrezen, še 'svež' zapis (ne čakajte do zadnjega trenutka!). Prispevkov ne pošiljajte po datumu, ki je v vsakem predhodnem glasilu naveden kot skrajni rok. Z namenom zmanjšanja obsega Novic bomo po potrebi ukinili ali vsaj skrčili nekatere rubrike. V primeru predhodne (pred iztekom roka za oddajo člankov) zapolnitve razpoložljivega prostora v Novicah bodo pri objavi imele prednost vsebine, ki bodo prispele prej.

Uredništvo

NOVICE OBČINE RAČE-FRAM; javno glasilo

Letnik XIX, številka 70 - 2/2016; v Račah, junija 2016

- Odgovorna urednica:** Simona ANTOLIČ
Uredniški odbor: Jože BOBOVNIK, Simona NAPAST,
 Nataša JAMBROVIČ MARIN
Jezikovni pregled: Simona ANTOLIČ
Fotografije: Nepodpisane fotografije so posneli
 avtorji člankov.
Izdajatelj: Občina Rače-Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače
Naslov uredništva: Uredništvo Novic Občine Rače-Fram,
 Grajski trg 14, 2327 Rače
 tel.: 02 609-60-28, fax: 02 609-60-18
 e-mail: urednistvo.novic@gmail.com
 spletna stran: www.race-fram.si
Računalniški prelom: Grafična forma HUTTER,
 Tržaška 34, 2000 Maribor
Tisk: Tiskarna ROJKO d.o.o.,
 Ptujška c. 80, 2327 Rače

Glasilo je tiskano v 2800 izvodih in ga prejmejo vsa gospodinjstva v občini Rače-Fram brezplačno. Prispевke, ki jih pošiljate za objavo, opremite z naslovom, navedite avtorja besedila in fotografij. Če pišete v imenu skupine ljudi - zavoda, društva, politične stranke in podobno, opremite dopis z žigom in podpisom odgovorne osebe. Poleg takega prispevka posredujte tudi računalniški zapis. Fotografije pošljite v posebni prilonki po elektronski pošti (v JPG formatu) ali jih oddajte v obliki originala. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja člankov in spremembe naslovov. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je mogoč le s predhodnim pisnim dovoljenjem. Nenaročenih fotografij ne vračamo. Javno glasilo Novice Občine Rače-Fram je vpisano v razvid medijev pri Ministrstvu za kulturo RS, pod zaporedno številko 52.

Spoštovani občani, spoštovane občanke!

Tudi za naslednjo številko občinskega glasila, ki bo predvidoma izšla na pragu barvite jeseni, vas prijazno vabimo, da v njej sodelujete s svojimi prispevki. Slednje, skupaj s fotografijami, posredujte na naslov našega uredništva **najkasneje do vključno četrtek, 25. avgusta 2016** in sicer preko e-pošte: **urednistvo.novic@gmail.com**.

Zaradi zaščite avtorskih pravic vse avtorje prispevkov prosimo, da pri posredovanih vsebinah, ki morda niso v celoti njihovi avtorski zapisi (v primeru povzemanja ali citiranja drugih avtorjev), obvezno navajajo vir in dejanskega avtorja.

Uredništvo

RAZPISI, OBVESTILA

Na podlagi sklepov št. 237 (sprejet na 24. redni seji Občinskega sveta Občine Rače-Fram, z dne 10. 9. 2009), št. 65 (8. redna seja, 15. 9. 2011) in št. 72 (9. redna seja, 7. 11. 2011), Občinska uprava Občine Rače-Fram objavlja naslednji

JAVNI RAZPIS za dodelitev žepnin dijakom in študentom za šolsko/študijsko leto 2016/17

1. Predmet razpisa

Predmet razpisa so sredstva za žepnine v šolskem/študijskem letu 2016/17. Žepnina znaša 30,00 EUR mesečno na upravičenca.

Žepnina bo prosilcem (tako dijakom kot študentom) dodeljena za deset (10) mesecev in sicer za obdobje od 1. septembra 2016 do 30. junija 2017.

2. Pogoji razpisa

Pravico do prejemanja žepnine imajo:

- * osebe s statusom dijaka ali študenta, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Rače-Fram in sicer
 - **dijaki**, v kolikor v času vložitve vloge še niso dopolnili 20 let in/ali niso vpisani v programe samoizobraževanja, poklicnega tečaja in imajo status dijaka od 1. 9. 2016, v trajanju celotnega šolskega leta 2016/17,
 - **študenti**, v kolikor:
 - bodo študentje 1. letnikov vseh študijskih programov do 30. 6. 2017 dopolnili največ 21 let,
 - v času vložitve vloge še niso dopolnili 25 let oz. v primeru študija medicine v času vložitve vloge niso starejši od 27 let,
 - z izobraževanjem pridobivajo strokovne nazive (*študentom, ki se izobražujejo po bolonjskem sistemu, žepnina pripada za 1. in 2. bolonjsko stopnjo /3 + 2 ali 4 + 1 – statistični ravni 6 in 7/ in za čas statusa absolventa, v kolikor ustrezajo ostalim pogojem*),
- * tisti dijaki in študenti, ki so pravočasno vložili vlogo za pridobitev žepnine.

3. Dokumentacija, potrebna za rešitev vloge za pridobitev žepnine

Za rešitev vloge so potrebna naslednja dokazila:

1. potrdilo o stalnem prebivališču (*potrdilo bomo pridobili sami*);
2. originalno potrdilo o šolanju za dijake oz. originalno potrdilo o vpisu za študente (*obvezna priloga k vlogi*);
3. fotokopijo bančne kartice transakcijskega računa prosilca, iz katere je dobro vidna številka računa (*obvezna priloga k vlogi*).

4. Rok in način prijave na razpis

Prosilec vложи vlogo za pridobitev žepnine na obrazcu, ki je na voljo v prostorih Občinske uprave Občine Rače - Fram ali v tajništvu župana ter na spletnih straneh Občine Rače - Fram (naslov: www.race-fram.si), pod rubriko »Obrazci in vloge«.

Vloge z vsemi prilogami lahko v času uradnih ur (v ponedeljek med 8. in 12. uro ter med 13. in 15. uro, v sredo med 8. in 12. uro ter med 13. in 17. uro in v petek med 8. in 13. uro) vložite osebno ali po pošti na naslov: Občina Rače

- Fram, Grajski trg 14, 2327 Rače:

- **dijaki od 31. avgusta do vključno 12. septembra 2016,**

- **študenti od 30. septembra do vključno 10. oktobra 2016.**

Roke za oddajo vlog je potrebno dosledno upoštevati, ker vlog za dodelitev žepnine po poteku teh rokov ne bomo več sprejemali! Zaradi organizacije dela občinske uprave vas prosimo tudi, da upoštevate, da bomo vloge za dijake in študente zbirali ločeno.

5. Rok za odločitev o vlogi

O vlogah bo odločeno s skupno odločbo, ki bo izdana najkasneje do 11. novembra 2016 in javno objavljena na oglasni deski Občine Rače-Fram, Grajski trg 14, Rače ter na spletni strani www.race-fram.si.

Realizacija prvega nakazila (s poračuni za čas od septembra 2016 dalje) je predvidena do konca novembra 2016.

Prejemnikom žepnin bodo v nadaljevanju šolskega leta sredstva nakazana na transakcijski račun najkasneje do 15. v mesecu za pretekli mesec.

OBČINA RAČE-FRAM
Pripravila: **Simona ANTOLIČ**

IZ DELA OBČINSKE UPRAVE

Med nami so ustvarjalci kulture in umetnosti

• Irena Polanec - dokumentarni film o njeni ustvarjalni (slikarski) poti

Glede na to, da je občina inštitucija, ki med drugim spodbuja tudi razvoj kulturnih dejavnosti, smo zaposleni mnogokrat deležni povabil na dogodke s tozadevno vsebino. V zadnjem času nas razveseljuje dejstvo, da so talenti naših občanov prepoznani tudi izven meja občine ter v posameznih primerih tudi izven meja države. V naših krajih pa lahko srečamo tudi umetnico, ki ji je leta 1997 pripadel častni naslov 'Slovenka leta'.

Irena Polanec, katere povabilo na premierno predstavitev dokumentarnega filma o njeni ustvarjalni poti me je razveselilo pred kratkim, sicer ni naša občanka, je pa med nami poznana kot lastnica objekta 'beli dvorec' v Framu.

Portret o njeni slikarski poti iz dokumentarne serije 'Zgodbe izza obrazov' je bil premierno predstavljen v Kazinski dvorani Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru.

Film o samosvoji akademski slikarki je posnela Televizija Slovenija, kjer je bil tudi predvajan.

Mariborčanka Irena Polanec sodi v vrh najbolj uveljavljenih slovenskih in evropskih sodobnih slikark. Že z osemnajstimi leti se je odpravila v Pariz in s svojim slogom, samoniklostjo in drugačnostjo prepričala francosko in tudi svetovno umetniško javnost. Leta 1998 so ji v Franciji podelili 'Zlato medaljo' za izjemen prispevek k ugledu francoske kulture, prestižno Francosko združenje umetnikov pa jo je sprejelo medse kot dosmrtnega člana. To je čast, ki je prvič doletela Slovenijo in slovenskega umetnika. Med nagradami, ki jih je prejela, izstopata srebrna medalja, ki jo je prejela na največji pariški razstavi 'Art actuel' ter zlata medalja Evropsko-francoskega združenja iz leta 2015.

Irena Polanec je razstavljala v Parizu, New Yorku, Moskvi, Tokiu, Varšavi, Dunaju in drugih svetovnih prestolnicah, pri tem pa nikoli ne pozabi ponosno povedati, da je Slovenka in predvsem Štajerka.

Glede na to, da jo je izoblikovala tujina, človeka očara s svojim pogledom na svet, ki ga še vedno vidi kot zelo čarobnega in ga na svojstven način takega ohranja skozi slikarski opus. Ljubitelje umetnosti navdušuje predvsem s slikami iz cikla 'Eva', sogovornika pa s svojo iskrenostjo ter temperamentom.

• Veselo na 35-letnici tamburašev KUD Hoče

Da je kultura strast, so nam povedali tudi organizatorji prireditve ob 35-letnici tamburašev Kulturno umetniškega društva Hoče. Razvoj skupine je bil skozi leta zelo pester, saj se je v njihovi sestavi izmenjalo preko dvajset tamburašev. Kot stalnico zasedbe pa je skozi celotno obdobje udeještvovanja mogoče izpostaviti prisotnost članov iz občine Rače-Fram.

Utrinek s prireditve ob 35-letnici tamburašev KUD Hoče
Foto: Simona Napast

mag. Zorica ZAJC-KVAS, direktorica OU

KOMUNALNO - CESTNO GOSPODARSTVO

Aktivnosti v polnem teku

V času priprave tega prispevka je pred nami znova občinski praznik, v okviru katerega se bo zvrstilo veliko prireditev, ki jih vsako leto obišče množica obiskovalcev od blizu in daleč. Oči slednjih bodo uprte tudi v urejenost okolja, zato v režijskem obratu lovimo še zadnje urice, da bodo prireditveni prostori skrbno urejeni in pripravljeni za optimalno izvedbo raznovrstnih dogodkov v sklopu praznika.

Poleg omenjene teme se bom v nadaljevanju članka posvetil področjem, ki operativno prav tako spadajo pod okrilje oddelka za komunalo in okolje. Običajno opravimo v mesecih aprilu in maju rutinski pregled občinskih cest ter pripravimo popise za sanacije, sprotno odpravljamo napake na vodovodnem omrežju ter čistimo s posipnim materialom zamašene občestne odtoke, prepuste in meteorne kanale.

Zaradi dotrajanosti komunalnih vodov smo ob rednih vzdrževalnih delih proračunska sredstva namenili tudi investicijam na vodovodnem, kanalizacijskem in cestnem omrežju. V Framu smo zamenjali del oskrbovalnega povezovalnega vodovoda na trasi Fram-Rače, kjer je bilo delo posebej zahtevno, saj je bilo potrebno izvesti nov podboj in vgraditi cev alkaton fi160 pod traso avtoceste v Framu.

Zamenjava povezovalnega vodovoda Fram-Rače
Foto: Gregor Ovnik

Na delu Mariborske ceste v Račah smo prav tako zamenjali dotrajano vodovodno omrežje ter optimizirali potek trase vodovoda.

Javni razpis za obnovo petih odsekov občinskih lokalnih cest in javnih poti v letu 2016 je v zaključni fazi. Predvidevamo, da bo najugodnejši izvajalec s sanacijo in preplastitvijo odsekov pričel že v mesecu juniju in z deli zaključil do septembra. Obnova petih odsekov občinskih cest bo obremenila občinski proračun za cca 100.000 EUR.

V zaključni fazi je tudi javni razpis za izgradnjo javnega kanalizacijskega omrežja v Morju, ki bo z izvedbo črpališča za odpadne vode in tlačnega voda v dolžini 850 m omogočilo navezavo dela naselja Morje z obstoječimi kanali v Framu in posledično čiščenje odpadnih vod na čistilni napravi v Račah. Ker se poraja ogromno vprašanj glede izvedbe hišnih priključkov na novo izvedene kolektorje za odpadne vode, lahko povemo, da bo priključevanje objektov na kanal Morje-Fram mogoče v jesenskih mesecih letošnjega leta.

Regulacija potoka oz. meteornih vod v Morju,
v sklopu izgradnje javnega kanalizacijskega omrežja

Z izgradnjo javne kanalizacije v Ulici Lackove čete v Račah smo pričeli v letu 2015. Gradnja kanalov za odpadne vode, črpališča ter tlačnega voda v navedeni ulici bo zaključena v mesecu juniju 2016.

V sklopu širitve optičnega omrežja je bilo v preteklih dveh letih položenih kar nekaj kilometrov kablovodov za napajanje omrežja javne razsvetljave. Tako bo v letošnjem letu montiranih cca 100 novih svetilk javne razsvetljave. Seveda gre za vgradnjo varčnih LED svetilk, ki ustrezajo vsem veljavnim energetskim in okoljevarstvenim predpisom.

Pripravil: Samo RAJŠP

KMETIJSTVO

Lokalna akcijska skupina LAS Dobro za nas - aktualne informacije

Razvoj podeželja 2014-2020: sveže ideje, novi projekti ter nepovratna EU sredstva

S podpisom partnerske pogodbe je bila 4. septembra 2015 ustanovljena lokalna akcijska skupina (v nadaljevanju LAS) Dobro za nas. LAS zajema območja občin Makole, Poljčane, Rače - Fram in Slovenska Bistrica in se razteza od Pohorja preko Dravinjskih goric do Haloz, zavzema pa tudi jugovzhodni del Dravskega polja. Na površini 385,7 km² živi blizu 39.000 prebivalcev.

Na ustanovni in volilni skupščini, ki je potekala 6. oktobra 2015, so bili izvoljeni člani upravnega in nadzornega odbora. Predsednik LAS Dobro za nas je Branko Žnidar, podpredsednica pa mag. Brigita Kruder. Za vodilnega partnerja za obdobje do leta 2023 je bil izbran Razvojno informacijski center Slovenska Bistrica, ki je že v preteklem obdobju opravljal funkcijo upravljavca Zadruga LAS Dobro za nas, z.b.o. - predhodnice sedanje LAS.

Strategija lokalnega razvoja za programsko obdobje 2014-2020, pripravljena s strani vodilnega partnerja LAS, Razvojno informacijskega centra Slovenska Bistrica, je bila v presojo in potrditev pristojnim organom poslana v prvem od treh razpisanih rokov, konec oktobra 2015. Pričakujemo, da bo naša Strategija lokalnega razvoja kmalu potrjena. Po potrditvi strategije bo pripravljen prvi javni poziv za pridobitev nepovratnih evropskih sredstev. Prednost bodo imele naložbe v delovna mesta, razvoj storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave ter v večjo vključenost ranljivejših skupin.

Temeljna vizija LAS Dobro za nas ostaja nespremenjena iz preteklega programskega obdobja: 'Območje LAS - kakovosten prostor bivanja in dela za vse generacije na območju lokalne akcijske skupine.'

Razvojni cilji strategije:

- razvoj (socialnega) podjetništva, obrti in spodbujanje zelenih delovnih mest,
- spodbujanje povezovanja med lokalnimi razvojnimi deležniki,
- izboljšanje kvalitete in povečanje obsega infrastrukture za osnovne storitve (zlasti trajnostni turizem),
- nadgradnja obstoječih in razvoj novih programov ter dejavnosti, ki izboljšujejo kakovost življenja,
- dvig ozaveščenosti ljudi o pomembnosti varovanja okolja in naravnih virov,
- raba obnovljivih virov energije,
- inovativne ekosistemske rešitve,
- povečanje socialne vključenosti ranljivih skupin v lokalno okolje.

Prijavitelji projektov morajo ob prijavi projekta zagotavljati finančna sredstva v višini 100 % celotne vrednosti projekta, ki mora imeti tudi zaprto finančno konstrukcijo. Ob zaključku projekta se k Zahtevku za povračilo sredstev (največ do 85 % upravičenih stroškov) predložijo računi ter potrdila o plačilu le-teh. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja po pregledu zahtevka ter morebitni kontroli na kraju samem v roku pol leta od oddaje zahtevka izvede izplačilo nepovratnih sredstev.

Ključnega pomena pri izboru projektov (po novem operaciji), ki se bodo financirali in izvajali v okviru CLLD, je, da vsak izmed projektov predstavlja odgovor na katerega izmed ciljev strategije lokalnega razvoja, ki mu je v lokalnem okolju potrebno posvetiti posebno pozornost. Ključno je torej, da prijavitelj projekta vnaprej temeljito in razločno opredeli in utemelji dodano vrednost projekta ter vse pozitivne učinke, ki jih okolju prinaša, hkrati pa, da tudi okolje prepozna, da je projekt nujno potreben, da so aktivnosti in cilji projekta inovativni ter da rezultati projekta prinašajo pozitiven, pomemben in dolgoročen doprinos širšemu okolju. Pomembno je torej, da okolje projekt prepozna kot nujno potreben - bodisi za zadovoljitev osnovnih, nujnih potreb, bodisi za nadgradnjo obstoječega stanja.

V finančni perspektivi 2014-2020 bo za celotno območje LAS na voljo približno milijon in pol evrov, od tega za izvajanje projektov 1,146.115,00 EUR; to je torej celotni znesek razpoložljivih finančnih sredstev za vse štiri (uvodoma navedene) občine skupaj, ki pokrivajo območje LAS.

Pomembna sprememba glede na preteklo obdobje 2007-2013 je ta, da so sredstva za razvoj podeželja na voljo iz dveh skladov: Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR). Omenjena sklada imata tudi vsaka svoja pravila, ki jih je za uspešno črpanje evropskih sredstev potrebno upoštevati. Eno izmed poglobitvenih pravil Evropskega sklada za regionalni razvoj je, da bodo do sredstev upravičena

samo območja, ki so opredeljena v Pravilniku o drugih urbanih območjih; gre za naselja Makole, Poljčane, Rače, Fram in Slovenska Bistrica.

Podukrep Sklad	Pripravljalna podpora	Podpora za izvajanje operacij v okviru SLR	Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine	Podpora za tekoče stroške in stroške animacije	Skupaj
EKSRP	12.408,00	617.707,00	/	289.870,00	919.985,00
ESRR	7.592,00	528.408,00	27.000,00	/	563.000,00
Skupaj	20.000,00	1.146.115,00	27.000,00	289.870,00	1.482.985,00

Več informacij najdete na spletni strani www.lasdobrozanas.si, lahko pa tudi pišete na las@ric-sb.si.

Pripravila: Tanja KOSI

Priznanja kakovosti Tržnice občine Rače - Fram na 26. Dobrotah slovenskih kmetij Ptuj 2016

Pripoved o ljudeh in njihovi ljubezni. Pripoved o ponosu in neločljivi vezi zemlje, sonca in človeka

Vsako soboto dopoldan nas na dvorišču gradu Rače, na lokalni tržnici, domači ponudniki na bogato obloženih stojnicah zalagajo s svojimi pridelki in produkti, v nastanek katerih je potrebno vložiti veliko truda, časa, energije in znanja. Stojnice se šibijo od ponudbe kruha in krušnih izdelkov, peciva, jajc, domačih testenin, bučnega olja, mlečnih in mesnih izdelkov, zelenjave, sezonskega sadja, zelišč, čebeljih pridelkov, vina, izdelkov iz lesa ipd.

Kakovost svojih produktov so dokazali tudi na 26. državnih razstavi in ocenjevanju 'Dobrote slovenskih kmetij', ki je med 19. in 22. majem 2016 potekalo v prostorih Minoritskega samostana na Ptuj. Osvojili so sedem zlatih, šest srebrnih in dve bronasti priznanji. Priznanja sta prejeli tudi naši najodličnejši 'blagovni znamki' s Planice: Turistična kmetija Štern - pri Kovačniku in Izletniška ekološka kmetija Uranjek - pri Baronu.

Predstavljamo dobitnike:

- Mleko in mlečni izdelki**
Kmetija Selinšek, Starše 35, 2205 Starše
(novo v ponudbi tržnice!)

Ukvarjajo se s prirejo mleka ter predelavo kravjega mleka v mlečne izdelke. V lastni domači ponudbi imajo jogurte (navadni, sadni), različne vrste sirov (mladi, poltrdi in kuhan), skuto (tudi albuminsko), skutine namaze ipd. Vabijo vas tudi v domačo prodajalno na kmetiji.

Prejeli so zlato priznanje za domači navadni jogurt in srebrno priznanje za zeleni skutin namaz.

- Kozjereja in sirarstvo Andrej Frešer, Kopivnik 9, 2313 Fram**

Prejeli so zlato priznanje za poltrdi kozji sir in srebrno priznanje za kozjo skuto.

• **Kruh, moka in pekovski izdelki**

Kmetija Plečko, Podova 69, 2327 Rače

Primarno se ukvarjajo s poljedelstvom in živinorejo, v okviru dopolnilne dejavnosti pa pečejo kruh v krušni peči, gibanice, potice in drobno pecivo, izdelujejo testenine, moke, marmelade, bučna in sončnična semena pa predelajo v olja. Želijo, da se osnovna in dopolnilna dejavnost na kmetiji dopolnjujeta, zato na njivah zraven kultur, ki so potrebne za prehrano govedi, pridelujejo tudi piro, ajdo, buče in sončnice.

Prejeli so srebrno priznanje za mešani kruh iz krušne peči in zlato priznanje za lešnikove rogljičke iz pirine moke.

Kmetija Tomše;

Slavica Ačko, Loka pri Framu 20, 2313 Fram

Prejeli so srebrno priznanje za domači kmečki kruh in bronasto priznanje za orehovo potico.

• **Vložnine, suhomesnati izdelki, žgane pijače - likerji**

Kmetija Frangež;

Barbara Petrič, Brezula 42, 2327 Rače

Prejeli so zlato priznanje za vložene kumare, vloženo rdečo papriko, vloženi stročji fižol in mešano solato, srebrno priznanje za vloženo papriko in bučni kompot ter bronasto priznanje za domačo salamo.

Izletniška ekološka kmetija Uranjek - pri Baronu; Boris Uranjek, Planica 6, 2313 Fram (info@pribaronu.si, www.pribaronu.si)

Družina je predana spoštovanju do narave in sozvočju človeka z njo. Že od leta 1999 se ukvarjajo z ekološko pridelavo in predelavo izdelkov. V trgovinici na dvorišču kmetije ponujajo pestro izbiro eko izdelkov: čaje, pesto, marmelade, kompote, zelenjavne mešanice, sokove, sirupe, likerje, žganja, mesne izdelke, zelenjavo... Pri njih se že 25 let ukvarjajo s turizmom na kmetiji, hrano pa pripravljajo z veliko mero ljubezni - vse od sadike do krožnika.

Prejeli so zlato priznanje za bio češnjev liker ter srebrno priznanje za bio metin liker in za čemažev pesto.

Vsem dobitnikom priznanj čestitke za njihov uspeh! Prejeta priznanja so potrditev kakovosti ter motivacija za nadaljnje dobro delo in nadgradnjo produktov.

Domače in okusno - grajska tržnica Rače! Vljudno vabljeni!

Več informacij:

<http://www.race-fram.si/dokument.aspx?id=4475>.

Pripravila: Tanja KOSI

Primeri dobre prakse

Obiskali smo primere dobre domače prakse razvoja podeželja v Prekmurju in v Porabju

Na strokovni ekskurziji po Prekmurju in Porabju, ki je potekala v organizaciji Območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice in Kmetijsko gozdarskega zavoda Maribor (13. aprila 2016), je na podlagi povabila bila močno zastopana tudi naša občina: kmetje - ponudniki lokalne tržnice, Kmetijska zadruga Rače ter ostali akterji razvoja podeželja. Zgodbo sta vsebinsko bogato in vsestransko odlično predstavila direktor Kmetijskega zavoda, dr. Stane Klemenčič in vodja svetovalne službe, Simona Hauptman, ki sta vodila naš izlet.

Obiskali smo:

- **Kodila proizvodnja - Markišavci pri Murški Soboti (voden ogled predelave mesnih izdelkov, prodajalne in degustacija mesnih produktov)**

Že tri generacije družine Kodila se ukvarjajo s predelavo mesa in mesnih izdelkov. Z veseljem vam bodo pokazali zorilnice z ilovnatimi ometi in slamnato streho, kjer visijo in zorijo trenutno najboljše prekmurske šunke. Vzemite si čas, kot si ga vzamejo oni, ko vam želijo ponuditi le najboljše.

Pridobljena imajo certifikata za prekmursko šunko in kranjsko klobaso z zaščiteno geografsko označbo ter ekološki certifikat.

- **Hiša sadja, Gornji Senik (ogled predelave sadja in proizvodnje sokov)**
- **Predstavitve slovenske vzorčne kmetije - RASK, Gornji Senik**

Slovenska vzorčna kmetija v Gornjem Seniku stoji v madžarskem nacionalnem parku Örseg in je namenjena predstavitvi, kako naj bo organizirana kmetija v nacionalnem parku, da se lahko sama preživi. Projekt je naraven tudi tako, da kmetija spodbuja razvoj kmetijstva v Porabju in pritegne posamezne kmete k sodelovanju. S svojo turistično ponudbo bo vpeta v skupen turistični produkt Porabja, ki bo zaživel s povezavo z drugo turistično ponudbo samega Porabja, pa tudi z navezavo na Prekmurje in obmejno območje sosednje Avstrije.

Je tudi eden od štirih pomembnih projektov v zamejstvu, ki jih je oziroma jih bo slovenska vlada letos uspešno končala. Poleg nje so to še Tržaško knjižno središče v Trstu, Slovenska glasbena šola v Celovcu in Slovenski dom Kulturno-prosvetnega društva Bazovica na Reki. Čas bo pokazal, kako uspešni bodo našeti projekti in ali bodo v sedanji gospodarski situaciji preživeli.

- **Madžarski Monošter (ogled kulturno zgodovinskih znamenitosti)**
- **Obisk kmetije Passero, Tešanovci (dopolnilna dejavnost predelave mesa, podeželska čokoladnica, trženje, mladi kmet prevzemnik, organizacijske povezave in degustacija produktov)**
- **Ogled Lendavskih goric z novega razglednega stolpa 'Vinarium'**

Lendava je kraj z dolgoletno tradicijo vinogradništva. Na področju od Dolge vasi do Pinc se v dolžini 9 km razteza gričevje - Lendavske gorice. Na nekaj manj kot 500 hektarjih ima svoje vinograde preko 4.000 vinogradnikov. To dejstvo prišteva Lendavske gorice med najbolj strnjena slovenska vinorodna področja. Lendavska vinska turistična cesta je najvzhodnejša v državi, ob njej pa se lahko obiskovalci ustavijo pri številnih vinotočih ali izletniških kmetijah. Gostom največkrat ponudijo laški rizling ter chardonnay. Na najvišji točki goric stoji novi razgledni stolp Vinarium.

Povzemam skupne ugotovitve udeležencev: tovrstna druženja omogočajo prepotrebno mreženje in izmenjavo informacij med stroko, kmeti in javnim sektorjem, hkrati pa usmerjajo naše aktivnosti v skupne cilje razvoja podeželja.

Pripravila: Tanja KOSI

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

Aktualnosti

- **Pri novem zobozdravniku v Račah je še dovolj prostih mest za vpis med njegove paciente, a zainteresirane vseeno pozivamo, da pokličejo v ambulantno in se postavijo v 'čakalno vrsto'**

Borisa Sapača, dr. dent. med., ki je z letošnjim februarjem pričel delati v prostorih nove ZP Rače na Novi ulici 5 (pod okriljem ZD dr. Adolfa Drolca Maribor), smo zaprosili za nekaj vtisov in osnovnih informacij o aktualnostih, zanimivih za njegove opredeljene paciente in tiste, ki bi to v perspektivi želeli postati.

»Delo poteka tekoče. Odkar smo pacientom na voljo v ordinaciji v Račah, se je k nam vpisalo 242 odraslih in 101 otrok (*spomnimo: v ambulanti bi naj opravili 60 % storitev za odraslo populacijo pacientov, kar pomeni možnost vpisa cca 960 odraslih oseb, ter 40 % za otroke in mladino, kar številčno pomeni 520 vpisanih otrok. V času mojega predhodnega pogovora z novim zobozdravnikom, 18. 2. 2016, je bilo na novo vpisanih 54 oseb, od tega 46 odraslih in 8 otrok, kar pomeni, da se je v obdobju zadnjih treh mesecev na novo vpisalo skoraj 200 odraslih in blizu*

*100 otrok. Od prej je imel Boris Sapač vpisanih 419 pacientov, od tega 75 odraslih in 344 otrok; pri slednjih je večinoma šlo za otroke iz Ruš, kjer je Boris Sapač delal pred prihodom v Rače, ti otroci pa mu v večini primerov zaradi oddaljenosti seveda niso oz. mu ne bodo sledili na novo delovno mesto, kar v praksi pomeni, da so tako rekoč vsa mesta na voljo našim občanom in občankam, ki imajo po našem priporočilu pri vpisu prednost - op. avt.). Prostora za vpis pacientov je torej še ogromno, tako da glede tega še nikakor ne teče voda v grlo. Je pa težava sprejeti, pregledati in oskrbeti takšno količino pacientov, kot bi rada prišla k nam, v kratkem času. Zato zainteresiranim (tistim, ki bi se radi na novo naročili pri nas) predlagamo, da nas čim prej pokličejo (**kontaktna številka za naročanje: 630-08-72, ordinacijski čas: ob ponedeljkih in četrkih med 12.30 in 19.30 uro, ob torkih, sredah in petkih pa med 7.30 in 14.30 uro**) in se na ta način 'postavijo v čakalno vrsto'. Prej bodo to storili, prej bodo na vrsti za prvi pregled in si zagotovili svoje mesto pri nas. Rad bi dodal in poudaril še, da tako dolgo, dokler tistih, ki jih vpišemo na seznam čakajočih, ne pokličemo (**dokler niso na vrsti pri nas**), še **naprej obiskujejo sedanjega izbranega zobozdravnika**. Šele, ko pridejo na vrsto pri nas, torej, ko jih na osnovi njihovega predhodno izraženega interesa (najbolje kar po telefonu) pokličemo in se dogovorimo za datum prvega pregleda, se prepišejo k nam in so odtlej naši pacienti.*

Za delo z otroki imamo določena dva dneva tedensko (40 % programa) in o kakšnem velikem navalu te populacije doslej ne bi mogel govoriti, zato pridejo otroci hitro na vrsto. Za odrasle pa imamo odmerjene tri dni na teden (60 % programa), s čemer ne dohajamo dejanskega povpraševanja, ki je v primerjavi z otroki bistveno večje. Tako se soočamo s situacijo, ko ne moremo pregledati toliko odraslih pacientov, kot jih to želi in pričakuje. Zato se je, odkar smo začeli delati, **čakalna doba za prvi pregled podaljšala na dobrega pol leta. Trenutno imamo v obravnavi približno 200 odraslih, približno 500 pa jih še čaka na prvi pregled.**

Takoj po objavi v marčevskih Novicah, da smo pričeli delati, nas je namreč klicalo ogromno ljudi, da bi radi prišli k nam. Zdaj se je ta 'priliv' sicer nekoliko upočasnil, vendar še vedno presega našo možnost oskrbe pacientov. Zato znova poudarjam, da imamo prostora za nove paciente še dovolj, zadrega pa je v tem, ker je nemogoče sprejeti toliko ljudi naenkrat, zato je treba - žal - počakati. Gre za okoliščino, ki je logična posledica uvedene nove ambulante, vsaka novost pa, kot vemo, za optimalno funkcioniranje potrebuje čas, s tem pa nekaj razumevanja in potrpljenja vseh udeležencev. Vsekakor upam, da se bo sčasoma ta velik priliv novih pacientov, do katerega prihaja tako rekoč 'naenkrat', ustalil do te mere, da bodo tisti, ki bodo na novo prišli k nam, dejansko prišli tudi čim prej na vrsto. Zagotavljam, da gre v to smer tudi moj in naš trud.

Nujno pa je potrebno opozoriti še na neljubo zadevo, ki povzroča dodatne nevšečnosti: neredko se dogaja, da se ljudje naročijo pri nas, potem pa ne pridejo. Tako jih čakamo, dragoceni čas gre v nič, hkrati pa drugi pacienti, ki si želijo oskrbe, po nepotrebem čakajo dlje in doma. Zato vse paciente vljudno naprošam, da so obzirni so ostalih in da spoštujejo datume in ure, ko so naročeni, v kolikor pa tedaj res ne morajo priti, pa naj nas o tem čim prej obvestijo, da lahko namesto njih v takih primerih pokličemo koga drugega. Na tak način bomo skupaj pripomogli k čim krajšim čakalnim dobam, kar verjamem, da je v interesu vseh.

Veseli me, ker lahko povem, da dobro sodelujemo z OŠ Rače. Tako imamo vsak petek preventivne sistematske preglede učencev in ti se za to osnovno šolo že bližajo koncu. Preko obveščanja šole in tudi preko samih učencev, ki jih pregledamo, smo obvestili starše, da lahko otroci hodijo k nam. Nekateri se za to možnost odločijo, drugi ostajajo pri zobozdravnikih, h katerim so hodili doslej.

Septembra letos pa nameravamo pričeti s sistematskimi pregledi učencev OŠ Fram. Sicer pa so nas tudi že sedaj klicali starši nekaterih učencev te šole, pa tudi iz obeh vrtcev v občini, in nekaj otrok že vpisali k nam.

Pa še nekaj: ker se bliža poletje, vas obveščam, da **med 4. in 25. julijem 2016 zaradi dopustov ne bomo naročali in sprejemali pacientov; dežurstvo za nujne primere bo zagotovljeno v ambulanti na Ulici kneza Koclja v Mariboru.**

Naj na koncu z zadovoljstvom povem, da smo po prvih mesecih dela v Račah in v tukajšnji novi ordinaciji zadovoljni - tako glede samega prostora kot tudi ostalih sodelavcev, ki so zaposleni na tej lokaciji. Oba z asistentko zato rada in z veseljem delava tukaj,« je 23. maja 2016 svoje 'poročilo' sklenil Boris Sapač, dr. dent. med.

Kaj dodati? Naj zadovoljstvo traja, čakalna doba pa se skrajša!

• Cene programov v vrtcih v novem šolskem letu nespremenjene, kljub temu bo s 1. 9. 2016 uvedenih nekaj sprememb

V enotah vrtcev v Račah in Framu, ki delujeta v sklopu matičnih osnovnih šol, šolsko leto 2015/16 zaključujemo

s skupno 16 oddelki predšolske vzgoje in sicer:

- v sklopu OŠ Rače deluje enota vrtca z 9 (preteklo šolsko leto 8) oddelki, v naslednjih organizacijskih oblikah:
 - 3 homogeni oddelki I. starostnega obdobja (*zgornji normativ/odd. 14 otrok*),
 - 1 kombinirani oddelek (*zgornji normativ/odd. 19 otrok*),
 - 5 homogenih oddelkov II. starostnega obdobja (*zgornji normativ/odd. 24 otrok; povsod gre za republiški normativ, s sklepom OS zvišan za 2 dodatna otroka, kolikor dopuščajo veljavni predpisi*);
- v sklopu OŠ Fram deluje enota vrtca s 7 oddelki, kot sledi:
 - 2 homogena oddelka I. starostnega obdobja (*zgornji normativ/odd. 14 otrok*),
 - 1 kombinirani oddelek (*zgornji normativ/odd. 19 otrok*),
 - 4 homogeni oddelki II. starostnega obdobja (*zgornji normativ/odd. 24 otrok*).

Skupno je v enoto vrtca v Framu vključenih 137 otrok (od tega 127 iz občine Rače-Fram), v enoto vrtca v Račah pa 172 (od tega 154 iz naše občine), skupno torej 309 (od tega 281 iz naše ter 28 iz drugih občin).

Ob tem kot zanimivost še podatek, da 42 otrok iz naše občine obiskuje (javne ali zasebne - s koncesijo) vrtece izven naše občine. Z ozirom na ta podatek ugotavljamo, da je v vrtece vključenih 323 predšolskih otrok iz naše občine, kar po podatkih MIZŠ predstavlja 76,7-odstotni delež vseh predšolskih otrok, za katere starši v obliki oskrbnin v povprečju plačujejo 33,7 % cene, ki velja za posamezno organizacijsko obliko/oddelke vrtca.

V pomladnem času sta računovodstvu obeh vzgojno izobraževalnih in varstvenih zavodov pripravili izračun cen programov predšolske vzgoje, po planu za leto 2016 (sedanje cene veljajo od 1. 4. 2014). Ti podatki se med enotama nekoliko razlikujejo (na višino cene najbolj učinkujejo stroški dela, ki v strukturi vseh kalkulativnih elementov v primeru enote vrtca v Račah predstavljajo delež 79,36 %, v primeru enote Fram pa 78,25 %), zato smo izračunali povprečne vrednosti, po katerih naj bi se cene za oddelke I. starostnega obdobja zvišale iz sedanjih 400,58 na 401,66 EUR (za 0,26 %), za kombinirane oddelke iz 300,64 EUR na 315,28 EUR (za 4,86 %) in za oddelke II. starostnega obdobja iz 280,80 EUR na 293,62 EUR (za 4,56 %). Trenutna cena in dejanski prikaz stroškov prehrane se po podatkih šol v bistvu ne razlikujeta.

Upoštevač navedene pridobljene podatke obeh naših vzgojno-izobraževalnih in varstvenih zavodov, spremljanje njihovega finančnega stanja, priporočila ministrstva in ugotovljena dejstva pri izvajanju dela na področju predšolske vzgoje smo izoblikovali nekaj stališč in predlogov, ki smo jih najprej predstavili Odboru za družbene dejavnosti (4. seja, 1. 6. 2016), nato pa, s priporočilom omenjenega resornega posvetovalnega organa, še občinskemu svetu (13. redna seja, 2. 6. 2016).

Kar zadeva ceno vrtcev, smo menili, da dvig cen programov predšolske vzgoje in sprememba višine dnevnega stroška živil v obstoječih pogojih do nadaljnjega nista nujna, bomo pa stroške spremljali in po potrebi cene dvignili v naslednjem koraku.

Občinski svet je potrdil predlog, da cene programov vrtcev zaenkrat ostajajo nespremenjene, torej za:

- oddelke prvega starostnega obdobja =400,58 EUR,
- kombinirane oddelke =300,64 EUR,
- oddelke drugega starostnega obdobja =280,80 EUR.

Višino plačila oz. znižanega plačila staršev, na podlagi oddane vloge, določa pristojni center za socialno delo, v skladu z določili Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Višina plačila staršev je odvisna od dohodkov družine in posledično uvrstitve v plačilni razred (od 1. - 9.). Staršem, ki pri CSD ne uveljavljajo znižanega plačila vrtca, izstavi vrtec račun v višini najvišjega dohodkovnega razreda (9. dohodkovni razred), kar pomeni obvezo plačila 77 % veljavne cene programa, ki ga otrok obiskuje.

Staršem otrok s stalnim prebivališčem v občini Rače-Fram, ki so vključeni v oddelke I. starostnega obdobja v kateri od enot javnih vrtcev na območju občine Rače-Fram, bo s strani CSD določeno plačilo še dodatno znižano in sicer za 10 % (zdaj 20 %; ta ugodnost za kombinirane oddelke in oddelke II. starostnega obdobja ne velja). Za vse otroke, ki imajo skupaj s starši stalno prebivališče v drugi občini oz. je po odločbi CSD zavezanec za plačilo starš iz druge občine, bo osnova za določitev plačila staršev še naprej polna cena programa.

Dnevni strošek prehrane v ceni programov znaša v oddelkih I. starostnega obdobja =1,65 EUR (od tega: zajtrk 0,33 EUR, kosilo 1,07 EUR, malica 0,25 EUR), v kombiniranih oddelkih in oddelkih II. starostnega obdobja pa 1,74 EUR (od tega: zajtrk 0,34 EUR, kosilo 1,10 EUR, malica 0,30 EUR).

Znesek v višini razlike med polnimi cenami programov predšolske vzgoje in fakturiranimi obvezami staršem, ki imajo skupaj z otrokom stalno prebivališče v občini Rače-Fram ter obvezami, ki za drugega ali nadaljnje otroke iz istih družin bremenijo državni proračun, bo krit iz proračuna Občine Rače-Fram.

Sredstva za mesece, ko bo število otrok v oddelkih manjše od števila, ki je določeno kot najvišji normativ za oblikovanje posamezne vrste oddelka (sredstva v višini cene programa brez živil za število otrok, ki predstavlja razliko med dejanskim številom otrok v posameznih oddelkih in najvišjim normativnim številom v teh oddelkih), bodo zagotovljena iz občinskega proračuna.

Starši, ki želijo za svojega otroka, ki ima stalno prebivališče na območju občine Rače-Fram, ob eno- ali največ dvomesečni odsotnosti v času poletnih počitnic (julij, avgust) obdržati oz. rezervirati mesto v izbrani enoti oz. oddelku vrtca (velja za vse vrtce, tudi tiste izven občine Rače-Fram), bodo plačali za mesec, ko bo otrok v celoti odsoten, 40 % njim določenega zneska plačila; v primeru, da je sočasno v vrtec vključenih več otrok iste družine, ta ugodnost velja le za najstarejšega otroka.

Za starše, ki imajo skupaj z otrokom stalno prebivališče

izven občine Rače-Fram in njihovi otroci obiskujejo vrtec v Račah ali Framu, za obračun višine obveze za čas poletne odsotnosti otrok veljajo določila njihove matične občine, ki je plačnica razlike med ceno programa in plačilom staršev (domicilna občina).

Za čas nepretrgane bolezenske odsotnosti otroka (v trajanju najmanj mesec dni), ki ima stalno prebivališče v občini Rače-Fram, lahko (kateri koli) vrtec, ki ga tak otrok obiskuje, s soglasjem Občine Rače-Fram na osnovi individualne pisne vloge staršev in predložitve zdravniškega potrdila - izvida zdravnika specialista in potrdila izbranega pediatra z obrazložitvijo (vrsta in čas trajanja bolezni, poškodbe, hospitalizacije ipd., vključno z navedbo potrebnega časa domače oskrbe), staršem zniža plačilo in sicer tako, da znaša višina plačila 40 % siceršnje mesečne obveze. Pri tem naj povemo, da smo se pred zaostritvijo kriterijev za tovrstno dodatno subvencijo srečevali tudi s primeri, ki so z dejanskimi zdravstvenimi težavami in posledično resnično potrebo po daljši odsotnosti otrok iz vrtca imeli bore malo (oz. nič) skupnega (pojav uši ipd. ni bolezen oz. stanje, zaradi katerega bi moral biti otrok upravičeno odsoten mesec dni ali več, prav tako v to kategorijo nikakor ne sodi situacija, ki jo prakticirajo nekateri - ko zaradi rojstva mlajšega otroka starejši nekaj časa ne obiskuje vrtca. Staršem seveda prepuščamo presojo, ali bodo tudi v takih situacijah otroke dlje časa obdržali doma, vendar kot občina v takih primerih ne bomo zagotavljali dodatne subvencije za čas odsotnosti). Dokumentirano vlogo je potrebno oddati najkasneje v 15 dneh po vnovični vrnitvi otroka v vrtec. To dodatno subvencijo je, ne glede na morebitni daljši čas otrokove odsotnosti iz vrtca, ob izpolnjevanju pogojev mogoče uveljaviti le za en mesec v koledarskem letu. V primeru, da je v vrtec sočasno vključenih več otrok iste družine, je to boniteto mogoče uveljaviti le za (naj) starejšega otroka (za mlajšega starši že sedaj plačujejo le 30 % siceršnje obveze, razliko pa MIZŠ in občina).

O tem, kako potekajo aktivnosti za vključitev otrok v vrtece z novim šolskim letom (za obdobje od 1. 9. 2016 dalje), pa v posebnem prispevku (na straneh 14 -15).

• **Odgovor na pogosto in znova aktualno vprašanje dijakov in študentov: »Ali bomo lahko tudi letos zaprosili za občinsko žepnino?« se glasi: »Da!«**

Verjamem, da - če ni neobhodno nujno - tedaj, ko bodo poletne Novice izšle in se bodo počitnice šele dodobra začele, pač nihče ne bo mislil na šolo, kaj šele na novo šolsko leto, ki se bo pričelo 1. 9. 2016. In prav je tako! Pa vendar - v izogib številnim klicem, ki smo jih deležni septembra, ko šole znova odprejo vrata, jesenske Novice pa so tedaj šele v nastajanju, že v tej številki našega glasila objavljamo razpis za žepnine, ki se nanaša na šolsko/študijsko leto 2016/17. Na tem mestu vas z njim želimo le informativno seznaniti, za vse ostalo pa se s pogledom sprehodite do strani 4, kjer je razpis objavljen.

Prosimo vas, da se pred oddajo vloge dobro seznanite s pogoji, ki jih je potrebno izpolnjevati za dodelitev občinske žepnine. Prav tako prosimo, da z oddajo vlog ne prehitete in seveda tudi ne zamujate.

Tudi v šolskem letu 2016/17 bodo upravičenci prejeli 30 EUR občinske žepnine mesečno

• Naši novorojenčki

Gotovo vsi zainteresirani že dobro in dolgo veste, da Občina Rače-Fram (na osnovi občinskega pravilnika) staršem novorojencev dodeljuje prispevek ob rojstvu otroka.

Tistim, ki povijejo prvega in/ali drugega otroka, pripada prispevek v višini 150,00 evrov, za tretjega in morebitne naslednje otroke pa je mogoče uveljaviti prispevek v višini 300,00 evrov. Vlogo je mogoče vložiti v roku 6 mesecev od otrokovega rojstva. V tem primeru je občinsko vlogo in izjavo za PBS (oba obrazca sta dostopna na naši spletni strani: www.race-fram.si) potrebno oddati prej, najkasneje v roku 3 mesecev po datumu otrokovega rojstva.

Objavljamo še imena otrok, za katere je bil prispevek za novorojenca uveljavljen v zadnjih treh mesecih (od začetka marca do konca maja 2016): Aleksej Efremov, Ema Leskovar, Mila Brumen, Tinkara Šlamberger, Jaka Rukelj, Teja Cebe, Isabel Vabič, Blaž Golež, Niko Kozoderc, Jakob Kosi, Zoja Pongračič, Ela Dragar, Hana Bauman, Aslan Dibrani in Žanin Robar.

Ob štetju ugotovimo, da smo medse z veseljem sprejeli 15 novih občanov, od tega 9 deklic in 6 dečkov. Med njimi je 6 prvorojencev, prav toliko dojenčkov sta po vrnitvi s porodnišnice doma že pričakala bratec ali sestra, en novorojenček se je rodil kot tretji, en kot četrti, en pa kot šesti otrok iste družine.

Vsem iskrene čestitke in najlepše želje!

*Pripravila:
Simona ANTOLIČ*

Vpisovanje, vključevanje in sprejem otrok v vrta na območju občine Rače-Fram

Zasedenost javnih vrtcev na območju občine Rače-Fram v prihajajočem šolskem letu 2016/2017

Tudi v letošnjem letu sta morali, v skladu z Zakonom o vrtcih in občinskim pravilnikom, prejete vloge ponovno obravnavati za ta namen imenovani komisiji v obeh naših javnih vrtcih. Tako enota vrtca pri OŠ Fram kot tudi enota vrtca pri OŠ Rače sta namreč čez leto in v času javnega vpisa prejeli več vlog kot sta imeli prostih mest.

Enota vrtca Rače je v mesecu marcu 2016 sprejela 30 vlog (1 več kot lani), 18 vlog je bilo v vrtec oddanih že med letom (lani je bilo takšnih 31 vlog), 2 vlogi (lani 10) pa je imel vrtec iz Rač še za otroka, ki sta čakala na centralnem čakalnem seznamu (CČS) po končanem zadnjem - lanskoletnem javnem vpisu. Komisija v Račah je morala tako obravnavati in rešiti skupno 50 vlog (t.j. 20 vlog manj kot lani, ko jih je bilo 70).

Enota vrtca Fram je v času javnega vpisa prejela 24 vlog (2 več kot lani), med letom je bilo že oddanih 21 vlog (lani je bilo takšnih vlog 30), 7 vlog pa je vrtec v Framu imel še od čakajočih otrok na CČS (lani 6 vlog), vendar sta 2 starša od vlog odstopila in je bilo za ponovno obravnavanje le 5 vlog iz tega seznama - komisija v Framu je tako v obravnavanje in reševanje sprejela 50 vlog (t.j. 8 vlog manj kot lansko leto, ko jih je bilo 58).

Komisiji sta obravnavali vse vloge - za otroke iz naše občine in tudi tiste izven nje ter za otroke, ki že izpolnjujejo (oz. bodo s 1. 9. 2016 izpolnjevali) starostni pogoj 11 mesecev za vključitev v vrtec, kot tudi za tiste, ki so mlajši).

Ponovno se je izkazalo, da število vpisanih otrok (v primerjavi z dejanskimi potrebami) ni povsem realno, saj se je zgodilo, da vsi pozvani starši oz. skrbniki otrok, ki so se uvrstili na prednostni vrstni red, niso v roku podpisali pogodb za vključitev njihovih otrok v naša vrta oz. se je dejansko všolalo več otrok, kot so sprva predvidevali in so tako pridobili še kakšno prosto mesto več. Glede na to sta morala vrta pozivati k podpisu pogodbe starše/skrbnike otrok, ki so bili najprej zavrnjeni in tako uvrščeni na čakalni seznam, zato je postopek (v času priprave tega prispevka - sredi junija) šele v zaključni fazi in v pripravi novega CČS.

Za pripravo tega prispevka je na razpolago nekaj statističnih podatkov, ki, znova poudarjam, niso dokončni, saj se v praksi čez leto še spreminjajo. Te podatke v interesu čim bolj sprotnega obveščanja javnosti s predmetno problematiko in glede na razumljivo zanimanje zainteresiranih staršev vseeno navajamo.

Po podatkih strokovnih delavk obeh naših javnih vrtcev bo na podlagi Pravilnika o normativih in minimalnih tehničnih pogojih za prostor in opremo vrtca ter Pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje v novem šolskem letu 2016/17 (enako kot lansko leto) vključenih in sprejetih v:

* **enoto vrtca Fram 138 otrok** (od tega 36 novincev) v **7 oddelkih**, kot sledi:

- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leti): 14 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 5 - 6 let): 24 otrok;

* **enoto vrtca Rače 171 otrok** (od tega 43 novincev), ki so razporejeni v **9 oddelkov** (opomba: s 1. 9. 2015 je bil formiran novi oddelek I. starostnega obdobja, zaradi česar se je en oddelek II. starostnega obdobja, ki vključuje najstarejšo skupino predšolskih otrok, preselil v prostore OŠ Rače), in sicer:

- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leti): 14 otrok;
- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 1 - 2 leta): 14 otrok;
- homogeni oddelek I. starostnega obdobja (otroci stari 2 - 3 leta): 14 otrok;
- kombinirani oddelek (otroci stari 2 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 3 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 3 - 4 leta): 19 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 4 - 5 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 5 - 6 let): 24 otrok;
- homogeni oddelek II. starostnega obdobja (otroci stari 5 - 6 let): 24 otrok.

Skupno število otrok, ki bodo z novim šolskim letom 2016/2017 vključeni v oba javna vrtca na območju občine Rače - Fram, je tako 309 otrok. To pomeni, da bosta oba vrtca polno zasedena - v takšnem številu, kot sta bila v iztekajočem se letu 2015/2016 (enota vrtca pri OŠ Rače je, zaradi medletnega izpisovanja otrok iz vrtca, šele pred letošnjo pomladjo dokončno zapolnila vsa prosta mesta, čeprav je lani v tem času stanje, kljub novemu oddelku, delovalo precej bolj zaskrbljujoče).

Ob začetku oblikovanja seznama sprejetih otrok in čakalnega seznama je bilo v Framu na slednjega uvrščenih 14 otrok. V času priprave prispevka pa imajo v Framu na čakalnem seznamu 9 otrok - 6 otrok je naših občanov (vseh 9 je otrok I. starostnega obdobja, od katerih pa 4 naši občani do 1. 9. 2016 ne bodo dopolnili starosti 11 mesecev). V Račah je bilo v času oblikovanja seznama sprejetih otrok in čakalnega seznama na slednjega uvrščenih 7 otrok, na katerem so ostali 4 otroci, od tega so 3 naši občani (nobeden od teh 4 pa do 1. 9. 2016 ne bo dopolnil starosti 11 mesecev). Na CČS bo tako (po sedanjih podatkih) uvrščenih 13 otrok. Če povzamemo dosedanje detaljne navedbe, pridemo do ugotovitve, da bo s 1. 9. 2016 devet oddelkov vrtca Rače polnih do zgornjega normativa, brez mesta v vrtcu pa ne bo ostal noben otrok

iz občine Rače-Fram, ki za vključitev izpolnjuje pogoje. V vrtcu Fram pa po sedanjih podatkih brez možnosti vključitve v novem šolskem letu ostajata 2 otroka, ki za to izpolnjujeta pogoje in sta naša občana ter tudi prva v vrsti za vključitev in sprejem v primeru sproščenih (njunima starostma ustreznih) mest; to število pa je seveda bistveno premalo za razmišljanje o formiranju novega oddelka.

Strokovne sodelavke v obeh vrtcih, katerih ustanoviteljica je Občina Rače-Fram, in predstavnica iz občinske uprave, ki sodelujemo v postopku, se vsako leto znova in znova srečujemo s problematiko vključevanja in sprejemanja otrok, ki je predvsem zelo zapletena in zaradi predpisanih rokov tudi dolgotrajnejša, kot bi si sicer sami želeli. Zakonodajca je namreč tista, ki s predpisanimi normativi glede prostorov, starostne strukture otrok po oddelkih in še posebej dopustnega minimalnega in maksimalnega števila otrok v posameznem oddelku najbolj omejuje vključevanje vseh, ki potrebujejo varstvo v javnih vrtcih. Tudi letos se problematika, ki smo je vajeni že nekaj minulih let, ponavlja. Vrtca sta namreč na osnovi letošnjega vpisa otrok nekaterim staršem v tej fazi morala izdati obvestila, da so njihovi otroci na čakalnem seznamu. Do nadaljnjega na žalost ni mogoče predvideti, ali bo pri tem ostalo ali bo čas do novega šolskega leta morda vendarle še prinesel kakšne spremembe na tem področju (ali bodo starši kasneje obveščeni, da bo zaradi kakšnega morebitnega naknadno sproščenega mesta v vrtcu vključitev vseeno mogoča).

Sredi junija 2016, ko oddajam ta zapis, je torej v pripravi centralni čakalni seznam (CČS), na katerega so uvrstijo tako otroci iz Frama kot iz Rač. Ta CČS bo tekom leta seveda še predmet spreminjanja, v odvisnosti od morebitnih medletnih izpisov in vključevanja čakajočih otrok na sproščena mesta. CČS bosta vrtca takoj, ko bo mogoče, objavila na svojih oglasnih deskah ter spletnih straneh, pa tudi na našem spletnem naslovu www.racefram.si ga bo mogoče najti.

Ker na občini spremljamo tudi nataliteto, nas veliko lanskoletno in tudi precejšnje letošnje povpraševanje po prostih mestih v vrtcih ne preseneča, saj je pričakovana posledica rekordnega števila rojstev v letu 2014, ki je za preko 40 % prekoračilo dolgoletno povprečje, v katerega smo se leta 2015 znova vrnili.

Pripravila:

Nataša JAMBROVIČ MARIN

AKTIVNOSTI NAŠIH VRTCEV IN ŠOL

OŠ Rače - VRTEC RAČE

Ko bom velik, bom gasilec

»Gasilci smo in pogasimo vse, kar je v ognju,
hiše stare, a najraje naše ljubice.

Sirena poje, vsak na svoje mesto že hitimo,
voda teče, cev se vleče, ogenj se gasi...«

je odmevalo iz ust malih nadobudnežev iz vrtca Rače, ki so v spremstvu vzgojiteljic obiskali gasilski dom v Račah.

Gasilci so nas zelo lepo sprejeli in nam pripravili kup aktivnosti, ki so popestrile petkov popoldan in otrokom približale delo in pomembno vlogo gasilcev.

Pokazali so nam gasilsko vozilo, v katerega smo lahko tudi sedli. Prav tako so nam predstavili gasilska oblačila, obutev, masko s kisikom in - kar je bilo po besedah otrok najbolj 'carsko' - tudi sami smo se lahko za nekaj trenutkov spremenili v lik 'gasilca Samota', idola mnogih malčkov.

Preizkusili smo svoje spretnosti v 'gašenju' pločevink in priznati je potrebno, da nam je to opravilo šlo kar dobro od rok.

Za piko na i zanimivega, poučnega in prijetnega doživetja so nas prijazni gasilci presenetili in pogostili s

piškoti in sokom, da bo dogodek ostal v trajnem spominu, pa smo se še družno fotografirali.

Gasilci PGD Rače, še enkrat hvala za prečudovit popoldan, ki se je prevesil v nepozabno noč v vrtcu.

*V imenu otrok iz oddelkov Kapljice, Kometi in
Oblački iz vrtca Rače
Petra VODOŠEK*

OSNOVNA ŠOLA RAČE

Svetovni dan pravljic

2. aprila obeležujemo svetovni dan pravljic. Zakaj 2. april?

Na ta dan se je leta 1805 na Danskem rodil največji svetovni pravljicar, Hans Christian Andersen. Z njegovimi čudovitimi pravljicami se otroci prvič srečamo že v vrtcu, zelo radi pa jih berejo tudi odrasli.

Na naši šoli smo ta dan vsako leto obeležili tako, da je naša knjižničarka Metka Pristovnik za učence od 1. do 5. razreda pripravila Andersenove dneve in jim tako skozi pripovedovanje pravljic predstavila Andersena.

Letos pa se je odločila, da bo za sodelovanje povabila nekaj učencev. Tako smo 1. aprila Ana in Miha Vogrin, Naja Šalamun, Tian Strmšek, Klara Repolusk, Eduarda Pedral in jaz, oblečeni v pravljica bitja, na dveh prizoriščih (oder v šolski jedilnici in knjižnica) tri ure pripovedovali najlepše Andersenove pravljice.

Vsi, učenci in učitelji, so bili navdušeni nad doživetim, najbolj pa smo uživali mi, pripovedovalci, ki smo se ta dan poistovetili s pravljničnimi junaki. Želimo si še več tovrstnih izkušenj, zato komaj čakamo naslednji dan pravljic.

*Neja PRELOŽNIK,
8. razred*

Obisk RTV Maribor

V petek, 4. marca 2016, smo se člani novinarskega krožka Frka (z mentorico Sabino Ozmec) odpravili na ogled RTV Maribor.

Ko smo z avtobusom prispeli na cilj, nas je prijazno sprejela novinarka Nataša Kuhar, ki nas je vodila po prostorih Radia Maribor in Radia SI. V montažni sobi Radia Maribor so se učenci Ana Vogrin, Jan Brezner, Tian Strmšek in Urban Zupančič pogumno javili, da se preizkusijo v vodenju oddaje. Nato nam je zvokovni snemalec Ivo Smogavec pokazal, kako se uredi oddaja, ki jo poslušalci na koncu slišimo. Posnetek oddaje lahko poslušate na spletni strani šole, kjer imamo člani novinarskega krožka svoj e-časopis Frka.

Po ogledu studia, kjer se dogajajo oddaje v živo, smo si ogledali zelo moderno urejen studio Radia SI, ki skrbi, da pošilja v eter tujejezične oddaje, namenjene tujcem v Sloveniji. Tam so nam predstavili delo na tem modernem radiu, kjer ljudi obveščajo kar v treh različnih jezikih: slovenščini, angleščini in nemščini.

Ko smo z radijskim delom končali, je vodstvo prevzela TV novinarka Ana Bučar, ki nas je prav tako lepo sprejela. Pokazala nam je sobo z računalniki, raznimi napravami in velikimi ekrani, kjer v času snemanja oddaje v živo delavci vse tehnično urejajo. Nato nas je peljala še v studio, kjer smo spoznali in se v živo prepričali, da nastopanje pred kamerami res ni lahko.

*Počutili smo se kot pravi novinarji
Foto: Nastja Keček*

Po predstavitvi smo se počutili polni novega znanja in zagona.

Predstavitve je bila zelo zanimiva in poučna, zato se še enkrat zahvaljujemo vsem, ki so nam omogočili ogled te medijske hiše.

Meta KREPFL in Ana FALEŽ

Oddaja na Radiu Tednik Ptuj

V začetku letošnjega leta je bila naša šola povabljena na Radio Tednik Ptuj, da sodeluje v oddaji Šolski radio. Na to povabilo smo se z veseljem odzvali in zato smo se učenke šolskega radia Nadin Zorec, Neja Preložnik, Ana Vogrin in avtorica tega prispevka, skupaj z mentorico Metko Pristovnik, 25. marca 2016 odpravile na Radio Ptuj.

Čprav smo imele nekaj treme, je ta ob prijetnem sprejemu radijske voditeljice kar izginila. Sledila je uro trajajoča oddaja, ki je potekala v živo. V njej smo predstavile nekaj zanimivosti o nas, naši šoli, občini in kraju.

Foto: Ana Vogrin

Na tovrsten medijski nastop smo se pripravljale ves mesec. Bile smo zelo vesele, ko smo po oddaji dobile pohvale staršev, učiteljev, sošolcev in drugih. Vse to pa nam ne bi uspelo brez naše mentorice, ki nam je pomagala sestaviti program. Kljub temu, da je bila najprej nekoliko v skrbeh, kako bomo izpeljale oddajo, smo vesele, da nas je ves čas spodbujala in nam pomagala, da nam je na koncu vendarle dobro uspelo.

Na radiu smo se počutile odlično in bi to izkušnjo z veseljem še večkrat ponovile.

Klara KAC, 9. b

*V šoli smo se naučili lekcijo,
preden smo pisali test.
Življenje pa nam najprej da test in
se šele potem naučimo lekcije...*

Obiskal nas je Andrej Rozman Roza

V maju smo na naši šoli gostili enega najpomembnejših slovenskih literarnih ustvarjalcev za otroke. Čeprav je bil dogodek sprva namenjen le tistim najbolj pridnim bralcem, ki so opravili bralno značko, nam bi bilo žal, da zanimivega druženja z Andrejem Rozmanom Rozo ne bi doživeli vsi učenci. Pa naj bo to spodbuda za prihodnje leto, saj so učenci ob spoznavanju njegovih del, predvsem poezije, spoznali, da je le-ta lahko na moč zabavna.

Andrej Rozman Roza je ustvarjalec s stotimi obrazi in stotimi talenti, saj se je uveljavil kot pesnik, pisatelj, dramatik, igravec, režiser, pisec scenarijev, prevajalec... Ustanovili je tudi svoj teater - ROZIN TEATER.

Prejel je tudi mnoge odmevne nagrade: Levstikovo, Ježkovo, Župančičevo, nagrado Prešernovega sklada...

Andrej Rozman Roza v naši družbi
Foto: Nastasia Keček

Na nas je predvsem naredil vtis tisti žlahtni humor v njegovi poeziji, kot na primer v pesmi Vabilo na graužev dan.

Ko smo v 8. razredu obravnavali Prešernovega Povodnega moža, so učenci spoznali tudi njegovega Povodnega moža, nad katerim so bili tako navdušeni, da so sami napisali čudovite pesmi o usodah sodobnih Uršk.

Na druženju smo tudi našemu gostu predstavili pesem Gašperja Vezjaka, prvošolka Lina Pepevnik pa je deklamirala pesnikovo pesem Marela. Ugotovili smo, da je Andrej Rozman Roza deklamiral z njo. Sam zna večino svojih pesmi na pamet.

Ko smo mu predali besedo, nam je interpretiral svoje pesmi in neumorno odgovarjal na vprašanja učencev. Izvedeli smo, da je prve pesmi (vojaške) napisal že v 2. razredu, da nekatere pesmi napiše v hipu, druge pa nastajajo tudi nekaj mesecev, da rad piše za otroke in še ne bo odnehal.

Naše druženje je bilo sproščeno, zabavno in je hitro minilo. Morda pa je našemu gostu uspelo s svojim zanimivim nastopom pridobiti še kakšnega bodočega zvestega bralca in tekmovalca.

Marjana FALEŽ in Sabina OZMEC

OSNOVNA ŠOLA FRAM

Na Orffomaniji in srečanju mladih raziskovalcev tudi mi

• 50. državno srečanje mladih raziskovalcev Slovenije

V petek, 1. aprila 2016, je potekalo 16. srečanje mladih raziskovalcev Zgornjega Podravja. Učenka Eneja Lina Berglez je z nalogo *Vrednotenje vsebin klasične glasbe je lahko zabavno* dosegla zlato priznanje in se s tem uvrstila na 50. državno srečanje mladih raziskovalcev, ki je potekalo 16. maja 2016 v Murski Soboti. Tudi tam se je odlično odrezala ter dosegla srebrno priznanje.

Iskrene čestitke mladi raziskovalki in najlepša hvala vsem, ki ste sodelovali in pomagali pri reševanju vprašalnika.

Vsako novo spoznanje, ki se je rodilo ob pisanju raziskovalnih nalog, bo še kako pomembno in dobrodošlo v življenju.

• Orffomanija

20. aprila 2016 je, v organizaciji Slovenskega društva Carla Orffa in Zavoda RS za šolstvo, na Gimnaziji Celje potekalo državno srečanje Orffovih skupin. Že tretje leto zapored so se srečanja udeležili tudi naši učenci - Brina Unuk, Eneja Lina Berglez, Jan Gradišnik Klanjšček in Filip Frešer, osmošolci, člani kvarteta NonStop. Tokrat so zaigrali priredbo *Someone like you (Adele)* in variacije na slovensko ljudsko *Je pa davi slanica pala*.

Kvartet Nonstop

Kvartet Nonstop - Orffomanija 2016

Orffomanija (srečanje, namenjeno Orffovim skupinam iz vrtcev, osnovnih, glasbenih in srednjih šol ter študentov) je potekala v dveh delih. Naš kvartet je nastopil na prvem koncertu, ki je bil na sporedu ob 9. uri.

Umetnikom iskreno čestitam za uspešen nastop!

Dora OŽVALD

Naša Tinkara

Tinkara Tanja Valcl v mesecu juniju zaključuje osnovno šolanje v Framu. Je aktivna športnica. Z deskanjem prostega sloga se ukvarja že 6 let. V snowboard parku 'slopestyle' in na skakalnicah 'big air' tekmuje štiri leta. V zadnjih treh letih je bila državna prvakinja v skupini deklic do 15 let. To sezono se je pod okriljem trenerja Aneja Miglarja prvič udeležila mednarodnih tekem v sklopu Qparks tour, ki je največje evropsko prvenstvo za deskarje in smučarje prostega sloga. Prvenstvo vključuje deset tekem v sezoni, nastopajoči pa prihajajo iz 19 držav.

V skupnem seštevku prvenstva Qparks tour je v sezoni 2015/2016 osvojila zmago pri dekletih (Grom ladies) in članicah (Ladies). Treninge ima tekom celega leta, predvsem na smučiščih v Avstriji, vključno s treningi gimnastike, ki potekajo dva krat tedensko.

Pravi, da pri deskanju na snegu prostega sloga resnično uživa, čeprav se občasno vrne domov s kakšno odrgnino ali modrico.

Tinkara med eno od svojih akrobacij na Voglu

Tinkara na zmagovalnem odru na državnem prvenstvu (Rogla, marec 2016)

Foto: Tinkarin osebni arhiv

Redno se je vsa leta udeleževala tudi smučarskih tekmovanj v okviru šole in dosegala vidne rezultate. Želimo ji še veliko uspešnih sezon.

Jožica RAVŠ

Kulturni dan z Rozo

Zadnji kulturni dan je bil za vse učence naše šole ponovno pester, razgiban in raznolik. Že zjutraj nas je obiskal priznani literarni ustvarjalec Andrej Rozman Roza, ki nas je s svojimi rimami ne samo navdušil, temveč tudi močno prevzel. Njegov občutek za jezik in ustvarjanje ritma sta resnično izjemna, zato smo njegovi virtuoznosti in pesniški okretnosti prisluhnili z vsemi čuti, predvsem pa odprtimi ušesi. Njegove prisotnosti, najbolj pa iskrenega stiska roke, so bili zagotovo veseli naši najbralci (kar 108 jih je bilo), ki so skupaj s pisateljevo spodbudno besedo prejeli še lepo knjižno darilo v znak pohvale za zvestobo knjigi.

Na žalost število bralcev v višjih razredih močno upada, kar nas iz leta v leto tako skrbi kot tudi žalosti. Učitelji ostajamo istega mnenja, da je knjiga kljub obilici e-naprav

in virtualnih impulzov osnovna hrana za male sive celice, saj krepi domišljijo, bogati besedni zaklad in uči tako v leposlovnem kot tudi splošnoznanskem smislu.

Letošnji moto parlamenta se je nanašal na stiske in pasti odraščanja, zato smo medse povabili igralce Društva za boljši svet z aktualno predstavo 'Ujeti se ne dam!'.

Na humoren način so učencem pokazali, kako se tudi v današnjem času, ko živimo preko spleta in so pri vzdrževanju in ohranjanju stikov vmesnik različne naprave, da preživeti v naravi, obdan le z drevesi in divjimi zvermi. Le takrat se lahko dodobra poglobimo vase, spoznamo svoja pričakovanja in hrepenenja, negotovosti in stiske, katere s pogovorom delimo z drugimi, da veselje podvojimo, žalost razpolovimo.

Že drugič pa smo (v sodelovanje z ameriško ambasado) imeli možnost gostiti naravne govorce, ki so z otroki (7. - 9. r.) spregovorili o kulturnem šoku ob srečanju z našo kulturo in navadami. Le-ta je bil tako prijeten, da sta se Joshua in Jon odločila še nekaj časa preživeti pri nas.

Simona NAPAST

*V življenju je manj pomembno, kam gremo.
Bolj pomembno je, s kom potujemo.*

OŠ Fram - VRTEC FRAM

Živ žav v vrtcu Fram

Novo službo v enoti vrtca Fram sem nastopila 21. marca 2016 in kar ne morem verjeti, koliko lepega smo z otroki doživeli v minulih treh mesecih.

22. aprila, na svetovni dan Zemlje, smo dobili nov vrt, ki je otrokom v veliko veselje. Skupaj z vzgojitelji skrbijo zanj, ga zalivajo, odstranjujejo plevel, sadijo in sejejo. Vsaka skupina ima svojo gredico.

Aprila smo v Rušah izvedli tudi enotedenski plavalni tečaj za vse predšolske otroke. Otroci so uživali in večina izmed njih je postala plavalcev. Vzgojiteljici Mirela Jurič In Ines Mohorko Germ sta v DTV Partizan Fram pripravili lutkovno predstavo 'Hudobija se z dobrim zbija'. Obisk in odziv staršev in otrok je bil razveseljujoč. Maja smo imeli odprta vrata igralnic. Otroci so v ustvarjalnih kotičkih izvedli projekt 'Z igro do prvih turističnih korakov'. Naredili so maketo kraja Fram, ki smo jo razstavili v telovadnici vrtca Fram. Udeležili smo se tudi revije 'Ciciban poje in pleše' v SNG Maribor. Otroci so se predstavili s plesno točko 'Črno na belem' (pod vodstvom vzgojiteljice Zdenke Brodej Kurbus, s pevskim zborčkom zborovodkinje - vzgojiteljice Ines Mohorko Germ in ob glasbeni spremljavi harmonike vzgojitelja Mitje Kapuna).

Junija so v vrtcu potekale nočitve. Čarovnica Bibi je otrokom pričarala palačinke, ples in lepe sanje, ki so jih popeljale v pravljичno deželo. V skupini Zvezdice je (skupaj s starši in otroki) nastala slikanica 'Nenavaden obisk v deželi Zvezdolandija'. Do julija nas čaka še nekaj lepih dogodkov - zaključna srečanja s starši otrok, pot z avtobusom na sladoled v Rače in seveda slovo naših mini maturantov, predaja ključa, zabavne igre in piknik na našem igrišču.

Vsem se lepo zahvaljujem in želim lepe počitnice.

*Mihela EKART, dipl. vzg. predšol. otrok,
pomočnica ravnateljice*

NAŠI POSLOVNI PARTNERJI IN DRUGI ZA VAS

UPRAVNA ENOTA MARIBOR

Obvestilo o poslovanju krajevnih uradov na območju UE Maribor v poletnem času

Obveščamo vas, da v času od 1. 7. 2016 do 31. 8. 2016 krajevni uradi na območju Upravne enote Maribor ne bodo poslovali.

V Upravni enoti Maribor želimo tudi v juliju in avgustu zagotavljati kvalitetne storitve za naše stranke. Žal pa lahko zaradi manjšega števila uslužbencev te storitve zagotavljamo le na sedežu upravne enote.

Vljudno prosimo za razumevanje, občanke in občane pa obenem obveščamo in prosimo, da v mesecu juliju in avgustu koristijo naše storitve na sedežu upravne enote.

Uradne ure upravne enote bodo nespremenjene: v ponedeljek, torek in četrtek od 8.00 do 15.00 ure, v sredo od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 18.00 ure ter v petek od 8.00 do 13.00 ure.

Od 1. 9. 2016 dalje bodo krajevni uradi poslovali po enakem urniku, kot poslujejo sedaj.

S spoštovanjem!

mag. Ksenija KLAMPFER,
načelnica

MARIBORSKA RAZVOJNA AGENCIJA - MRA

Predstavitev regijske garancijske sheme (RGS)

V okviru RGS je bil 11. 3. 2016 v Uradnem listu RS (št. 19) ter na spletni stran MRA objavljen Drugi javni razpis za kredite z garancijo. Na razpolago je še za 2.263.812,50 EUR garancij. V okviru teh sredstev lahko podjetja pridobijo garancijo za dolgoročne kredite v višini največ 50 % od odobrenega kredita in hkrati ugodnejšo obrestno mero za te kredite pri izbranih bankah.

Pogoji:

Upravičenci	<ul style="list-style-type: none"> - imajo sedež ali poslovno enoto v eni izmed občin statistične regije Podravje; - delujejo na področju upravičenih dejavnosti; - so včlanjeni oz. se včlanijo v RGS.
Znesek kredita	najnižji znesek kredita je 8.000 EUR, najvišji pa 150.000 EUR
Obrestna mera	odvisna je od izbrane banke
Doba vračanja	do 8 let, v nobenem primeru pa ne sme preseči 22. 5. 2025
Moratorij	do 12 mesecev in se vštevava v čas skupne dobe vračanja kredita
Upravičeni stroški	stroški materialnih in nematerialnih začetnih naložb ter obratna sredstva v višini največ 20 % predračunske vrednosti investicije
Zavarovanje kredita	prijavitelj zavaruje prejeti kredit z garancijo MRA in drugimi oblikami zavarovanj, odvisno od stopnje rizičnosti projekta in prijavitelja
Koriščenje	namensko, v skladu s priloženo dokumentacijo in navedbami v vlogi
Rok koriščenja	tri mesece od sklenitve kreditne pogodbe, v primeru daljše ročnosti pa s soglasjem kreditno-garancijskega odbora MRA
Višina garancije	največ 50 % odobrenega kredita
Zavarovanje garancije	z notarsko overjenim Sporazumom o zavarovanju garancijskih obveznosti, pri čemer stroške notarja v celoti nosi prijavitelj
Ostali pogoji	<ul style="list-style-type: none"> - investicija oz. naložba mora ostati v statistični regiji najmanj 3 leta po zaključku investicije; - garancije ni mogoče odobriti za tiste bančne kredite, ki nadomeščajo obstoječe kredite; - prijavitelj mora imeti ob podpisu pogodbe ob dodelitvi garancije vsaj enega zaposlenega za polni delovni čas
Postopek	prijavitelj najprej zaprosi za kredit banko iz seznama sodelujočih bank, po prejemu pozitivnega sklepa o odobritvi kredita pa vloži vlogo za izdajo garancije
Rok za prijavo	do 22. 4. 2018 do 14.00 ure.

Razpis je objavljen na spletni strani MRA p.o. na naslednji povezavi: http://www.mra.si/garancijska_shema.

Informacije: MRA (Irena Podletnik), tel. št.: 02/333-13-26, e-naslov: Razpis.ukrepi@mra.si.

Irena PODLETNIK

KMETIJSKA ZADRUGA RAČE

Lokalna samooskrba pri javnem naročanju v občini Rače-Fram

V okviru projekta Samooskrba Podravja sta Mariborska razvojna agencija in Občina Rače-Fram v sodelovanju z različnimi deležniki v letu 2015 in v začetku letošnjega leta izvedli številne delavnice in srečanja - z namenom večjih povezav med javnimi ustanovami in ponudniki lokalno pridelane hrane.

Čeprav je zadeva zelo aktualna in močno medijsko podprta, je do naših javnih naročnikov (šol in vrtcev) prihajal le majhen delež lokalno pridelane hrane, saj so javni naročniki še vedno omejeni z zakonskimi normativi in ceno. Z velikim prizadevanjem Danijele Kocuvan iz Mariborske razvojne agencije in koordinatorke projekta na naši občini, Tanje Kosi, ki sta v srečanja vložili veliko truda, pridobivali informacije, povpraševali in zbirali ponudbe, nas izobraževali, iskali zakonske normative in nas spodbujali, smo vendarle uspeli, da smo se seznanili drug z drugim.

Namen srečanj in koordinacij je bil, da do potrošnikov (v tem primeru otrok) prihaja čim več hrane iz lokalnega okolja, ki je sveža, spočita - hrana brez kilometrine in brez dodanih sredstev, ki ji podaljšujejo rok trajanja. Poudariti je treba, da so naši vrtci in šole (skupaj z ravnatelji, organizatorji prehrane, prehranskimi delavci in kuharji) zelo odprte in pripravljene na tovrstno sodelovanje, vendar na žalost obstajajo velike zakonske omejitve, zato smo se na začetku projekta omejili oz. osredotočili na zakonsko podlago, ki nam omogoča, da lahko naročnik iz postopka javnega naročanja izloči enega ali več sklopov, če predstavljajo izločeni sklopi največ 20 % vseh sklopov in je skupna vrednost izločenih sklopov manj kot 80.000 EUR (blago, storitve).

Prav tako smo preverili, kako deluje sistem zelenega javnega naročanja, ki določa 10 % hrane iz ekološko certificirane proizvodnje. Ugotovili smo, da imamo v občini Rače-Fram zelo pestro ponudbo živil, ki ustreza javnim naročnikom. Ponudba pa ni le pestra, ampak je tudi glede kakovosti vrhunska, saj so bili številni ponudniki nagrajeni na Dobrotah slovenskih kmetij in na Agri.

Ponudniki lokalne hrane smo z individualnimi pogajanji našli poti in uskladili cene, ki so bile za naročnike še sprejemljive. Tako so naši otroci do konca šolskega leta že imeli na jedilniku, poleg ostale hrane, tudi lokalno pridelano (lokalno mleko, lokalni domači kruh, sadje in zelenjavo lokalnih ponudnikov, meso in mesne izdelke živali, vzrejenih v Sloveniji, jabolčni sok, slovenski med ipd.). Proti koncu šolskega leta pa je zaživel tudi projekt, na osnovi katerega imajo otroci v šolah in vrtcih enkrat na teden slovensko kosilo.

Na žalost smo lokalni ponudniki, ki ponujamo izključno domačo, slovensko hrano, zaradi kriterijev odločanja na javnih razpisih na slednjih še vedno neuspešni. Najmočnejši kriterij je še vedno cena. Kljub temu, da nas država spodbuja in je zadeva medijsko izjemno podprta, so poti do javnih naročnikov izredno zahtevne in terjajoveliko truda in angažiranosti vseh vpletenih.

Vseeno pa se lahko pohvalimo, da ravno naša občina, skupaj z šolami in vrtci, predstavlja primer dobre prakse, saj dokazuje, da se lahko z vztrajnostjo in veliko dodatnega dela vseh vpletenih v projektu nekaj spremeni in premakne naprej.

Eden od sestankov na temo lokalne samooskrbe na Občini Rače-Fram

Pričakujemo nove zakonske spremembe, ki se nam obetajo in bi nam naj omogočile lažje poslovanje.

Simona STERNAD VOGRIN

AKTUALNO

Ne zgodi se vsak teden, niti vsak mesec ali leto, da bi Rače ali kateri izmed drugih krajev naše občine za ves dan postal središče vseslovenskega dogajanja ter gostil prireditvev, na kateri se ob istem času na istem mestu zbere 1.400 ljudi, ki sicer prihajajo iz različnih koncev domovine (pa tudi tujine), a jih družijo sorodni interesi, želje, problemi, vizije in cilji.

To se je 21. maja 2016 zgodilo v Račah, kjer je potekal letošnji 14. vseslovenski čebelarški praznik, ki mu zaradi vsebinskega pomena in obsega udeležencev tudi v Novicah dajemo 'nalepko' AKTUALNO. (Uredništvo)

14. vseslovenski čebelarški praznik v občini Rače - Fram

Čebelarška himna in 100 praporščakov so v soboto, 21. 5. 2016, v Račah naznanili praznovanje že tradicionalnega - 14. vseslovenskega čebelarškega praznika, ki je bil po dolgem času zopet na severno-vzhodnem koncu Slovenije. Izjemno prireditev je obiskalo največ obiskovalcev doslej in sicer 1.400 čebelarj in čebelarjev iz Slovenije in sosednjih držav ter številni lokalni obiskovalci. Gostili smo tudi zelo pomembno delegacijo Ministrstva za gozdarstvo, kmetijstvo in prehrano s številnimi visokimi gosti iz sveta.

Prav vsi, ki so prireditev obiskali, so bili deležni bogatega spremljevalnega in kulturnega programa, okusnih domačih dobrot in prijaznega sprejema. Iz Rač so odšli polni prijetnih vtisov in zadovoljni z odlično organizacijo, Čebelarško društvo Rače pa je še ves teden prejelo čestitke in pohvale iz vseh koncev Slovenije.

Šotor
in obiskovalci

Govor ministra

Župan Občine Rače-Fram, Branko Ledinek in predsednik Čebelarškega društva Rače, Franc Hergan sta visoke goste - Josefa Graziana da Silvo (generalnega sekretarja FAO pri OZN), mag. Dejana Židana (domačina in ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS), Riccarda Jannoni-Sebastianina (generalnega sekretarja Apimondie - svetovne čebelarške organizacije) ter Boštjana Noča (predsednika Čebelarške zveze Slovenije) najprej sprejela v Beli dvorani gradu Rače. Gostje so nazdravili in uživali v izumu slovenskih čebelarjev - peneči medicini Čebelarstva Cesar, šampionu 15. slovenskega ocenjevanja medenih pijač.

Na bogati čebelarški in kmečki tržnici so obiskovalci pokušali in kupili slastne lokalne in medene dobrote. V gradu Rače so si obiskovalci ogledali etnografsko zbirko, v prvem nadstropju pa razstavo medenih pijač ob 10-letnici peneče medicine ter Belo dvorano, kjer je bilo organizirano brezplačno turistično vodenje s strani Občine Rače-Fram.

Sprejem visokih gostov v Beli dvorani

Čudoviti ambient vsebinsko raznolike tržnice v Račah

Navdušena VIP delegacija pred gradom Rače, 21. 5. 2016

V parku so obiskovalci občudovali ustvarjanja slikarjev Forma Vive Makole na temo čebel. Prav posebna zanimivost pa je bila brezplačna krožna vožnja skozi Krajski park Rački ribniki - Požeg do Botaničnega vrta Tal 2000 in to z avtobusom oldtimerjem. V grajskem prehodu so si obiskovalci lahko ogledali razstavo 'Od čebele do medu', reprodukcijo učne čebelarke poti, ki v naravi stoji na jasi na Meranovem. Ob vhodu v grajsko kapelo je stal čebelnjak s panjskimi končnicami, ki so jih slikali otroci v znak podpore svetovnemu dnevu čebel, za ogled pa je bila odprta tudi grajska kapela.

Forma Viva

Štiri regionalne ekipe zvez čebelarških društev in ekipa Čebelarške zveze Slovenije pa so se pomerili v medeni kulinariki in kuhanju 'medenega kotlička'.

Kuhanje medenega kotlička

Osnovna šola Rače je pripravila dobrodelni srečelov, s katerim so zbirali sredstva za končni izlet.

Na svečani prireditvi v šotoru pri gradu je sodelovalo več kot deset različnih nastopajočih. Bogat kulturni program je pripravila Daniela Hergan Grosek, prireditev sta vodila in povezovala mlada voditelja Katarina in Martin Hergan; vsi trije imenovani prihajajo iz čebelarške družine Hergan. Prav posebej sta obiskovalce navdušili vokalni skupini 'Fantje na vasi' in 'A cappella' ter komorni zbor Škrjanček, vsi iz Kulturno-umetniškega društva Rače, ki ga vodi Tone Žuraj. Simpatije je požel tudi gledališki nastop igralca Silva Safrana, prireditev pa je popestrila še zelo drugačna folklorna skupina 'Bergltanc'.

Kulturni program - nastop KZ Škrjanček; vodja Tone Žuraj

Ena izmed osrednjih tem slovenskega čebelarkega praznika je bil svetovni dan čebel. Tej iniciativi se lahko zahvalimo za tako visoko delegacijo pomembnih gostov, ki so praznik obiskali prav v znak podpore tej pobudi. Slovenski čebelarji so namreč predlagali, da 20. maj, rojstni dan slovenskega čebelarja Antona Janše, postane svetovni dan čebel. Čebele so glavne opraševalke in od njih je odvisna tretjina hrane na svetu. Kot podporo svetovnemu dnevu čebel je 13 čebelarjev kolesarilo iz Rač do Dunaja in nazaj, skupaj torej 660 km (*več o tem v posebnem prispevku na strani 56-57 - op. ured.*). S sabo na potovanje so seveda vzeli tudi slovenski med, ki so ga na čebelarstem prazniku podarili ministru Židanu in predsedniku ČZS, Boštjanu Noču.

Celotno fotografsko predstavitev dogodka si lahko ogledate na spletni strani Občine Rače-Fram, <http://www.race-fram.si/povezava.aspx?pid=1379>.

Tanja VERHOVNIK (Verus d.o.o.)
in Tanja KOSI

Na prireditvi čebelarkega praznika v Račah tudi turistična promocija občine

Rek 'Turizem smo ljudje' se je potrdil tudi na prireditvi 14. vseslovenskega čebelarkega praznika, ko smo želeli obiskovalcem pokazati vsaj delček lepote našega kraja.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki so pripomogli, da je turistična promocija občine Rače-Fram uspela in da so se na ponujene ogled obiskovalci z veseljem in hvaležnostjo odzvali.

Zahvala gre Jošku in Nadi Obrovnik, ki sta omogočila brezplačne krožne vožnje z avtobusom oldtimerjem. Hvala tudi Romanu Herganu, ki je za ogled prijazno odprl Botanični vrt TAL 2000, in lastnikom etnografske zbirke v gradu Rače (še posebej mlademu rodu družin Gril - Hameršak, katerega predstavniki so suvereno odgovarjali na številna vprašanja o razstavljenih eksponatih zbirke).

Po sprehodu in ogledu gradu Rače je zgodba o zaroti, v katero je bil vpleten takratni lastnik gradu, Ivan Erazem Tattenbach, zaživela ob pripovedovanju lokalne turistične vodičke, Patricije Thaler.

Nemalo vas je bilo, ki ste obiskali stojnico. Na vprašanja, kako se izdelava čipsa z bučnimi semeni, ki nam ga je (poleg ostalih dobrot) podarila Turistična kmetija Štern s Planice ter kako se ta kulinarčna dobrota sploh lahko tako na tanko nareže, takrat nismo znali odgovoriti, smo pa to raziskali kasneje in vam lahko na tem mestu izdamo skrivnost: testo z bučnimi semeni oblikujemo v štruco, jo rahlo popečemo v pečici, narežemo tanke rezine z mesoreznicjo in še ponovno zapečemo do 'zlate' barve.

Suzana PUNGARTNIK

Naša glavna potreba v življenju je nekdo, ki nas bo pripravil do tega, da naredimo, kar zmoremo.

Če te zanimajo spremembe letnih časov, je to veliko srečnejše stanje duha, kot če si brezupno zaljubljen le v pomlad.

LOKALNE MINI IN MAKSI ZANIMIVOSTI

Občinski praznik 2016

Na prvi poletni dan, 21. junija, Občina Rače-Fram obeležuje svoj praznik. Letos smo ga praznovali že sedemnajstič zapovrstjo. V ta namen se je v obdobju med 10. in 19. 6. 2016 ponovno zvrstilo veliko tematsko raznovrstnih, zanimivih in dobro obiskanih prireditev. Na svoj račun so tako prišli vsi, ki so jim blizu kulturna, glasbena, zabavna, športna, ustvarjalna in še kakšna dogajanja.

Celotno dogajanje je doseglo vrhunec v soboto, 18. junija 2016, ko je v čudovitem ambientu, med oboki mogočnega, lepo obnovljenega gradu v Račah, na tamkajšnjem dvorišču, polnem obiskovalcev, potekala osrednja proslava. V sklopu slednje je župan Občine Rače-Fram, Branko Ledinek, orisal tekoče aktivnosti in spomnil na nove pridobitve ter druge pomembnejše uspehe občine v zadnjem obdobju, obenem pa prisotnim zaželel vse dobro ob občinskem prazniku in bližajočem se dnevu državnosti.

Prireditve so v kulturnem delu popestrili kakovostni glasbeni izvajalci - domača moška vokalna skupina Fantje na vasi, ki prepeva v sklopu domačega KUD Rače, in Salonski orkester Glasbene šole Premstätten iz Avstrije.

Kmalu zatem smo zaploskali prejemnikom zlatih županovih petic (to simbolično nagrado si je letos po mnenju matičnih šol v naši občini zaslužilo 19 najboljših devetošolcev), kar šestnajstim dobitnikom priznanj župana (namenjena so posameznikom za posebne do-sežke in dolgo, požrtvovalno ter posebej uspešno delo na humanitarnem, društvenem, športnem ali kakšnem drugem za lokalno skupnost pomembnem področju) ter prejemniku najvišjega priznanja - spominke plakete.

Iz rok župana Občine Rače-Fram Branka Ledineka so zlate petice prejeli devetošolci **Luka Gačnik, Špela Kapel, Gašper Kapel Polegeg, Miha Vogrin, Petra Kralj, Alen Koren, Rok Kocman, Filip Leva, Klara Kac, Nadin Zorec** iz OŠ Rače ter **Timotej Gabrijan, Hana Gradišnik, Klavdija Krupič, Anteja Luketič, Živa Osonkar, Anja Potočnik, Alen Tušek, Domen Unuk in Tinkara Tanja Valcl** iz OŠ Fram.

Spominski skupinski posnetek najboljših devetošolcev - prejemnikov zlatih županovih petic

Vsem (sedaj že bivšim) devetošolcem čestitamo za dosežen uspeh in jim želimo veliko pridobljenih novih znanj na nadaljnji izobraževalni poti ter uresničitev poklicnih ciljev.

Priznanja župana so letos prejeli (podajamo tudi kratko obrazložitev):

• **Milan Kovačič**

Nagrajenca je predlagalo Društvo upokojencev Rače, v sklopu katerega gre Milanu Kovačiču največja zasluga za ureditev kegljišča v Račah in Brezuli ter za vse doslej nanizane lepe kegljaške uspehe na tekmovanjih doma in v sosednjih občinah.

• **Marta Salaj**

Tudi to nagrajenko je predlagalo Društvo upokojencev Rače in sicer za njena 15-letna zavzeta prizadevanja za realizacijo zastavljenih nalog ter 10-letno vestno opravljanje funkcije poverjenice, s čimer je zgled društvenega delovanja.

- **Silvester Kugl**

Nagrajenca je predlagal KO ZB za vrednote NOB Fram, kjer je Silvester Kugl dolgoleten vesten, zanesljiv in odgovoren gospodar, zastavonoša, praporščak in tisti, ki mu gre zasluga za zgledno urejenost in ohranjenost spominskih obeležij NOB.

- **Stanislav Vake**

Stanislav Vake je član Ljudske pevske skupina 'Taščica', ki deluje v sklopu KUD Rače. V različnih pevskih sestavih poje že 40 let, s spremljanjem ljudskih pevk na harmoniki pa doma in pri zamejcih po svetu skrbi za ohranjanje ljudskega izročila.

- **Avgust Vodušek**

Nagrajenca je predlagalo Prostovoljno gasilsko društvo Sp. in Zg. Gorica. Avgust Vodušek je bil v preteklosti član upravnega, sedaj pa je član nadzornega odbora tega društva. V 50 letih svojega delovanja je pomagal pri realizaciji raznih aktivnosti.

- **Branko Pernat st.**

Tudi ta nagrajenec je bil predlagan s strani PGD Sp. in Zg. Gorica. V društvu je dejaven preko 40 let. Dobro desetletje je bil blagajnik – tudi v času izgradnje novega gasilskega doma. V izvedbo te investicije je vložil veliko ur prostovoljnega dela.

- **Zlatka Napast**

Predlog za nagraditev Zlatke Napast je podala KO Rdečega križa Rače, ki je v obrazložitvi poudarila vestnost in predanost imenovane humanitarnemu delu in pomoči potrebnim tako v vrstah RK kot tudi v vlogi patronažne sestre na terenu.

- **Vidko Vidovič**

Prejemnik priznanja župana je tudi Vidko Vidovič, že preko 35 let član Ribiškega društva Rače, kjer je zadnje desetletje namestnik gospodarja. Kolegi ribiči mu priznavajo ogromno zaslug tako po ekološki, organizacijski kot kulinarčni plati.

- **Marija Lešnik**

Nagrajenko je predlagalo Društvo podeželskih žena 'Klasje' Rače. Marija Lešnik se je že pred štirimi desetletji vključila v takratni mariborski aktiv kmečkih žena. V sedanjem domačem društvu samostojno vodi različne delavnice in je nepogrešljiva.

- **Jože Tomažič**

KO Rdečega križa Fram nagrajenca Jožeta Tomažiča ceni predvsem zaradi njegove usmerjenosti k ljudem in delovanja v dobrobit najbolj ranljivih in potrebnih pomoči. Poudarjajo tudi njegove zasluge pri spodbujanju prostovoljnega krvodajalstva.

- **Boris Furek**

Z začetkom v pionirskih ter nadaljevanjem v mladinskih in članskih vrstah je prostovoljni gasilec - operativec in desetar Boris Furek, sedaj predsednik PGD Podova,

nabral že za 43 let gasilskih izkušenj. S svojim znanjem je vzor mlajšim.

- **Majda Žirovnik**

Majdo Žirovnik je za prejemnico priznanja župana predlagala Župnijska Karitas Fram, kjer nagrajenka aktivno deluje vsa leta. Odlikujejo jo pozitivna energija, delavnost, dojemljivost in čut za sočloveka ter nesebična pripravljenost pomagati.

- **Mira Zupe**

Mira Zupe je ena od ustanovnih članic predlagatelja - KUD Sp. in Zg. Gorica. Še posebej dejavna je v sekciji ročnih del 'Deteljica'. Vsa leta se redno vključuje v dogajanja na krajevni ravni, sodeluje pri delovnih akcijah in kulturnih aktivnostih.

- **Mihaela Jerinič**

To učenko OŠ Fram, ki se lahko že pri 12 letih pohvali s kar 43 osvojenimi odličji z državnih in mednarodnih tekmovanj v tradicionalnem karateju, je predlagalo Društvo borilnih veščin TO – TE Rače, ki jo podpira v njeni vztrajnosti in tekmovalnosti.

- **Aljoša Lipavc**

Na predlog Fudokan zveze karateja Slovenije je nagrajenec tudi karateist Aljoša Lipavc, nekdanji uspešen tekmovalec, sedaj predsednik DBV TO-TE Rače, zaslužen za številne uspehe mladih domačih karateistov in dvig popularnosti tega športa.

- **Odbojarski klub Fram - mladinska ekipa**

Domača odbojka se lahko po zaslugi kakovostnega dela OK Fram pohvali tudi z izjemnimi ekipnimi dosežki ter uspešnimi posamezniki. Ekipa mladincev (Tilen Pušnik, Tine Šuster, Nejc Ekart, Matic Mejal, Primož Mejal, Jan Mulec, Aljaž Herman in Žiga Čopi) s trenerjem Jurijem Čopijem in pomočnikom trenerja Mitjem Trglecem je v tekmovalni sezoni 2015/16 osvojila naslov mladinskega državnega prvaka.

Letos je najvišje priznanje - **spominsko plaketo** - prejel Stanko Štern (predlagatelj Društvo vinogradnikov Rače-Fram).

• **Stanko Štern**

Stanko Štern iz Kopivnika je dolgoletni aktivni član in vezni člen Društva vinogradnikov Rače-Fram. Do nedavnega je bil tudi tamkajšnji predsednik. S to funkcijo je pred leti na svoja ramena prevzel odgovorno in zahtevno delo, ki ga ni mogoče uspešno realizirati brez veliko znanja, organizacijskih sposobnosti in osebnega angažiranja skozi ves čas, zato je Stanko Štern po mnogih letih uspešnega predsedovanja in koordiniranja vseh aktivnosti letos 2016 to obveznost predal svojemu nasledniku.

Njegova vloga, ki jo bo odslej v društvu seveda nadaljeval kot član z obilico neprecenljivih izkušenj, se odraža tudi v trudu za izobraževanje članov društva v obliki vsakomesečnih aktualnih predavanj in oskrbo s strokovnimi gradivi, kar je imelo za posledico nenehno nadgrajevanje potrebnih znanj vinogradnikov. Pomemben je tudi njegov prispevek pri izvedbah tradicionalnega martinovanja na grajskem dvorišču - prireditve, ki je vselej dobro obiskana in omogoča, da se društva predstavijo s svojo ponudbo, obiskovalci pa družijo ob prehodu iz mošta v vino. Vsakoletna strokovna in poučna ekskurzija ter ocenjevanje vin za člane društva sta še dve v nizu aktivnosti, ki same po sebi zgovorno pričajo o tem, da je letošnji prejemnik najvišjega občinskega priznanja oseba, ki ga poleg delovnih rok in odlične organizacije odlikuje še sposobnost prisluhni željam in potrebam drugih ter jim po potrebi vselej priskočiti na pomoč s koristnimi nasveti.

Prejemnik spominske plakete
Vse foto: Simona Antolič

Naj ob tem dodamo, da so prejemniki priznanj župana in spominskih plaket v dar prejeli tudi slike, ki so nastale izpod čopiča Draga Kopšeta.

Fotografiji letošnjih nagrajencev si lahko ogledate tudi na notranji hrbtni strani Novic.

OBČINA RAČE-FRAM

Ponosni na Vita Žuraja

Iz njegovih osebnih dokumentov izhaja, da je bil rojen leta 1979 in da je naš občan. Dolgo časa je živel v Račah, zadnja leta pa ga je zaradi delovnih obveznosti vse manj videti v Sloveniji.

Decembra 2002 smo z njim - skladateljem Vitom Žurajem - prvič opravili zanimiv, obsežen, kar 9 strani obsegajoč intervju za Novice, nekaj opaznejše lokalne pozornosti pa smo mu na podoben način posvetili tudi v aprilski izdaji lanskoletnih Novic (št. 65), po prejemu nagrade Prešernovega sklada 2015. Tudi v vmesnem obdobju smo tu in tam objavili kak člančič z aktualnimi informacijami o njegovi ustvarjalni poti in novih odmevnih uspehih, ki so ime Vita Žuraja, predvsem v skladateljskih vodah in pri poznavalcih ter ljubiteljih 'orkestrske glasbe', že pred leti ponesli na mednarodno raven in ga zapisali v prihodnost in prav gotovo tudi v zgodovino.

Tudi zapis, ki je bil objavljen v Večeru, dne 28. 4. 2016, je zgovoren, zato ga z veseljem in v originalu objavljamo.

Vitu Žuraju nagrada
Claudia Abbada

MELITA FORSTNERIČ HAJNŠEK
V Berlinu so 25. aprila objavili novico o prestižni skladateljski nagradi, ki jo podeljuje Orkestrska akademija Berlinskih filharmonikov, poimenovano po legendarnem dirigentu Claudiu Abbadu. Letos jo prejme slovenski skladatelj Vita Žuraj. Podelitev in praznovanje dela, ki ga je 36-letni skladatelj iz Maribora napisal za akademijo Berlinskih filharmonikov, bosta 5. novembra 2017 v komorni dvorani Berlinske filharmonije.

Nagrado Claudia Abbada podeljujejo v spomin na nekdanjega šefa dirigenta Berlinske filharmonije (1989-2002). Lavreati nagrade iz preteklih let so Jörg Widmann (2006), Bruno Mantovani (2010) in Valerio Sannicandro (2014). V prihodnosti bodo nagrado podeljevali vsaki dve leti.

Vito Žuraj je slovenski skladatelj, ki se kljub mladosti že uvršča na mednarodnem odru ob bok najbolj uveljavljenim Slovincem - Vinku Globokarju, Janezu Matičiču, Urošu Rojku. Doslej je dobitnik mnogih uglednih nagrad, doma lanske Prešernovega sklada, na tujem pa je prejel najstarejšo nemško skladateljsko nagrado Stuttgarter Kompositionspreis, uvrstil se je med avtorje priporočenih del na mednarodni skladateljski tribuni Rostrum, v zadnjih letih se vrstijo izvedbe njegovih skladb z mednarodno priznanimi umetniki in najslovičnejšimi ansambli za sodobno glasbo. Med njegovimi deli so tudi opera Orlando pa novitete za Ensemble Modern, pariški Ensemble Intercontemporain in Klangforum Wien ...

Kako mariborskega skladatelja izvajajo najboljši sodobni ansambli in kje vse, dokazujejo projekti v tej in prihodnji sezoni. Žurajevi projekti 2016/17 so: nominacija za Deutscher Musikautorenpreis; bo rezidenčni komponist v Theater Erfurt, Nemčija; 9. aprila je Žuraja izvajal sloviti francoski Ensemble Intercontemporain v veliki dvorani Philharmonie de Paris; 9. junija bo Ensemble Modern izvajal Žuraja v Teatru Colon, Buenos Aires; sledili bodo izvedba v abonmaju Konzerthaus Berlin, praznovanje ob 30-letnici Kölner Philharmonie; oktobra izvedba skladbe Changeover za ansambel in orkester s Klangforum Wien in RSO Wien; praznovanje z Ensemble Intercontemporain v Philharmonie de Paris januarja 2017 in portretni koncert z Ensemble Modern ter novo simfonično delo za novo Elbphilharmonie Hamburg marca in aprila.

V Mariboru bo Vita Žuraja mogoče spremljati vnovič 10. junija letos v Unionski dvorani ob 70. jubileju Narodnega doma, in sicer bo na sporedu Koncert za klarinet in orkester.

Vito Žuraj

Lepo je imeti dar, ob tem pa znanje, voljo, željo, motivacijo in možnost, da ta dar nesebično deliš s svetom.

S. A.

Nik Pregl za mistra Slovenije 2016

Mama postavnega mladeniča Nika Pregla (na posnetku) nas je na začetku pomladi obvestila, da bo njen sin sodeloval na letošnjem tekmovanju za mistra Slovenije 2016.

Nikova družina zadnjih osem let sicer živi v sosesčini, na Pragerskem, pred tem pa so bili vsa leta naši občani, saj je bil njihov dom na Ješenci.

Nevenka Pregl je napisala še, da je bil Nik na polfinalu v Kranjski Gori (v Casinu Korona) izbran med polfinaliste, na podlagi glasovanja na Facebooku pa se je avtomatsko uvrstil naprej, med 10 finalistov. Izbor za mistra Slovenije 2016 je potekal 8. junija v SiTi Teatru BTC Ljubljana.

S. A.

Dahnili so usodni 'da'

- **Vnovič 'da': zlatoporočenca Henrik in Jožefa Kobalej**

V soboto, 7. maja 2016, je minilo natanko petdeset let, odkar sta si nadela poročna prstana Jožefa Papež

(poročena Kobalej) in njen izvoljenec Henrik. Tedaj, leta 1966, sta si obljubila, da bosta skupaj tako v veselju kot žalosti, v sreči in nesreči, v zdravju in bolezni - skratka, v vsem, kar človek doživlja na včasih mirnem, kdaj drugič pa nekoliko razburkanem morju življenja.

Morje imata na splošno rada; celo tako zelo, da v njem tudi živita - v tistem našem, pisnem z veliko začetnico, ki se nahaja pri Framu, seveda, pa še naslov ulice je v tem smislu (Morska c. 51).

Zakonca Kobalej sta starša dveh hčera, 44-letne Biserke in 41-letne Darinke, kot večina babic in dedkov pa ju najbolj razveseljujejo vnuki, ki jih je za štiripresno deteljico - Anja, Eva, Julija in Mark.

Zlatoporočencema želimo še veliko zdravih in zadovoljnih dni, prežetih z razumevanjem, spoštovanjem, srečo in dobrim počutjem!

- **Mladoporočenca Aleksander Stevanović in Tamara Stevanović Zadravec**

Simpatična, prijetna in prijazna mladenič in mladenka, Aleksander Stevanović in njegova izvoljenka Tamara Zadravec (poročena Stevanović Zadravec), sta si poročna prstana v Beli dvorani gradu Rače nadela in prvi zakonski poljub podarila v soboto, 14. maja 2016, ko je vreme ponudilo tako rekoč vse, kar zna - njun civilni obred in fotografiranje sta namreč spremljala tako dež kot sonce.

Da bi bilo slednjega v zakonu veliko, veliko več kot oblakov in dežnih kapljic, iskreno želimo in kličemo v Lois - Hammer - Gasse 21 v sosednjo Avstrijo, kamor sta mladoporočenca Aleksander (Sašo) in Tamara že pred časom, ker je pač v deželi na sončni strani Alp tak problem s službami, odšla 's trebuhom za kruhom'.

Veliko ljubezni, sreče in vsega dobrega!

• Mladoporočenca Miran in Urška Potočnik

Na letošnjo prvo junijsko soboto, 4. 6. 2016, sta v družbi mnogoštevilnih svatov pred pooblaščen osebo za sklepanje zakonskih zvez in matičarko svojo dolgoletno vez z izrekom usodnega 'da' in izmenjavo poročnih prstanov kronala Miran Potočnik iz Morja in Urška Pravdič (poročena Potočnik). Nevesta je večino svojih rosnejših let življenja preživljala v Kopru, sedaj pa s svojim izbrancem že dlje časa živi v naši občini.

Miranu in Urški (kot zanimivost: slednja je dan pred poroko dopolnila tri desetletja), ki sta ponosna starša dobro leto starih prisrčnih dvojčkov Mateja in Kaje, čestitamo in želimo še veliko zadovoljnih skupnih let v krogu družine in vseh, ki delijo njuno veselje.

S. A.

*Ne izbiraj pravega trenutka.
Izberi pravo osebo - z njo so vsi trenutki pravi.*

*Ljubezen ne pomeni gledati drug drugega,
ampak zreti z njim v isto smer.*

V Beli dvorani svoja likovna dela razstavlja slikar Stanislav Lukič

Od 17. 6. 2016 v Beli dvorani gradu Rače svoja likovna dela razstavlja Stanislav Lukič.

Rodil se je leta 1957 v Slavonski Orahovici. Svoje otroštvo je preživel v Županji, kjer je končal tudi osnovno šolo ter gimnazijo. V tistem času se je ukvarjal s športom. Leta 1976 se je vpisal na fakulteto za farmacijo v Zagrebu, po zaključku študija pa se zaposlil v lekarni na Korčuli. Leta 1985 se je preselil v Rogaško Slatino, kjer živi in ustvarja tudi sedaj.

Stanislav je poročen in oče dveh otrok. Do leta 1985 se je intenzivno ukvarjal s treniranjem moške in ženske košarkarske ekipe v Rogaški Slatini in Šentjurju.

Leta 2011 je opravil izpit zdravljenja z bioenergijo pri Zdenku Domančiču.

Leta 2012 je spoznal slikarja, sedanjega prijatelja, Maksimiljana Sternada - Milča, ki mu je nudil veliko podpore ob prvih korakih v svet umetnosti. Na njegovo pobudo sta skupaj pripravila razstavo v Anini galeriji v Rogaški Slatini, z naslovom Ptič z Janine. Stanislav je do sedaj samostojno razstavljal v hotelu Breza v Podčetrtku, s slikarjema Rajkom Ferkom in Maksimiljanom Sternadom pa v Mariboru (v hotelu Betnava). Slika predvsem z akrilnimi barvami, zadnje čase pa ustvarja tudi kolaže s farmacevtskimi motivi. Navdih za ustvarjanje mu dajeta narava in glasba.

Razstava likovnih del Stanislava Lukiča v Račah z naslovom GLASBA BARV vas vabi na ogled.

S. A.

POGOVOR z Barbaro Štern s Turistične kmetije Štern - Pri Kovačniku na Planici

Dragulji niso tako dragoceni samo zato, ker so tako lepi in posledično zaželeni, pač pa tudi (ali predvsem) iz razloga, ker so tako redki.

*Če nekoliko karikiramo, lahko ugotovimo, da na svetu obstajajo dragulji različnih vrst, ki jih je mogoče najti na več področjih, za nameček pa za to, da bi kakšnega lahko občudovali v živo, niti ne rabimo prav daleč. Nasprotno - nekaj jih je prav blizu, saj 'ležijo' skorajda pred domačim pragom; 'kristalna vrtnica' za zgledno urejeno okolje nedvomno je eden izmed resničnih draguljev. Take 'dragulje' radi odkrivamo in vam jih predstavljamo tudi v Novicah. Tokrat odstiramo tančico z enega še posebno žlahtnega. Pot do njega vodi k pohorski kraljici oz. v Nebesa pod Pohorjem, kot rada reče **Barbara Štern**, 'ta mlada' na **turistični kmetiji Štern - Pri Kovačniku na Planici 9**, ki je tja s priženitvijo pred leti prinesla svež veter, nov zagon, mladostno energijo, hvale vredno inovativnost in vselej dobrodošlo kreativnost, čut za lepoto, kot posledico tega pa v zadnjem obdobju v izdatni meri tudi pozornost medijev ter vse večjo mednarodno prepoznavnost ne le omenjene turistične kmetije, temveč tudi kraja Planica, občine Rače-Fram in ne nazadnje celotnega našega geografskega raja pod Triglavom.*

- **Barbara, ker se poznavam že lep čas, predlagam, da sva tudi pri pogovoru za Novice na 'ti'.**

Prosim, da za uvod našim bralcem na kratko predstaviš zgodovino oz. začetke delovanja turistične kmetije Štern - Pri Kovačniku. In: saj se pravilno reče turistična kmetija in ne kmečki turizem, kajne?

Lep pozdrav tebi ter vsem bralkam in bralcem Novic.

Bom začela pri koncu: res je, pravilna raba besedne zveze kmečki turizem je turistična kmetija. Prof. dr. Janez Bogataj, slovenski etnolog, posebej poudarja nepravilno rabo (kmečki turizem), ki slabšalno označuje dopolnilno dejavnost na kmetiji. Bogataj navaja, da besedna zveza 'kmečki turizem' pomeni, da gre kmet na morje. Ko pa se kmet odloči za dopolnilno dejavnost turizma na kmetiji, pomeni, da je - kot je to pri nas - odprl turistično kmetijo.

Moževa mama (*sedaj ji, kot boste lahko prebrali v nadaljevanju, Barbara tudi sama pravi tako - op. ured.*) Angelca in oče Janez Štern sta, kot ena izmed prvih kmetov na mariborskem območju, leta 1981 odprla turistično kmetijo za izletniške in tudi počitniške goste.

Korenine Kovačnikovega rodu pa sicer segajo v leto 1824, po nekaterih podatkih menda celo v daljno leto 1770. Priimek družine se je spreminjal skozi različna obdobja, hišno ime Kovačnik pa se je ohranilo vse do današnjih dni in se tako prenašalo iz roda v rod. Priimek Štern nosimo šele zadnje tri generacije.

- **Kako pa je potekala razvojna pot Kovačnikovih v smislu uveljavljanja, prepoznavnosti in nadgrajevanja slovesa turistične kmetije?**

Turistična dejavnost se je 'Pri Kovačniku' začela z jedilnico za dvajset gostov pri krušni peči in tremi sobami za goste. Leta 1995 sta Angelca in Janez, zaradi vedno bolj prepoznavne kuhinje, razširila dejavnost z večjim prostorom. V novi jedilnici za štirideset oseb se je skozi desetletje zvrstilo na stotine veselih dogodkov.

- **Mirne duše torej lahko rečemo, da pri vas za to dejavnost živi in diha več generacij?**

Absolutno. Vsi družinski člani, ki živimo na tem posestvu, velikem 36 hektarjev, se trudimo, da bi se gostje pri nas počutili kot doma.

Če se zgolj en član ne bi strinjal z delom, ki ga opravljamo, stvari ne bi tekle tako gladko.

- **Kaj štejete kot mejnik, ki je za vaše goste pomenil največ?**

Leta 2002 sem na Kovačnikovo prišla kot nevesta - Danilova žena. Tedaj sem nemudoma pustila službo v mestu. Nadobudna mladoporočenca sva se brez odlašanja lotila posodobitve spalnih kapacitet, za kar se je izkazalo, da je bila ena najinih najboljših, če ne kar nesporno najboljša naložba doslej.

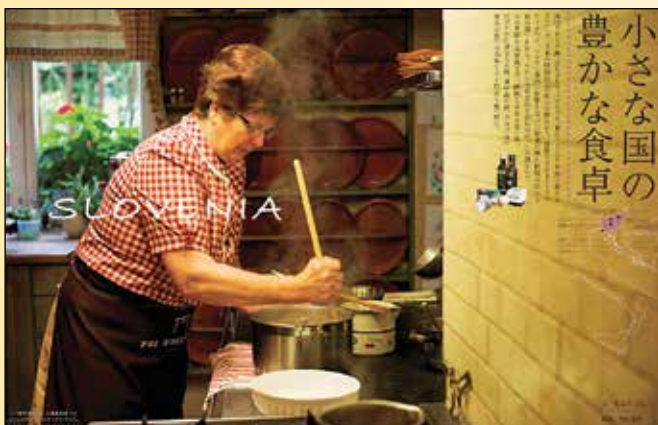

Soba Vrtnica • foto: Tomo Jeseničnik

Želela sva namreč izkoristiti moje znanje tujih jezikov in tako privabiti tudi goste iz drugih držav.

- **Da je to več kot uspelo, vem tudi iz lastne izkušnje, saj sem nekoč prišla ravno v trenutku, ko si pred večernim počitkom zaželela lahko noč gostom iz Izraela in Singapurja, istočasno je spretne prste mame Angelce v kuhinji snemala ena od skandinavskih televizij, tebe pa sem videla pred seboj v dveh izvedbah - v živo in v časopisu, ki izhaja na nemško govorečem področju.**

Res je, da se pri nas zadnje čase pogosto in marsikaj dogaja in da smo postali zelo zanimivi tudi za medije (domače in tuje), ki so najmočnejše okno v svet.

Zgolj ena izmed sicer številnih in obsežnih časopisnih objav (skupno blizu 30 strani) o fenomenu Turistične kmetije Štern - Pri Kovačniku: Angelca Štern na naslovnici največje turistične revije japonske letalske družbe JAR

- Je prijeten adrenalin doma pričakovati goste - domače, tuje, znane, neznanе, navadne smrtnike in tudi one, za katerimi se neredko obračajo glave?

Prav tako drži, da vsak človek k hiši prinese neko energijo, ki se čuti in pretaka. Prvo pravilo je, da se mora gost v hiši počutiti dobrodošlega! Pozitivna energija mora steči že na pragu naše domačije.

Zavedamo se, da je čast in privilegij biti gostitelj, zato se vselej in po najboljših močeh trudimo, da bi sleherni, ki se odloči za obisk pri nas, tukaj imel in kasneje odšel z občutkom, da je gost pri nas res v vseh ozirih na prvem mestu.

Sicer pa smo ponosni na vsakega gosta posebej. Izjemno veseli smo obiska lokalnega prebivalstva, saj smo mnenja, da je za uspeh potrebna v prvi vrsti podpora domačinov.

Seveda pa se ne branimo tudi ljudi iz bližnje in daljne okolice. Tajila bi, če bi rekla, da ne godi, da nas, kadar pride na Štajersko, rada obišeče v Sloveniji dobro znana pevska diva, da k nam vodijo nekatere tuje poslovne in politične delegacije, da Planico, tukajšnjo kulinariko, naravo, mir in prijaznost občudujejo in o njej širijo dober glas tudi gostje, ki živijo na drugih celinah. Ko se vsi drobci povežejo v celoto, nastane slika, ki govori, da je, kljub številnim dnevom, po katerih se človek od dela in izčrpanosti pozno ponoči lahko samo zgrudi v posteljo, vseeno vredno vztrajati in da je pot prava. Zavedam se, da po delu, kakršnem koli že, lepšega občutka najbrž ne more biti, zato ga znam in znamo ceniti in ga želimo ohraniti.

Znana slovenska pevka Helena Blagne pri Kovačniku

Japonski gostje na oddihu

- **Že, že... Pa vseeno: kakovostnih gostišč, pa tudi turističnih kmetij, je v Sloveniji kar nekaj. In Planica že domačim gostom, kar zadeva urbanost in dostopnost, ni ravno najbolj 'na dosegu roke'. Pa vseeno jo iščejo, najdejo, poznajo in se vanjo radi vračajo. Kaj torej ponujate, zaradi česa ste drugačni, svojstveni, vabljeni in neponovljivi?**

Menimo, da je posebna vrlina, če deliš svoj topel dom z obiskovalci. In naše zasebno življenje je popolnoma prepleteno s poslovnim. Tega noče in tudi ne zmore vsak. Zatorej na območju med Mariborom, Ptujem in Zrečami tudi ni toliko turističnih kmetij z nastanitvijo.

Domačnost, prijateljstvo in osebni pristop so tiste vrednote, ki so včasih v medsebojnih odnosih med ljudmi veliko štele in so bile del ljudskega vsakdana, danes pa jih je marsikdaj in marsikje poteptal (pre)hiter življenjski tempo in vsa ostala navlaka, s katero smo zasičeni in obremenjeni. Ljudje pa si globoko v sebi vseeno še vedno želimo, potrebujemo in cenimo prvinskost, čeprav se tega morda niti ne zavedamo ali si ne želimo priznati. In pri nas prav to, da se gost počuti viden, slišan in spoštovan, postavljamo na prvo mesto, takoj ob bok kakovostni kulinariki. Seveda je izredno pomembna tudi izvirna kulinarčna postrežba, saj te prav ta na najbolj občuten, otipljiv in dokazljiv način dela drugačnega od ostalih.

Povsem se strinjam, da moraš dati bistveno več od sebe, da privabiš goste na lokacijo, ki ni niti v mestu, niti ob glavni cesti. Po drugi strani pa je to tudi naša prednost. Gostje dandanes čedalje bolj iščejo stik z naravo in bežijo proč od masovnega turizma... Skrbeti vsak dan, vsak trenutek dneva, za svoje goste in jim poleg osnovnih storitev nuditi še nepozabna doživetja na kmetiji, kot so, denimo, priprava in peka kruha v krušni peči, kuhanje marmelad ali nabiranje zelišč, pa je zahteven posel, pri katerem je treba biti židane volje od jutra do večera.

Foto: Tomo Jeseničnik

Vsako leto se lotimo tudi konkretne prenove katerega od objektov oziroma neprestano stremimo k dvigu kakovosti storitev na naši turistični kmetiji.

Novi hlev (2012) • foto: Matic Ačko

• Kdaj so pri vas vrata odprta za goste, se je potrebno vnaprej najaviti?

Goste pričakujemo ob sobotah in nedeljah med 12. in 22. uro, za počitniške goste pa so vrata pri Kovačnikovih na stežaj odprta vse leto in vse dni v tednu. V vsakem primeru pa je zaželena predhodna rezervacija. Zaradi

Za našo zgodbo stoji prava in živa kmetija, zato je nikakor ne moremo biti odprti več kot dva, izjemoma tri dni v tednu, kajti naše poslanstvo je, da pridelamo dovolj hrane za naše goste.

naše vse večje prepoznavnosti se namreč dogaja, da so posamezni termini rezervirani tudi do leto dni v naprej.

Gostom polagamo na srce, da se prava turistična kmetija zelo razlikuje od gostilne in da se 'miza pri nas prodaja le enkrat'. Omejuje nas Zakon o kmetijstvu, ki pravi, da mora turistična kmetija ponujati 50 % lastnih surovin, 30 % jih lahko kupi na drugi kmetiji, 20 % pa v trgovini. Prav tako velja omeniti maksimalno število sedežev, kajti zakon veleva, da lahko turistična kmetija v enem dnevu gosti največ 60 gostov.

• Ali imate kot gostinci kak povsem svoj recept tudi za kulinarčne dobrote? Obstaja kakšna samo vaša - tipična 'hišna jed', na katero stavite in jo najraje priporočate gostom?

V prvi vrsti je treba poudariti, da se nimamo za gostince, ampak ostajamo zavedni slovenski kmeti in ponosni smo, da nam preko krožnika uspe prodati vse naše pridelke, ki jih pridelamo na kmetiji. To je naše poslanstvo in prvobitni namen turistične kmetije...

Imamo petintrideset glav govedi, ki jih redimo v sodobnem hlevu na prosto rejo, prav tako krmimo svinje, imamo kokoši nesnice. Na zelenjavnem vrtu in njivi skozi leto raste sezonska zelenjava, zaradi novega rastlinjaka pa nam je skorajda ne zmanjka več.

Na kmetiji je skrbno urejen tudi Kovačnikov zeliščni vrt z več kot petdesetimi zdravilnimi rastlinami.

Angelca in Barbara na vrtu

V lasti imamo dvanajst hektarjev obdelovalnih površin, pretežno travnikov in pašnikov ter štiriindvajset hektarjev gozdov.

Meje premikamo s sodelovanjem z okoliškimi kmetijami, ki nas oskrbujejo s tistimi surovinami, ki jih sami ne pridelamo. V mislih imam predvsem vino (sodelujemo s petimi lokalnimi vinarji, nam najbolj blizu vino Greif iz Fram), jajca, česen, čebulo ter piščančje meso. Tako postajamo nekakšen center dogajanja in s tem spodbujamo mreženje na slovenskem podeželju.

Od 'Zorjene govedine' preko kolin do pohorske gibanice in potice

Od 'Holcarske južne' do 'Pohorskega piskra'
Foto: Tomo Jeseničnik

• **Kaj za pod zob pa imaš najraje ti osebno?**

Moj 'top' krožnik je naša mlada govedina z jabolčno omakico in pirino ričotko. Okusi teh jedi se povezujejo v neizmerno harmonijo in zadovoljijo še tako zahtevnega kritika...

• **Prav letos praznujete tri in pol desetletja vašega delovanja. Najbrž je kristalna vrtnica, ki ste jo za urejenost okolja prejeli pomladi, dodatna krona tega jubileja? Kaj vam pomeni in katere pogoje je potrebno izpolnjevati, da postaneš njen lastnik?**

Drži. Kristalna vrtnica je najvišje priznanje na hortikulturnem področju, ki ga podeljuje Hortikulturno društvo Maribor na območju Maribora in širše (natančneje na območju 17-ih občin, tudi naše) in sicer za dolgoletno prizadevanje in skrb za olepšanje našega okolja.

Letos je bilo podeljenih preko sto pohval in 31 zlatih vrtnic, kristalna vrtnica za tekoče leto pa je ena in edina.

Izdelala sta jo akademski slikar Peter Vernik in Mira Ličen Krmpotić, akademska slikarka iz Pirana. Osnova priznanja je kamnina čizlakit, ki je edinstvena na svetu in jo izkopavajo v kamnolomu Cezlak. Zgornji del priznanja pa je iz surovega, lepo izoblikovanega stekla, kar je povezano z glažutartsvom na Pohorju. Priznanje ima vgravirano naše ime.

Slovesna podelitev je potekala v prostorih Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede Maribor, na gradu Hompoš v Pivoli, 15. marca 2016.

Priznanje smo prejeli iz rok predsednice Hortikulturnega društva Maribor, Zvonke Letonja.

Videz najvišjega priznanja - kristalne vrtnice/2016
Foto: Tanja Kosi

• **Sicer ni minilo še niti pol leta 2016, pa vseeno me zanima, kaj bo o njem imela povedati vaša zgodovina, po čem ga najbolj pomnite doslej?**

V posebno čast nam je bilo gostovanje vodilnih članov slovenskega in nizozemskega ministrstva za kmetijstvo.

Če preskočim že navedeno, da smo prejeli kristalno vrtnico, se moram nujno vrniti k ugotovitvi, da letos praznujemo 35 let našega delovanja. V ta namen smo v četrtek, 14. aprila 2016, pri Kovačniku priredili literarno - glasbeni večer z Ivanom Sivcem in Pajdaši.

Branko Ledinek, župan Občine Rače-Fram, z Ivanom Sivcem
(16. 4. 2016)

Adventna delavnica z izdelavo venčkov in prazničnega okrasja je več kot uspela.

Ob velikonočnih praznikih smo organizirali tradicionalno velikonočno delavnico z izdelavo zajčkov iz sena. Zelo lušno smo se imeli.

Peka potice ob božičnih in velikonočnih praznikih je nekaj, kar je pri nas že tradicija.

Nadaljujemo tesno sodelovanje z Združenjem turističnih kmetij Slovenije in Zavodom za turizem Maribor Pohorje.

Sodelovanje z lokalnimi vinarji v kampanji #PUBEC predstavlja še en izziv in zadovoljstvo več.

Ostaja lep spomin na vlogo mentorjev ob odprtju vzorčne kmetije v Porabju.

Pripravili smo božično-novoletne darilne pakete za osebne in poslovne partnerje.

Še sveže novice pa prihajajo s tradicionalne prireditve 'Dobrote slovenskih kmetij' na Ptuj, kjer smo tudi letos prejeli zlato priznanje za naš kmečki kruh iz krušne peči, pozlatila pa se je tudi naša orehova potica.

• **Kako pa je običajno razdeljeno delo v družini, ki z vsemi člani treh generacij dela, živi in diha za isto dejavnost?**

Moški del družine vestno (dvakrat dnevno) opravlja delo v hlevu, ženski del pa skrbi za goste, gospodinjstvo, vrt in njive ter administracijo. Dela nam nikoli ne zmanjka...

Vsakodnevna kmečka opravila so torej pomemben del naših življenj. 14-letni sin Aljaž se že zaveda, da je treba živali nakrmiti vsako jutro in večer, če se ti ljubi ali ne, če si zdrav ali zbolíš... To je odgovornost, ki ti enostavno mora prirasti k srcu.

Ženski del opravil, predvsem kuhinjo, pa postopno že prenašam na 6-letno hčerko Julijo, za katero velja, da je animatorka na naši kmetiji, saj je otrok s posebnim čutom do živali in narave. Vsakomur z veseljem razkaže svoje živali.

Julija s pisano družino živali
Foto: Matic Ačko

Skrb za živali in ljubezen do kmetovanja sta vrednoti, s katero moja in Danilova otroka odraščata že od vsega začetka. Ker ju učiva delati in pomagati pri vseh opravilih na kmetiji, čutiva, da bo tranzicija potekala uspešno, kakor je potekala tudi pri naju, ko mnogi sploh opazili niso, da so kmetijo v svoje roke prevzeli mladi gospodarji.

• **Kaj pa ti predstavlja največji napor in kaj največji užitek pri delu?**

Največji napor mi predstavlja administracija, vodenje kontrolinga po HACCP sistemu ipd.

Naša služba je naš način življenja. Kmetovanje in turizem gresta z roko v roki in prispevata k urejeni krajini in dvigu kakovosti našega življenja.

Največjo sprostitev in velik užitek po napornih dnevih mi predstavlja posedanje v miru na naši terasi, vrtnarjenje na vrtu in njivi ter skrb za rože. Pozimi pa ni lepšega kot se greti na krušni peči s knjigo v roki.

• **Lahko gostje od vas morda odnesejo tudi kak kulinarčni ali drug spominek?**

Da. Na osnovi povpraševanja po kulinarčnih spominkih za domov je nastala linija naših prodajnih dobrot. Gost si lahko s seboj odnese Kovačnikove marmelade, zeliščni čaj mame Angelce, zelo iskan bučni namaz, borovničev, žajbljev liker, salamo, pohorsko bunko in še aktualne sezonske pridelke v kozarcu. Po naročilu pečemo tudi potice in piškote. Iz tedna v teden pa je na voljo tudi naša nepogrešljiva gibanica, ki jo lahko zainteresirani naročijo tudi za domov. Vedeti pa je treba, da Kovačnikove dobrote ne prihajajo iz industrijske proizvodnje, zato marsikateri artikel 'izven sezone' ni na voljo...

Kovačnikove dobrote za domov

• **Rodom nisi s kmetije, kjer vladajo določene specifike. Si vse to uspela vzljubiti kasneje, skupaj z ljubeznijo do srčnega izbranca?**

Res je. Nekoč sem bila dekle iz predmestja. S starši sem odraščala nedaleč stran, v sosednji občini. Ko sem spoznala Danila, nisem vedela za svet, ki je obstajal od Frama navzgor... Skuhati sem znala le zelenjavno juhico in speči palačinke...

Ker sem bila tako zelo nevešča, sem čim bolj črpala kuharsko znanje mame Angelce in danes kot samostojna gospodinja v svoji kuhinji na izviren način ustvarjam kulinarčne dobrote s svežino, ki diši po tradiciji...

• **Kaj pa si po osnovnem poklicu?**

Po izobrazbi sem diplomirani organizator turizma. Danilu je bilo že v zibko položeno, da bo kmet in najina kombinacija predstavlja skupek obojega, kar je potrebno za turistično kmetijo.

• **Kako bi na primer s petimi pridevniki opisala sebe in kako vašo ponudbo?**

To je vprašanje, na katerega sama morda še najtežje odgovorim. Vseeno bom poskusila.

Sebe ocenjujem kot pošteno, vestno, zagnano, bronamerno in prijazno osebo, ki se rada smeje. Če pa bi vprašali goste, sem skoraj prepričana, da bi me opisali tudi tako, kot si me zapomnijo vizualno. Denimo: 'Tista, ki streže v narodni noši'.

Čeprav sem nadvse rada v krogu svoje družine, tedaj, ko gre za gosta, slednjega postavim pred vse ostalo.

Naša ponudba pa - kratko in jednato: veseli smo vsakega obiskovalca, torej vsem velja povabilo, da pridejo, pokusijo in se prepričajo na lastne oči, ušesa in brbončice.

• **Še beseda o viziji: kako vidiš dejavnost turistične kmetije Štern 'Pri Kovačniku' čez 10, 20 let?**

Z možem srčno upava, da se bosta otroka odločila za nadaljevanje poti, ki sta jo pred petintridesetimi leti začrtala moževa starša Angelca in Janez in jo midva z možem nadgrajujeva. Želiva si, da jo prepoznata kot perspektivno izbiro, saj ima turizem na podeželju lepe obete za naprej. Pomembno je namreč čisto vsako posamezno delovno mesto, ki se ustvarja na podeželju.

Upam, da lahko upravičeno računamo na to, da bo trden Kovačnikov rod na Planici vztrajal še veliko stoletij, obenem pa verjamem, da nam nikoli ne bo zmanjkalo kreativnih idej za ustvarjanje.

Zavidljiva ocena
Turistične kmetije
Štern - Pri
Kovačniku na
Booking.com

• **Barbara, hvala za pogovor. Še naprej čuvajte štiri jabolka kot znak kakovosti vaše turistične kmetije!**

Pripravila: Simona ANTOLIČ

ZDRAVJE - NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO

Novi zobozdravnik v Račah je prijazno izrazil interes, da bi občasno tudi preko Novic naše občanke in občane seznanjal z aktualnostmi, ki se nanašajo na preventivo in kurativo, kar zadeva zdravje naših zob. Z veseljem smo mu ugodili, saj verjamemo, da bi vsi radi imeli čim lepše, predvsem pa čim bolj zdrave zobe, prepričani pa smo tudi, da znanja in koristnih nasvetov na tem področju ni nikoli preveč. (Uredništvo)

Bolezni zob in obzobnih tkiv

• Katere so najpogostejše bolezni zob in obzobnih tkiv in kako se lahko borimo proti njim?

V zobozdravstvenih ordinacijah se zobozdravniki najpogosteje srečujemo s številnimi težavami zob in obzobnih tkiv. Med njimi sta najpogostejši karies (zobna gniloba) ter parodontalna bolezen (ljudem bolj poznana kot parodontoza). Obe se začeta relativno neopazno, v končni fazi pa lahko vodita do izgube zob. V obeh primerih so povzročitelji bakterije, ki se nahajajo v ustni votlini, vendar pa je potek bolezni različen.

Pri **kariesu** bakterije izločajo kisline, ki raztapljajo zobno sklenino, s tem pa ustvarjajo luknje v zobeh. Najpogosteje se to dogaja na mestih, kjer so bakterije dobro zaščitene, v zobnih fisurah, v reži, kjer se stika zob z dlesnijo ter med zobmi. Ko ustvarijo luknjo v zob, pa se pogoji za zastajanje hrane in zobnih oblog še izboljšajo, čiščenje se dodatno oteži, posledično karies hitro napreduje in lahko pripelje do zobobola, vnetja ali odmrtja zobne pulpe (ljudem bolj poznane kot živec v zobu).

Pri **parodontalni bolezni** pa bakterije prizadenejo obzobna tkiva. Sprva se težava začne kot gingivitis oz. vnetje dlesni. Ljudje to najbolj opazijo kot krvavenje dlesni, vendar pa temu pogosto ne posvečajo posebne pozornosti, saj pogosto vnetje ni boleče. Že v normalnih pogojih je v stiku med zobom in dlesnijo prisotna drobna, 1 - 3 milimetre globoka reža. Ko se dlesen vname in oteče, se ta reža še poglubi ter nudi boljše pogoje za zastajanje zobnih oblog, nabiranje zobnega kamna, zaščito bakterij, prav tako pa z zobno ščetko vedno težje očistimo to režo. Tako vnetje napreduje na način, da se začeta kost in dlesen okoli zoba umikati. Na videz zob postaja daljši, v resnici pa ima samo vedno manj podpore. Takšen zob se slej kot prej začne majati in se ga v določeni fazi več ne da rešiti.

Zobozdravniki karies popravljamo s plombami, pri parodontalni bolezni pa imamo dosti bolj zvezane roke in pacientu skušamo pomagati predvsem s pomočjo pri ustni higieni, medtem ko kosti in dlesni ni mogoče povrniti v prvotno stanje.

Zato je pri obeh zelo pomembno hitro odkrivanje, predvsem pa dobra in pravilna ustna higiena, ki jo mora oseba doma izvajati sama. Samo z dobro in pravilno ustno higieno se namreč lahko izognemo pojavu teh bolezni oz. preprečujemo njihovo napredovanje, ko sta se že pojavili. Brez dobre in pravilne ustne higiene tudi noben zobozdravniški poseg ne prepreči napredovanja bolezni. Plombe popravijo škodo, ki jo je karies že naredil, ne preprečijo pa tega, da bi se karies ponovno pojavil ob plombi. Prav tako pri parodontalni bolezni, kjer v

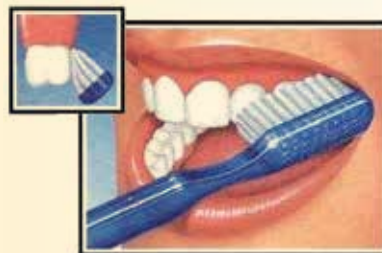
ordinaciji očistimo obzobne žepe, s tem pa ne preprečimo ponovnega nastanka zobnih oblog, zobnega kamna in nabiranja bakterij v obzobnih žepih. Zato je ogromno na osebi sami, da se bori pred nastankom in napredovanjem teh bolezni.

• Kako pravilno ščetkamo zobe?

Pri samem čiščenju moramo imeti predvsem cilj, da zobe zares očistimo (in ne samo, da jih čistimo). Zob ima več ploskev in potrebno je očistiti vse. To pomeni, da je potrebno vsak zob očistiti z vseh strani. Pogosto očistimo samo zunanjo, vidno ploskev zoba, potrebno pa je očistiti tudi ostale ploskve - tudi tiste, obrnjene na stran jezika oz. neba in tiste, ki so v stiku s sosednjima zoboma in jih s ščetko ne moremo očistiti.

Metode in priporočila, kako pravilno čistiti, so različna, pomembno pa je predvsem to, da dosežemo cilj - zares očiščene zobe.

Sam predlagam, da se začne s čiščenjem zgoraj desno zadaj, na strani lica. Ščetko prislonimo na zadnji zob s strani lica, jo nekoliko nagnemo (45 stopinj), da so ščetine v smeri dlesni, nato pa naredimo z njo deset krožnih gibov - tako, da ščetine potujejo po stiku med zobom in dlesnijo (da očistijo tudi tisto režo med zobom in dlesnijo).

Prikaz postopka
pravilnega
ščetkanja zob

Nato se pomaknemo na naslednji zob in postopek ponovimo (nagnjena ščetka, ne preveč pritiska, 10 krogov, potegnemo tudi po stiku). In spet naslednji zob. Tako pridemo nekje do leve trojke, ko je potrebno ščetko preprijeti, nakar nadaljujemo do zadnjega zoba. Tako smo počistili zunanjo, vidno ploskev zob.

Nadaljujemo z griznimi ploskvami zob. Ponovno se pomaknemo na zadnji desni zob zgoraj. Ščetko prislonimo na grizno ploskev zoba (ne pritiskamo preveč - ščetine se ne smejo ukriviti) ter z njo desetkrat potegnemo po grizni ploskvi. Nato se premaknemo na naslednji zob ter postopek ponovimo.

Tako pridemo vse do trojke, ki nima več grizne ploskve in nadaljujemo po levi strani s štirico, nato pa se pomikamo zob za zobom v smeri proti zadnjemu zobu na levi strani.

Sedaj je potrebno očistiti še ploskve zob, ki so obrnjene proti nebu. Pričnemo ponovno pri zadnjem zobu na desni strani zgoraj. Podobno kot z lične strani, ščetko prislonimo na zob neko-

liko nagnjeno proti dlesni oz. nebu ter naredimo deset krožnih gibov. Pomaknemo se na zob pred njim in ponavljamo, dokler ne pridemo do trojke.

Pri sprednjih zobeh ščetko nagnemo pravokotno in jo z strani neba prislonimo na zob. Ponovno poskrbimo, da ščetke segajo vse do neba, nato pa po površini zoba izvajamo gibe naprej oz. navzdol. Tako desetkrat potegnemo s ščetko navzdol po zobu in se premaknemo na naslednjega, vse dokler ne pridemo do štirice na levi strani, kjer ponovno izvajamo gibe naprej - nazaj. Tako nadaljujemo do zadnjega zoba na levi strani.

Sedaj se lahko pomaknemo na spodnjo čeljust. Tehnika spodaj je enaka kot zgoraj. Začnemo pri zadnjem zobu na desni strani, na ploski, obrnjeni proti licu. Ponovno ščetko nagnemo nekoliko proti dlesni in izvedemo deset krožnih gibov ter se pomaknemo na naslednji zob, vse do leve trojke, kjer ščetko preprimemo in nadaljujemo vse do zadnjega zoba na levi strani.

Nato se pomaknemo ponovno na zadnji desni zob, na grizno ploskev, kjer izvajamo gibe naprej - nazaj, vse dokler ne pridemo do zadnjega zoba na levi strani.

Ostanejo še ploskve, ki mejijo na jezik. Začnemo spet pri zadnjem zobu desno. Ščetko, nekoliko nagnjeno proti dlesni, prislonimo na zob in izvedemo deset krožnih gibov ter se pomaknemo na naslednji zob. Ko pridemo do trojke, ščetko obrnemo pravokotno na zobe, nakar na vsakem zobu izvedemo deset potegov ščetke v smeri od dlesni navzgor.

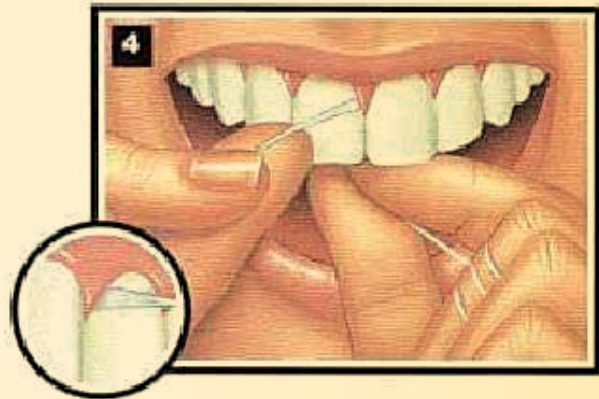
• Kako pravilno nitkamo?

Na tej točki smo s ščetko očistili vse, kar smo lahko z njo dosegli. Vendar pa so še vedno ostale neočiščene ploskve, kjer so zobje v stiku (tako je na 40 % zobne površine). Pomembno je, da tudi teh delov ne izpustimo, saj se ravno tu zelo pogosto pojavljata karies in vnetje dlesni. Ker jih ni mogoče očistiti s ščetko, je potrebno uporabiti zobno nitko ali medzobne ščetke.

Sam bolj zagovarjam uporabo zobne nitke, vendar pa pri osebah z večjimi razmahi med zobmi in z mostički priporočam medzobne ščetke. Sicer pa sem mnenja, da se

uporaba teh pripomočkov svetuje individualno.

Zobno nitko pravilno uporabljamo na način, da jo vpeljemo med zobe. Lahko zdrsnemo sama, če je potrebno, pa lahko tudi nekoliko 'požagamo', da z njo pridemo med zobe. Predvsem pa je pomembno, da jo pomaknemo čim nižje, nekoliko pod dlesen. Ni potrebno siliti do te mere, da bi bolelo, je pa dobro, da z nitko sežemo v žep, ki je med zobom in dlesnijo. Nato nitko napnemo ob zob in tako napeto potegnemo v smeri stran od dlesni. Z nitko torej postrgamo površino zoba. Še enkrat se z nitko vrnemo na mesto med istima zoboma, vendar jo tokrat napnemo ob soseda in še njega z nitko 'postrgamo'.

Pri medzobnih ščetkah je tehnika nekoliko lažja - tam ščetko le vpeljemo med zoba ter jo premikamo navznoter in navzven.

Na tak način smo pravilno in dobro očistili vse površine vseh zob.

• Med ščetkanjem in nitkanjem bodimo pozorni

Pri tem je potrebno poudariti in opozoriti na dveje.

Med ščetkanjem je mogoča krvavitev. Ta je posledica vnetja dlesni. Mnogi ljudje delajo napako, ko mislijo, da so s ščetkanjem ali nitkanjem poškodovali dlesen in da krvavi zaradi tega in posledično raje tisto mesto pustijo pri miru, da ne bi ponovno krvavelo. Dlesen krvavi zato, ker je vneto. Vnetje pa povzročajo bakterije, ki jih je potrebno odstraniti, da bo dlesen lahko okrevala. Krvaveča dlesen je znak, da naša ustna higiena ni zadostna in da moramo krvaveča mesta še temeljiteje čistiti, kar pa ne pomeni, da je potrebno uporabljati večjo silo, temveč bolj dosledno in pogosto uporabo tehnike, ki je opisana v tem prispevku. Sčasoma bo dlesen nehala krvaveti.

Priporočljivo je očistiti zobe vsaj zjutraj po zajtrku ter zvečer pred spanjem. Nič pa ne škodi, če jih čistimo po vsakem obroku. Vsekakor pa drži, da je rezultat dosti boljši, če zobe vsaj enkrat na dan temeljito (kot je opisano) očistimo kot pa večkrat na dan samo napol.

Pozorni moramo biti tudi na zatikanje in cefranje nitke. Pogosto je to znak, da zob ni gladek. Vzrok so lahko karies oz. luknjica, previsna plomba ali pa zobni kamen. V vsakem primeru si je dobro zapomniti takšna mesta in na njih opozoriti svojega zobozdravnika.

Boris SAPAČ, dr. dent. med.

SPOZNAVAMO DELO DRUŠTEV

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO FRAM

Pomembno leto za naše društvo

• V pričakovanju praznovanja 130-letnice delovanja društva

V letošnjem februarju so framski gasilci pripravili že 130. občni zbor. V kulturnem programu so nastopili recitatorji OŠ Fram (za svoje pesmi so dobili praktične nagrade), kvartet Nonstop, vokalna skupina Virtus in štirje člani prvega pevskega zbora gasilskega društva. Po podanih poročilih je sledila razprava, podelitev nagrad in družabni del. V svoje vrste so sprejeli novi članici (Majo Matajič in Svetlano Puškarič) in pet mladih gasilskih nadebudnežev - pionirjev (Ano Burulič, Tineta Helbla, Vita Kotnika ter Jerneja in Urbana Šterna).

Potrjeni so bili dopolnitev Pravilnika o disciplinskem postopku ter novi člani disciplinske komisije. Člani so prejeli priznanja za 10, 20, 30 ali 40-letno članstvo v društvu, Ivan Toplak pa za kar 60-letno članstvo. Tudi za dolgoletno delo v operativi so zaslužni prejeli priznanja za 10, 30 in 40 let tovrstnih aktivnosti. Podeljena so bila še priznanja Gasilske zveze Maribor 1., 2. in 3. stopnje. Plaketo veterana sta prejela Vincenc Artič in Jože Frešer. Na zboru je bila visoka udeležba članov, žal pa ni bilo predstavnikov občine in KS.

Nagrajeni učenci - od leve proti desni: Martin Burulič, Taja Gradišnik Klanjšček, Alja Bergauer, Tomaž Klauž, Leon Aljaž Artič, Branko Domadenik (poveljnik) in Anton Bergauer (predsednik društva)

Program so popestrile članice skupine Virtus - od leve proti desni: Maja Šoštarčič, Dora Ožvald, Barbara Podlesnik, Urška Pravdič, Neda Mate, Simona Kamenik, Matejka Kosec, Milka Bedenik, Patricija Simrajh • foto: Benjamin Fras

Sprejeli so tudi program dela in finančni plan za letošnje leto.

Avgusta bodo slovesno praznovali 130-letnico delovanja društva. 5. avgusta bo srečanje veteranov štirih gasilskih zvez (Maribor, Slovenske gorice, Ruše in Starše). 6. avgusta bo Dan gasilcev Gasilske zveze Maribor, osrednja slovesnost ob 130-letnici PGD Fram, obnoveni krst obnovljenega vozila MAN (GVC - 16/25), bogat srečelov ter veselica z ansamblom Saše Avsenika.

Bralci Novic ste na omenjene dogodke vljudno vabljeni!

• Florjanova maša v Framu

Foto: Benjamin Fras

Zavetnik gasilcev je sveti Florjan, ki goduje 4. maja. Framski gasilci ga že nekaj let počastijo tako, da se udeležijo maše, ki jo daruje domači župnik Franc Dermol. Tudi letos se je zahvalil gasilcem za njihovo pomoč pri nesrečah in jih priporočal njihovem zavetniku, v pridigi pa poudaril pomen odgovornosti ljudi.

Zaradi neodgovornosti lahko pride do velikih požarov. Omenil je tri največje v Sloveniji: v Ljubljani, Trzinu in Celju. Požar v Ljubljani (1774) je izbruhnil pred praznikom sv. Petra in Pavla. Starejša žena je vtaknila mokro žlico v vrelo sirovo maslo, da bi obrnila ribe, ki jih je pekla. Plamen je skočil v dimnik in na slamnato streho. Požar je bil neizogiben, škoda pa zelo velika. V Celju je velikanski požar na veliki četrtek leta 1798 uničil vse hiše v mestu, razen trinajstih, kritih z opeko. Zagorelo je v minoritskem samostanu, ognjeni ples pa naj bi povzročile samostanske dekle. V Trzinu sta bila velika požara leta 1689 in 1811; tisti v 19. stoletju je bil tako grozovit, da so številne kovačije, fužine, obrtne delavnice in meščanske hiše pogorele do tal. Zgorelo je 150 hiš, 60 delavnic, bilo pa je tudi 75 smrtnih žrtev. Pri obnovi je bila obvezna namestitve kovinskih vrat in polken.

Jožica RAVŠ

DRUŠTVO VINOGRADNIKOV RAČE - FRAM

Naše raznolike aktivnosti

V programu dela Društva vinogradnikov Rače-Fram (dalje: društvo) načrtujemo, da bomo v letu 2016 uresničili naslednje naloge: organizirali strokovna predavanja, opravili ocenjevanje vin, organizirali strokovno ekskurzijo, 14. avgusta postavili društveni klopotec pri kapeli sv. Neže (v vinogradu Greifovih), opravili trgategv potomke pred Domom krajanov Morje, sodelovali z Občino Rače-Fram pri izvedbi že uveljavljenega martinovanja v Račah in se z aktivnostmi izkazali še na nekaterih drugih področjih, ki so nam vsebinsko blizu.

Zaradi aktualnosti v nadaljevanju prispevka (v skladu s kronološkim zaporedjem dogajanja) namenjamo nekaj več besed rezi potomke, ocenjevanju vin (vinskem letniku 2015) in opravljenem občnem zboru, kjer smo izvolili nove organe društva.

• Obrezali in zavarovali smo potomko

Letos smo, pred sestankom krajanov in krajanek Morja (18. marca), obrezali našo potomko žametovko iz mariborskega Lenta. Trte, ki rastejo pred domom krajanov v Morju, smo obrezali klasično - na šparon in reznik. Trte so se v letu 2015 lepo razrasle, les pa lepo dozorel.

Tudi letos je Zavarovalnica Maribor (ta je sponzor naše potomke od leta 2011) podaljšala zavarovanje potomke - z željo, da bi nam primerno obrodila še mnogo let ter bila v ponos vinogradnikom, krajanom, občanom in zanamcem.

Polico o zavarovanju potomke je zastopnik ZM Miroslav Lešnik kasneje (po končanem ocenjevanju vin, 5. 4. 2016) predal gospodarju potomke, županu Občine Rače-Fram, Branku Ledineku.

Pred potomko najstarejše trte je župan Občine Rače-Fram Branko Ledinek prejel polico zavarovanja od zavarovalniškega zastopnika

• Ocenjevanje vin - letnik 2015 je odličen

Društveno ocenjevanje vin je za naše vinogradnike neke vrste praznik. Preverja se kakovost naših vin. Letošnje ocenjevanje (že šestnajsto) je bilo opravljeno v torek, 5. aprila 2016, v Domu krajanov Morje.

Zbrali smo 51 vzorcev, kar je več kot lani. Vzorce je ocenjevala 5-članska strokovna komisija in sicer po standardni 20-točkovni metodi.

Komisiji za ocenjevanje vin je predsedoval mag. Anton Vodovnik, v njej pa sta sodelovala tudi člana domačega društva dr. Vladimir Strelec in Robi Greif

Ko smo opazovali, kako so ocenjevalci vrteli vzorce, vonjali in pokušali vina, smo slutili, da bodo ocene dobre. In res - bile so precej boljše kot lani, pa tudi vina so boljša. Letos smo imeli zopet več vzorcev zelo dobrih vin posebnih trgategv (lani nobenega). Skupna povprečna ocena naših vin letnika 2015 je znašala 18,23 točke, kar je druga najvišja povprečna ocena po rekordnem letu 2009.

Najvišje ocene (po sortah) z dvema ali več vzorci so prejeli: za zvrst Ljubo Goričan, za laški rizling Ljubo Goričan in Robi Greif, za sivi pinot Ivo Mihalič in Janez Lešnik, za chardonnay Franc Skuber, za kerner Janez Lešnik, za renski rizling Robi Greif, za sauvignon prav tako Robi Greif, za rumeni muškata Tone Kolar, za pozne trgatve pa Robi Greif in Branko Hribernik.

Anton Kolar (drugi z leve) - prejemnik priznanja za najvišjo oceno vinskega letnika 2015

Člani komisije so poudarili, da je bila večina vin lepo sortna, zaokroženo - harmonična, vrhunska, odlična. Pohvalili so naš napredek v skrbi za kakovost vin, z značilnostmi našega podpohorskega vinogradnega območja.

Da so naša vina letnika 2015 res odlična, potrjujejo prejete ocene. Od 50 vzorcev jih je 41 (82 %) doseglo zlato diplomo, 9 vzorcev (18 %) pa srebrno diplomo. Zelo pohvalno!

Če upoštevamo ostanek nepovretega sladkorja, so prevladovala suha in polsuha vina; vzorcev teh je bilo 60 odstotkov, polsladkih vzorcev (en je bil sladek) pa preostalih 40 %. To razmerje je v skladu s sedanjimi tržnimi trendi pri vinoljubih.

• Društvo ima novega predsednika

V petek, 15. aprila 2016, je bil v Rančah opravljen občni zbor našega društva. Ob tej priložnosti smo potrdili poročila za opravljeno delo v preteklem letu, razrešili dosedanje organe in izvolili nove člane UO, NO, častnega razsodišča ter novega predsednika.

Dosedanji predsednik Stanko Štern je zavzeto vodil društvo od ustanovitve leta 2001 in vse do omenjenega občnega zbora, ko je to funkcijo predal novoizvoljenemu predsedniku Milanu Rakovniku. Obema čestitamo in se zahvaljujemo za ves dosedanji trud!

Za požrtvovalno in uspešno vodenje društva se je Stanku Šternu v imenu Občine Rače-Fram zahvalil tudi župan, v imenu društva pa Sonja Kajba Greif.

Novi predsednik, Milan Rakovnik, se je zahvalil za zaupanje. Obljubil je, da se bo za uspešno nadaljnje vodenje društva trudil po najboljših močeh. Njegov predlog programa dela za delovanje društva v letu 2016 je dobil soglasno podporo.

Dosedanji predsednik društva Stanko Štern čestita nasledniku Milanu Rakovniku

Stanko Štern se zahvaljuje članom za darilo

Župan Branko Ledinek se je v imenu občine zahvalil Stanku Šternu za njegovo dolgoletno uspešno vodenje društva
Vse foto: Slavko Osebik

In kdo je novi predsednik našega društva? Milan Rakovnik je znan vinogradnik. Stanuje v Framu. Do sedaj je bil več let aktiven član UO, organiziral je nekaj strokovnih ekskurzij, bil čuvaj klopotca oz. ovtar itd. Skratka: člani glede na njegovo bogato vinogradniško zgodovino upravičeno pričakujemo, da bo uspešno nadaljeval vodenje društva.

Po uradnem delu zbora smo podelili priznanja (diplome) vinogradnikom/cam za prejete ocene njihovih vin. Vsem prejemnikom diplom še po tej poti iskreno čestitamo!

Za tem smo, kot je to postala že tradicija, nadaljevali s prijetnim, veselim in družabnim delom srečanja.

Tone KOLAR

ROKOMETNI KLUB RAČE

Ligaška tekmovanja v sezoni 2015/2016

Znova lepo pozdravljeni, ljubitelji športa v občini! Upamo, da na internetnem naslovu www.rokometniklub-race.si večkrat prebrskate, kaj se dogaja v našem klubu. Prisotni smo tudi na facebooku.

V letošnji sezoni smo imeli v tekmovanju RZS 3 ekipe in še 2 ekipe mini rokometu.

Starejše deklice A (letnik 2001) - tekmovala so v skupini Vzhod, odigrale 18 tekem (5 zmag, 13 porazov) in osvojile 7. mesto v skupini vzhod. Igrale so s Celjem, Velenjem, Žalcem, Branikom, Slovenj Gradcem, Zagorjem, Nazarjem, Litijo in Krko. Potem je sledilo še 6 tekem razigravanja za 13. do 18. mesto v državi, kjer so igrale z ekipami Jadran - Kozina, Šempeter - Vrtojba in Kočevje ter dosegle 4 zmage in 2 poraza, kar je pomenilo končno 14. mesto v državi. Starejše deklice OŠ Rače so se uvrstile v polfinale državnega šolskega prvenstva, med 9 najboljših šol v Sloveniji. Za prodor med prve 3 jim je zmanjkalo malo športne sreče, saj je za vstop v finale odločala gol razlika. Deklice so vadile pod vodstvom Leje Klemenčič.

Starejše deklice A po zmagi s Kozino, 9. 4. 2016

Starejši dečki B (letnik 2002) - v letošnji sezoni se je treningov pridno udeleževalo 15 mladih rokometišev, ki so zavzeto nabirali rokometno znanje. V primerjavi z letom 2015 smo imeli manj igralcev, saj so nekateri prenehali z igranjem rokometu, kar nas še posebej žalosti, saj smo se zelo trudili, da bi otroci pridobili odgovornost do dela v skupini.

Starejši dečki B

Dejavni bomo tudi v času šolskih počitnic, saj bomo sodelovali na mednarodnem rokometnem turnirju EUROFEST v Kopru, ki bo potekal med 2. in 7. julijem 2016. Glede na prikazano znanje naših igralcev letnika 2002 upravičeno upamo, da bodo tudi letos nekateri igralci s strani Rokometne zveze Slovenije dobili povabilo na Kamp RZS, kjer se bodo v Kopru zbrali najobetavnejši igralci letnika 2002. O vsem tem vas bomo obvestili v naslednjih Novicah.

V klubu smo zadovoljni, da nam je uspelo zbrati skupino dečkov, ki so se bili pripravljene naučiti rokometne abecede in nadaljevati pot kot rokometna družina. Na žalost se družba vedno manj zaveda, kako pomembno je usmeriti otroka na pravo pot. Ukvarjanje s športom otroku omogoča, da se razvije v pravo osebnost in pri nas v klubu delamo vse, da jih lahko vsaj za nekaj trenutkov usmerimo na pravo pot - na gibanje in ne na posedanje pred televizorjem ali računalnikom. V teh mladih letih lahko otroci dosežejo največji motorični razvoj, saj so dovzetni za osvajanje novih gibalnih elementov - prav rokomet je ena od športnih disciplin, ki jih prinaša največ. Seveda pa je potrebno poudariti, da je naša želja tudi, da otroci pridobijo smisel za skupinsko sodelovanje in se naučijo prenašati poraze, kar je v tem času velika slabost vseh otrok.

Poleg tega pa je naš cilj, da dečkom zagotovimo čim prijetnejšo vadbo, da jim privzgojimo vrednote pozitivnega razmišljanja tako človeka kot športnika in jih ne izpostavljammo pritiskom za doseganje rezultatov.

Mlajše deklice B so se prvič spopadle s pravim ligaškim tekmovanjem in v skupini Vzhod zasedle 6. mesto. V 14 tekmah proti Celju, Velenju, Žalcu, Slovenj Gradcu, Nazarju in Zagorju so dosegle 5 zmag in 9 porazov. Deklice so vadile pod vodstvom Leje Klemenčič.

Mlajše deklice B

V klubu imamo še ekipi mini rokometu, s katerima se udeležujemo kakšnih turnirjev ali slednje prirejamo sami. Naši najmlajši, to so dekleta in fantje od 1. do 3. razreda, se kdaj pomerijo tudi med seboj. Cilj našega kluba je, da deklicam in dečkom mlajših starostnih kategorij zagotovimo čim prijetnejšo, a zanimivo rokometno vadbo, da jim privzgojimo pozitivne vrednote.

Starejši dečki B so ob koncu rednega dela tekmovanja v skupini Vzhod v močni konkurenci zasedli zelo dobro 3. mesto in se uvrstili v polfinalno skupino B. V nadaljevanje državnega prvenstva starejših dečkov B se je namreč uvrstilo 16 ekip, ki so bile razdeljene v dve polfinalni skupini. Naša ekipa je v polfinalni skupini B v izredno močni konkurenci zasedla odlično 4. mesto, kar pomeni uvrstitev od 5. - 8. mesta v Sloveniji. Kako močna je konkurenca v tej kategoriji, pove tudi to, da naši dečki igrajo za razvrstitev od 5. do 8. mesta z ekipama RK Trimo Trebnje in RK Pivovarna Laško, ki sta v lanski sezoni zasedli 1. in 2. mesto v državi. Ne glede na to, kako se bo ekipa izkazala na zaključnem turnirju, lahko povemo, da so opravili odlično delo. Če pri tem upoštevamo še dejstvo, da smo imeli težave s poškodbami, lahko rečemo le: »Dečki, super je bilo!« S trdim delom in vztrajnostjo pa je možno tudi kaj več, zato bodite in ostanite dobri učenci in športniki, na katere bomo vsi ponosni.

Te starostne skupine v prvi vrsti brez pritiskov in postopoma navajamo na tekmovalni šport, ki pa prinaša nekoliko večje napore in odpovedovanja, ki jih brez ljubezni do izbranega športa, pridobljene v mladih letih, težko prenašamo.

Mini rokomet 1. do 3. razred

V soboto, 23. januarja 2016, smo se z mešanima ekipama (letnik 2005 in letnik 2007) udeležili 3. Pikapokinega festivala rokometu na Ptujju. Vsi naši otroci so se borili po najboljših močeh in vsak je pokazal, kaj se je v času, ko trenira, naučil. Turnir je bil krasno organiziran. Poudarek

je bil na uživanju v rokometni igri ter na druženju, ne pa na doseženem rezultatu; ta je sicer bil znan, a nepomemben.

Mini rokomet od 2005 do 2007 na festivalu Pikapoka na Ptujju

Čestitke gredo vsem našim ekipam, ki vadijo in tekmujejo po svojih najboljših močeh. Hvala trenerjema (Leji Klemenčič in soavtorju prispevka, Andreju Kuharju) za voljo in vztrajnost pri delu z otroki. Hvala za pomoč vsem našim bivšim igralcem in igralkam, ki pomagajo kot

pomočniki trenerja, časomerilci, zapisnikarji - Klemen Hameršak, Tomaž Plečko, Anja Lukan, Marina Gril, Anja Finžgar, Janja Plečko, Alen in Patricia Radolič - tudi vi ste pomemben del naše zgodbe.

Za obstoj in delovanje športnega kluba mora biti izpolnjenih mnogo dejavnikov. Tako bi se želel naš klub za sodelovanje v letošnji sezoni 2015/2016 zahvaliti Občini Rače-Fram (za finančni prispevek in možnost uporabe telovadnice) in Občini Starše (za uporabo telovadnice), prav tako pa tudi OŠ Rače in OŠ Starše. Zahvala gre tudi vsem, ki skrbijo za športno dvorano Rače, predvsem Milici Sovdat, ki vsako popoldne in čez vikend skrbi za nas.

Radi bi se zahvalili še vsem sodelavcem, staršem, igralkam in igralcem, vsem, ki kakorkoli pomagajo, da rokomet v Račah živi. Upamo, da bo še dolgo tako.

Spoštovane občanke in občani, želimo vam lepo in toplo poletje!

**Alenka RIŽNER - ŠIBILA in
Andrej KUHAR**

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO PODOVA

Mlaj in Florjanova maša

• Obeležili 1. maj - mednarodni praznik dela

1. maj poznamo kot praznik dela. To je čas, ko ljudje v znak praznika in praznovanja tudi pri nas postavljamo majska drevesa, kurimo kresove, ne manjka pa niti pokanja s karbidom in možnarji. Tu in tam pa tudi v 21. stoletju še kje zadoni budnica godbe na pihala ali, kot smo rekli včasih, 'pleh muzika'.

Tudi letos so v pričakovanju 1. maja člani raznih društev, klubov in tudi posamezniki v družbi prijateljev postavljali majska drevesa. Gasilci PGD Podova niso bili prav nobena izjema - 30. 4. 2016 ob 17. uri so se udeležili postavitve majskega drevesa ob domačem gasilskem domu. Drevo so na prizorišče pripeljali in ga pripravili že kak dan prej. Tako je čakalo, da ga člani PGD Podova lepo okrasijo in dvignejo pokončno, da se pokaže v vsej svoji veličini in lepoti ter dokaže, da se tudi tukaj praznuje praznik dela.

Okraševanje in začetek dviga drevesa si je ogledal tudi župan Občine Rače-Fram, Branko Ledinek. Pozdravil je občane, se z nekaterimi rokoval in jim ob tej priložnosti čestital ob prazniku dela. Dvigovanje prazničnega drevesa je pod vodstvom predsednika PGD Podova, Borisa Fureka, potekalo brez zapletov in težav.

Po dvigu drevesa so člani PGD Podova samo še poskrbeli, da se majsko drevo lepo in varno zagozdi in tako počaka na dan, ko ga bo potrebno odstraniti. K še bolj prazničnemu vzdušju so prispevala oznanila, da se v vasi nekaj dogaja z močnimi salvami z mlekario in karbidom.

Po končanem dvigu drevesa je sledila pogostitev vseh, ki so se udeležili tega dogodka, s prigrizkom iz velikega žara, domačim kruhom s kmetije Plečko iz Podove in pijačo po izbiri. Že sicer lepo in prijetno praznično vaško druženje pa je dodatno zaokrožil še lep sončen dan, ki je blagodejno vplival na počutje.

Hvala članom PGD Podova za lep popoldan! Sicer pa gasilcem seveda želimo čim bolj mirno leto!

• Florjanova maša

V nedeljo, 8. maja 2016, je bilo v naši bližini veliko Florjanovih maš, ki so potekale v organizaciji gasilskih društev in lokalnih župnij. Gasilci ne rabijo biti ne vem kako verni, da gredo v cerkev in počastijo svojega zavetnika, sv. Florjana. Prav je, da se na tak dan zberejo v cerkvi vsi verni, manj verni in tudi gasilci ateisti, saj to

ni samo verski obred, ampak je postal že narodni običaj. Krščanske župnije nobenemu ne prepovedujejo vstopa, zato se pri tej maši srečujejo in jo v sožitju spremljajo tako kristjani kot zgolj opazovalci lepega običaja.

Tudi v naši občini je bila navedeno nedeljo v župnijski cerkvi Sv. Jožefa Delavca Florjanova maša, ki sta jo pripravili Prostovoljno gasilsko društvo Podova in župnija Rače. Povabljenih je bilo tudi večje število gostov iz domačih in drugih gasilskih društev; njihova udeležba, žal, ni dosegla naših pričakovanj. Morda gre to okoliščino deloma pripisovati tudi že uvodoma omenjenemu dejstvu, da je bilo tedaj Florjanovih maš več, tudi v okoliških krajih.

PGD Podova in župnija Rače sta občanom pripravila res lep dopoldan, ki se je pričel z zbiranjem gasilcev pred cerkvijo v Račah. Po prihodu gasilcev in krajših pogovorih so se gasilci postavili v zbor, ki mu je poveljeval Zvonko Plečko. Na kratko sta gasilce pozdravila še Boris Furek, predsednik PGD Podova in Robert Emeršič, domači župnik. Po uvodnem dogajanju smo se vsi zbrali v cerkvenih prostorih, kjer je župnik med maševanjem poudaril, kako pomembni so gasilci za naš kraj ter se zahvalil za njihov trud in požrtvovalnost, obenem pa izrazil željo, da bi še naprej uspešno opravljali svoje humano poslanstvo. Sv. Florjanu jih je priporočil, naj pazi na njihova življenja in zdravje.

Med mašo se je zvrstilo nekaj zelo mladih, pa tudi odraslih govorcev, dogodek pa je s pesmimi dodatno polepšal še župnijski zbor z organistom.

Po zaključku maše smo z gasilci in župnikom napravili še spominsko gasilsko fotografijo.

Po maši in zahvali sv. Florjanu so se vsi prisotni krajanje in gasilci zbrali na dvorišču župnijske cerkve, kjer je bila pripravljena bogata pogostitev za vse prisotne. Tako smo se lahko posladkali in osvežili z napitki ali kavico, Florjanovo mašo pa zaključili s prijetnimi pogovori v odlični družbi starih ali novih prijateljev in znancev.

Zaključek prireditve z odlično pogostitvijo pa je potekal v gasilskem domu PGD Podova. Gasilci so za vse goste pripravili jedi z žara, osvežilne napitke in prostor, kjer smo se lahko družili in prosto pogovarjali.

Gasilci PGD Podova in župnik Robert Emeršič se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pomagali pri organizaciji lepega družabnega srečanja in Florjanove maše.

Leon ROŠKAR

KULTURNO UMETNIŠKO DRUŠTVO RAČE

Na kratko o najpomembnejših novostih

• 3. abonmajski koncert Grad Rače

17. aprila 2016 sta v Beli dvorani gradu Rače nastopila pianist **Miha Haas** in violončelist **Nikolaj Sajko**.

3. abonmajski koncert, 17. 4. 2016

Predstavila sta skladbe Ludvika van Beethovna, Vilka Ukmarja in Sergeja Prokofjeva. Mlada glasbenika sta z večine virtuosne skladbe zaigrala muzikalno in z veliko energije ter tako navdušila polno dvorano poslušalcev.

Za prijetno kulinarično obarvano druženje po koncertu je poskrbela kmetija Frangež iz Brezule.

Foto: Eva Mustafa

Gledališki kotiček

• Državni nivo na območni reviji pevskih zborov

Na tej reviji odraslih pevskih zborov 3. aprila 2016 v dvorani Union v Mariboru sta se vokalni skupini A cappella in Fantje na uvrstili na državni nivo, ki je vstopnica za državno tekmovanje pevskih zborov Naša pesem leta 2018.

• VS A cappella na državnem tekmovanju Naša pesem 2016

Dekleta so na tem tekmovanju, na katerem so sodelovala že drugič, prejele bronasto priznanje.

• Komorni zbor Škrjanček, VS A cappella, Ljudski pevci Taščica in VS Fantje na vasi na 14. čebelarstem prazniku Slovenije 21. maja v Račah

V prireditvenem šotoru, kjer se je zbralo okrog 1400 čebelarjev iz vse Slovenije, pa tudi rojaki čebelarji onstran meja, so naše štiri skupine uspešno predstavile KUD Rače.

• Oktet Arion v cerkvi Sv. Ane v Framu

Odličen ansambel iz Ljutomera je 26. maja 2016 predstavil duhovno glasbo od 9. do 20. stoletja ter požel nedeljeno priznanje poslušalcev. Šlo je za še enega v nizu letošnjih lepih umetniških dogodkov.

Oktet Arion, umetniški vodja Vito Žerdin

• Komorni zbor Škrjanček in VS Fantje na vasi v Karlsruhe v Nemčijo

25. in 26. junija 2016 bosta imenovana ansambla s svojimi solisti v lepem nemškem mestu Karlsruhe izvedla koncerta z naslovom Slovenski večer - Slowenische Nacht. Na obeh samostojnih koncertih bo predstavljena predvsem slovenska glasba. Zbora sta gosta zbora Bachchor Karlsruhe - Camerata 2000.

Tone ŽURAJ

Glasba je zvočni esperanto.

Še aktivni udeleženci gledališke skupine KUD Rače si težko predstavljamo, da je za nami že kar osem let od njene ustanovitve. Naša pot je bila udarniška, včasih negotova, a vredna truda.

Pravijo, da je vsak začetek težak. In res je tako. Danes, ko gledamo to našo prehojeno pot, se lahko z veseljem in ponosom ozremo nazaj. Od prve predstave, ko smo skupaj z učenci OŠ Rače orali ledino z Disneyjevo *Sneguljčico*, pa do današnje komedije Branislava Nušiča, *Žalujoči ostali*, se je zvrstilo kar nekaj zelo uspešno odigranih komedij in kup nagrad.

Zagotovo pa naših uspehov še ni konec, saj se smemo maja, ko nastaja ta prispevek, z velikim ponosom in veseljem pohvaliti, da smo se s komedijo *Žalujoči ostali* uvrstili na regijsko Linhartovo srečanje 2016.

Predstavo bomo v kinodvorani Rače dvakrat ponovili še v mesecu juniju. Tako se bomo 2. 6. 2016 trudili za Osnovno šolo Rače in z zbranimi sredstvi pomagali učencem šolske gledališke skupine, ki so bili povabljeni v Kanado. To je velik uspeh za mlado dramsko skupino in šolo, mi pa jim že držimo pesti, da se v Kanadi predstavijo v čim boljši luči. Druga predstava pa bo odigrana v sklopu prireditve ob letošnjem občinskem prazniku, natančneje 12. 6. 2016. Ko vas bodo v tiskani verziji dosegle te novičke, bosta oba dogodka, ki se ju zelo veselimo, že za nami.

Tudi gledališki abonma šteje že tri leta. Predstave se kar vrstijo in vidimo, da smo se pravilno odločili, ko smo občanom Rač ponudili tudi tovrstno kulturo.

To smo mi

Potrudili se bomo, da bomo k nam pripeljali kvalitetne in zabavne predstave. Z vašim obiskom in podporo nam bo to tudi uspelo.

Velik del gledališke skupine že nekaj mesecev pridno vadi s filmsko ekipo, saj bomo konec junija in v začetku julija posneli futurističen celovečerni film *FUTURA: NA ODPRTEM*. Vam naslov ne razkrije dovolj? Ne skrbite - morda že prihodnjič zaupamo in pokažemo kaj več.

Našo dejavnost lahko spremljate tudi preko spleta; Facebook: <https://www.facebook.com/gledaliscerace/> ali stran KUD-a Rače: <http://www.kudrace.si/>.

Če vse, kar počnemo, delamo s popolno predanostjo, svoje življenje osmislimo. (Philip Kapleau)

Melita LAŠIČ

DRUŠTVO UPOKOJENCEV RAČE

Zbor članov društva

Marec je čas za pregled aktivnosti preteklega leta, zato smo se člani našega društva zbrali na 65. rednem letnem zboru, ki je bil v soboto, 19. marca 2016, v prostorih PGD Rače. Od vabljenih gostov so se zbora udeležili Milka Podbojec (pooblaščenica članica DU Fram), Slavica Golob (podpredsednica PZDU Maribor), Olga Borovnik (predsednica RK Rače), Peter Kovaček (predsednik DU Slivnica), Irena Šiško (predsednica DU Rogoza), Zoran Vnuk (predsednik DU Hotinja vas) in Ida Hriberšek (predsednica DU Hoče).

Srečanje smo začeli s kratkim, a simpatičnim programom, ki smo ga posvetili minulemu in prihajajočemu prazniku (8. marcu – dnevu žena in 25. marcu – materinskemu dnevu). V znak pozornosti, hvaležnosti in priznanju za njihovo poslanstvo so naše članice ob prihodu prejele čestitke in lončnice, ki sta jih izročila Jože Krajnc in Štefan Strmšek. V programu je sodeloval duo Zvoki s prijetnim valčkom, posvečenim našim 'damam'. Sledila je avtorska črtica Marije Lešnik z naslovom 'Kako smo nekoč praznovali 8. marec', Jelka Petrovič je prebrala pesem o materi, Zlatka Španinger pa nas je nasmejala s svojo hudomušno pesmijo o moških.

Po lahkotnejšem uvodu smo pričeli z resnim delom. Z enominutnim molkom smo se poklonili našim preminulim članom, ki so se od marca 2015 do marca 2016, žal, poslovili, v času življenja pa veliko prispevali k skupnemu delu in delovanju našega društva, zaradi česar jih bomo v bodoče še toliko bolj pogrešali v naši sredini. Ti člani so: Marija Moravs, Marija Perger, Helena Greif-Lah, Marija Černejšek, Jožef Štangler, Anton Valand, Mladen Šonaja, Anton Španinger, Anton Borovnik, Štefan Tomanič, Frančiška Mohorič, Marija Kovačič, Katarina Vešnar, Boris Stoilkovič, Anton Pigner, Rozalija Hojnik, Danica Napast, Alojzija Kopše, Štefka Hauptman, Ana Predikaka, Marija Kmetič in Štefan Koren. Naj jim velja iskrena hvala za članstvo, za srečanja in za vse, kar smo lahko z njimi v društvu doživeli. Nato smo izvolili delovno predsedstvo in nadaljevali s poročili o delu preteklega leta. Vsa poročila o dejavnostih so izražala izjemno aktivnost vseh vključenih članov, za kar so vsekakor zaslužni njihovi vodje, ki so poročilo o delu sekcij za preteklo leto tudi podali. Sledil je govor vseh povabljenih, ki so pohvalili delo društva in mu zaželeli veliko uspehov tudi v bodoče. Na koncu uradnega dela so bili vsi udeleženci povabljeni na družabni del, kjer smo se ob zakuski in prijetni glasbi poveselili še dolgo v noč.

Na plesišču

V mesecu aprilu smo po programu dejavnosti za leto 2016 organizirali čistilno akcijo - z namenom, da očistimo naš dom, v katerega tako radi zahajamo, se družimo, rekreiramo in organiziramo razne prireditve. Zahvaljujem se vsem udeležencem čistilne akcije, ki so se z

veseljem odzvali našemu povabilu in s tem dokazali svojo zavest in pripadnost. Jože Krajnc in Pavel Martineli pa sta na novo prebarvala in popravila palčka, ki stojita pred domom, sredini cvetlične grede; tudi njima hvala za opravljeno delo.

V času priprave tega zapisa se pripravljamo tudi na sodelovanje v okviru 17. občinskega praznika. Ob tej priložnosti bomo izvedli kegljaški turnir (18. 6. 2016), dan prej pa se bomo družili na prireditvah 'Mladi za starejše' (skupaj z RK Rače) in na 2. koncertu 'Tamburašev za dušo' z gosti. Verjamemo, da bomo skupaj preživeli prijetno popoldne, občinski praznik kot večdnevno in vsebinsko pestro dogajanje pa nato s pomočjo kakšne fotografije znova podoživljali tudi s pomočjo naših Novic.

Če bi radi živeli polno, se moramo naučiti izkoriščati stvari in imeti radi ljudi, ne pa imeti radi stvari in izkoriščati (vir: internet, avtor neznan).

Irma KMETIČ,
predsednica DU Rače

*Toliko ljudi okoli nas živi
življenje brez pomena.
Zdijo se napol v snu,
pa čeprav hitijo delati stvari,
ki se jim zdijo pomembne.
To je zato, ker se ženejo
za napačnimi ideali.*

NOGOMETNI KLUB RAČE

Povabilo in nekaj zanimivosti o delovanju našega kluba

Po daljšem času se tudi Nogometni klub Rače v občinskem glasilu oglašča z nekaj informacijami o delovanju in aktivnostih.

Nogometni klub Rače šteje 120 aktivnih članov, igralcev nogometa. Delujemo pod okriljem MNZ Maribor. V jesenskem in spomladanskem delu igramo v ligah MNZ Maribor, v zimskem premoru pa v naši šolski telovadnici v Račah prirejamo dvoranske turnirje mlajših selekcij, ki so vedno dobro obiskani (sodeluje večje število ekip). Občini Rače-Fram in Osnovni šoli Rače se ob tej priložnosti iskreno zahvaljujemo, da nam za izvedbo turnirjev omogočata koriščenje dvorane.

V zimskem času prav tako nastopamo v Zimski ligi in Ligi RIN (kratica pomeni: rad igram nogomet).

V letošnji sezoni 2015/2016, ki se počasi zaključuje, tekmujemo s sedmimi selekcijami. Pri selekcijah U-7 (mlajši cicibani) in U-9 (starejši cicibani) se rezultati ne beležijo, vendar dečki dosegajo zelo dobre rezultate. Pri selekciji U-13 (mlajši dečki) igramo v ligi z dvema ekipama. U-13 1 (prva ekipa, letniki 2003) so tik pred koncem tekmovanja na 1. mestu, z naskokom, kar daje našim fantom motivacijo in energijo za doseg zelenega uspeha - prvega mesta v ligi. U-13 2 (druga ekipa, letniki 2004) so na 6. mestu, kar je zelo spodbudno, še posebej z ozirom na dejstvo, da so fantje leto dni mlajši. Selekcija U-15 (starejši dečki) je prav tako na 6. mestu. Mladinska ekipa (mladina) je na 5. mestu, vendar bi ob malo športne sreče, ki jim je tokrat obrnila hrbet, lahko bila tudi precej višje. Članska ekipa (člani) NK Rače pa zaseda 7. mesto.

Na nogometnih pripravah - druženje igralcev različnih selekcij NK Rače

Od začetka delovanja kluba (leta 1928) in vse do današnjih dni so številne ekipe posameznih selekcij dosegale zavidljive rezultate.

Zelo pomembno je, da naše otroke že v otroštvu začnemo usmerjati h športnim aktivnostim in da na tak način preživijo čim več prostega časa, da namesto posedanja pred računalnikom poskrbijo za ohranjanje telesne in fizične kondicije.

V letošnji sezoni se posebej zahvaljujemo podjetjema Albaugh TKI iz Rač in KIK textilu, ki sta nam donirala športno opremo za mlajše selekcije.

Po koncu letošnje sezone, v juliju in avgustu 2016, ko začnemo s pripravami na novo sezono, pa v našo sredino vabimo nove člane vseh starosti, mlade perspektivne nogometaše.

Vpis v nogometno šolo Rače

Nogometna šola Rače vabi vse mlade, nove člane (letnik 2008, 2009 in 2010), da se vpišejo v Nogometno šolo Rače. Vpis bo potekal v mesecu juniju 2016 in sicer ob torkih in četrtek ob 17.00 uri, na igrišču Nogometnega kluba Rače, Kolodvorska ulica 6. Priporočamo, da starši predhodno pokličejo na telefonsko številko 031/270-793 (Jani Črešnar).

Treninge bodo izvajali strokovno usposobljeni in izkušeni trenerji. Otroke želimo spodbuditi h gibanju in zdravemu načinu življenja, jim omogočiti čim boljši celostni razvoj in jih navajati na nogomet.

Ekipa U-7 • foto: Dejan Dobnik

S sloganom 'Ker nam ni vseeno za naše otroke' vam pošiljamo lep nogometni pozdrav!

Maks JAMŠEK, Rosita VOLMUT

**OPTIKA
KOBILICA**

Redni zdravniški pregledi, vsak dan brezplačna kontrola vida in merjenje očesnega pritiska.

Maribor, Gregorčičeva 7, tel. 02 22 80 610

www.optika-kobilica.si

Oglasno sporočilo

DRUŠTVO BORILNIH VEŠČIN TO TE RAČE

Najboljši!

DBV TO TE Rače najuspešnejši klub Fudokan zveze karateja Slovenije

Društvo borilnih veščin TO TE Rače je sezono 2016 pričelo izredno aktivno in uspešno. V mesecu januarju smo (skupaj s šestimi društvi) registrirali samostojno karate zvezo, imenovano Fudokan Slovenija. Sledil je skupni trening članov zveze Fudokan Slovenija v Račah. Trening (40 udeležencev) sem vodil glavni trener DBV TO TE Rače ter predsednik zveze Fudokan Slovenije, Aljoša Lipavc.

Turnir v Račah

V mesecu marcu smo se člani društva udeležili strokovnega Fudokan seminarja, ki je potekal v Banja Luki (BiH), pod vodstvom izumitelja Fudokan karateja, vele mojstra Soke, prof. dr. Ilije Jorge 10. dan. Seminar je potekal tri dni in zajemal širok spekter programa izobraževanja specifik Fudokan tradicionalnih tehnik in aplikacij.

Strokovni seminar z glavnim inštruktorjem Aljošo Lipavcem

V mesecu aprilu smo v Račah organizirali medklubsko tekmovanje, na katerem je sodelovalo 70 udeležencev iz šestih klubov ter treh sekcij. Na tekmovanju so se tekmovalci pomerili v različnih kategorijah in sicer v katah posamično, katah duet, kihon ippon kumiteju, yiju ippon kumiteju ter katah ekipno. Prvič se je uspešno preizkusila nova ekipa sodnikov.

DBV TO TE Rače je bil najuspešnejši klub, saj smo osvojili kar 27 kolajn, od tega 13 zlatih. Najuspešnejši tekmovalci društva je postal Urban Muršič (osvojil dva krat zlato en krat srebro), najuspešnejša tekmovalka pa

Julija Venko (dva krat zlato).

Medalje so osvojili še Tine Miuc, Gašper Miuc, Mihaela Jerinič, Nik Bržan, Jan Grafenauer, Bor Purnat, Katja Kokol, Lucian Kostanjevec, Žan Školjak, Svit Obronek, Vid Bajec Bibianko ter Inja Miljatič.

Ekipo na pokalu Crvene Zvezde

V mesecu maju smo se z reprezentanco Fudokan Slovenije udeležili mednarodnega Fudokan pokala Crvene Zvezde, ki je potekal v Beogradu (Srbija). DBV TO TE so predstavljali Urban Muršič (11 let), ki je prvič nastopal na mednarodnem tekmovanju ter osvojil dva krat srebro in en krat bron, Benjamin Žgank je med člani osvojil zlato v borbah po kilogramih ter srebro v absolutni kategoriji, Avgust Brezovnik je med člani v najtežji kategoriji prav tako osvojil zlato, Mihaela Jerinič pa je v močni konkurenci v kategoriji jiyu ippon kumite osvojila bron. Ekipo smo spremljali Aljoša Lipavc, Ljubinko Jerinič ter Marjan Muršič.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo sponzorju - podjetju Delikommat, ki nam je omogočil, da smo v času tekmovanja pogostili vse spremljevalce in udeležence, saj smo v Športnem centru Brezula po tekmovanju organizirali druženje ob prijetnem pikniku.

Športni pozdrav!

Aljoša LIPAVC

*Prvi se je imenoval Vsakdo, drugi Nekdo,
tretjemu je bilo ime Kdorkoli, četrtemu pa Nihče.
Ti ljudje bi morali opraviti pomembno nalogo.
Vsakdo je bil prepričan, da jo bo opravil Nekdo.
Nihče je ni opravil, lahko pa bi jo Kdorkoli.
Zato je bil Nekdo jezen,
ker bi nalogo mogel opraviti Vsakdo.
A Vsakdo je mislil, da jo lahko opravi Kdorkoli,
Nihče pa ni opazil, da Kdorkoli tega ni storil.
Končalo se je tako, da je Vsakdo krivil Nekoga zato,
ker Nihče ni naredil tistega, kar bi Kdorkoli lahko!*

*In tako so se štirje ljudje grdo gledali in hudo sprli,
pomembna naloga pa še zdaj čaka nerealizirana.*

(avtor neznan)

FUDOKAN SLOVENIJA

Ustanovljena Fudokan Slovenija s sedežem v Račah

Želeli bi predstaviti novo ustanovljeno zvezo karateja v Sloveniji. Fudokan Slovenija je registrirana zveza društev tradicionalnega karateja z sedežem v Račah, ki je v zadnjih desetih letih na najštevilčnejših turnirjih, svetovnem in evropskem prvenstvu, osvojila kar 35 medalj.

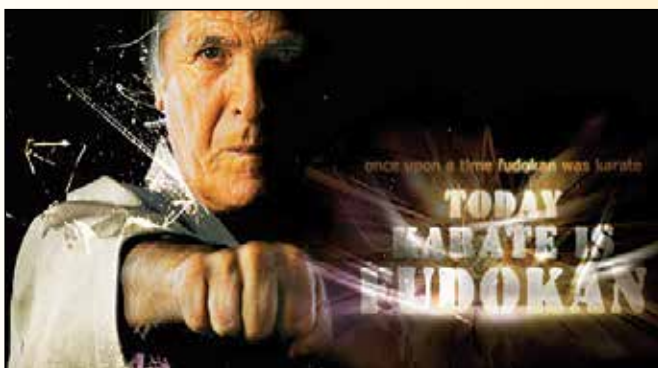

Od leve: L. Jerinič, D. Gostič, B. Catelani, M. Jerinič, velemojster prof. dr. Ilija Jorga, predsednik Fudokan Slovenije A. Lipavc, generalni sekretar A. Brezovnik, generalni sekretar WFF A. Simič ter M. Muršič

Fudokan (v japonščini pomeni 'hiša trdnih temeljev') je šola karateja, ki so jo leta 1980 ustanovili Taiji Kaze, dr. Vladimir Jorga in dr. Ilija Jorga. Ime 'Fudo' izhaja iz imena Kazejevega kluba v Parizu, iz katerega je dr. Ilija Jorga skoval ime Fudokan.

Fudokan stil je različica Shotokana (veja tradicionalnega karateja), saj uči vse Shotokan kate, vsebuje tudi kate podobnih stilov, kot so Sancin, Sesan, Nipaipo itd., prav tako pa je sestavljen tudi iz svojih kat. Te kate je iz Shotokan stila izključil Masatoshi Nakajama (leta 1958), v želji napraviti jasno razliko med stili karateja.

Fudokan tehnika je zasnovana na temeljih osnovnega principa absorpcije nasprotnikove energije, tako fizične kot psihične. Zato je za tehniko značilna kombinacija 'mehke in trde' reakcije na nasprotnikovo silo. Večino elementov fudokana je mogoče najti tudi v Shotokan stilu, vendar je fudokan stil rezultat dolgoletne prakse in študij prof. dr. Ilije Jorge, tudi s pomočjo izkušenj iz drugih šol in stilov, še posebej izvorne Okinavske šole karateja.

Velemojster Soke, prof. dr. Ilija Jorga 10. dan

Fudokan je nastal kot rezultat več desetletij praktičnih izkušenj in dela s karatejem in karateisti iz evropskih, afriških, azijskih in ameriških držav. Doseženi rezultati in svetovni ugled pa je v zgodnjih osemdesetih letih pripeljal do nastanka fudokan stila. Danes je Fudokan prevladujoča šola tradicionalnega karateja v državah vzhodne Evrope in srednje Azije.

Karate stil Fudokan temelji na dejstvu, da je človek sestavljen iz telesa in duha, kot tak pa sam po sebi teži k popolnosti. To je izhodiščna točka najsplošnejše definicije vadbe karateja in njegovih metod, ki imajo za svoj najvišji cilj psihofizični, intelektualni razvoj ter moralno oblikovano osebnost. To je ideal, h kateremu se teži že od nekdaj, ko pa je govora o karateju, je na to prvi opozoril Gichin Funakoshi v svojih 'Zlatih pravilih'.

V decembru 2015 smo ponovno dokazali, da smo iz pravega testa. Glede na aktivnosti in znanje znanega domačega karate kluba TO TE Rače je sčasoma nastala širša pobuda, da se zveza formira prav na Štajerskem, kjer že več let obstajajo kakovostne zveze društev (npr. SKIF, JKA Slovenija, WKSA, KZM - Karate zveza Maribor). Tako sedaj prvič prihaja tradicionalna zveza FUDOKAN. Med zvezami sodelujemo na raznih turnirjih in strokovnih seminarjih. Na podlagi naših izkušenj smo si začrtali strmo in maksimalno strokovno pot, skupaj z najbolj priznanimi mojstri tradicionalnega karateja. Naše vodstvo je del priznane ekipe bratov Jorga, velemojstra Hiroshi Shiraija, ki je leta 1962 pričel z razvojem karateja v Evropi. Pripravili smo izobraževalno-tekmovalni načrt in pester koledar dogajanj (več na naši internetni strani).

Člani Fudokan Slovenije na seminarju v Beogradu

V mesecu aprilu smo v Račah realizirali uradno drugi skupni trening ter prvo tekmovanje simpatizerjev. Sodelovalo je kar 70 članov.

V letošnji sezoni bomo pričeli z ligo Fudokan (tri krat kolo, Rače, Ljubljana, Nova Gorica), organizirali bomo strokovna seminarja za sodnike, višinske priprave ter zaključno prireditelje. Naša glavna dogodka pa bosta prvi Fudokan kamp v mesecu juniju (Ribnica na Pohorju), kjer bomo gostili dva velikana svetovne organizacije WFF iz Srbije in sicer mojstra Aleksandra Simiča (večkratnega evropskega prvaka WFF in ITKF) ter Miloša Seniča (podpredsednika WFF, predsednika Fudokan Srbije in glavnega sodnika Fudokan Srbije). Drug dogodek pa bo potekal v mesecu novembru in sicer seminar prof. dr. Ilije Jorge (10. dan), ustanovitelja in izumitelja stila Fudokan, najuspešnejšega tekmovalca bivše Jugoslavije, večkratnega svetovnega in evropskega prvaka.

Avgust BREZOVNIK, generalni sekretar

ŠPORTNO REKREACIJSKO DRUŠTVO KOPIVNIK

Delovanje društva ŠRD Kopivnik za preteklo obdobje

V času od našega zadnjega javljanja je za nami 3. občni zbor društva. Ker je letos bilo volilno leto, smo volili organe društva, a večjih sprememb ni bilo. Torej smo člani zadovoljni s starim-novim vodstvom.

Ker nam je letos vreme med prvomajskimi prazniki zagodlo in bi lahko takrat namesto piknika organizirali kar pokejado, kepanje in tekmovanje, kdo naredi večjega snežaka, smo piknik uspešno izpeljali kasneje, 28. maja 2016. Vreme je takrat poskrbelo za obilico sonca in člani smo res uživali. V mesecu maju smo organizirali tudi družinsko kolesarjenje, kjer smo s pomočjo broda na Muri prečkali reko in prekolesarili dobrih 30 km po sosednji avstrijski trasi, ki je čudovita in brez prometa.

Čez nekaj dni (članek pišem v začetku junija), natančneje 10. 6., v okviru občinskega praznika načrtujemo izvedbo nogometnega turnirja za veteranske ekipe.

Tradicionalno igramo nogomet vsak petek zvečer in v nedeljo popoldan.

Ljubitelji nogometa in gibanja, dobrodošli!

Ker smo bili tudi letos uspešni na razpisu občine za športna društva v letu 2016, smo že poprijeli za delo, saj želimo naši klubski sobi in članom društva omogočiti spodobne sanitarije. Nato bo sledil skok v počitnice in aktivno poletje, jeseni pa še kak izlet.

Do naslednje številke Novic, ko se vam ponovno oglasimo, pa si prizadevamo, da se bomo lahko že pohvalili z rezultatom našega dela. Prav tako pa upamo na kakšno donacijo lokalnih gospodarstvenikov.

Lep športni pozdrav in prijetno poletje!

Sašo BELA

ŠTAJERSKA TURISTIČNA ZVEZA

Naše novo vodstvo

Letošnja skupščina Štajerske turistične zveze, s katero sodeluje tudi Občina Rače-Fram ter nekatera društva iz tamkajšnjega lokalnega okolja, je bila volilna. Po desetih letih predsedovanja zvezi je mag. Jože Protner predlagal, da vodenje prevzame dosedanji podpredsednik, Janez Ribič, ki je dobil podporo članov zveze - turističnih društev in zvez, soglasno podporo pa so mu namenili tudi udeleženci skupščine. Ti so se dosedanjemu predsedniku, mag. Jožetu Protnerju, soglasno zahvalili za dosedanje uspešno vodenje zveze in mu podelili naziv častni predsednik Štajerske turistične zveze.

Skupščina je na predlog Janeza Ribiča sprejela programska izhodišča, v katerih je dan poudarek sodelovanju in povezovanju zveze in njenih članov z lokalnimi skupnostmi, javnimi zavodi na področju kulture in izobraževanja ter kmetijskimi organizacijami in zavodi, z namenom promocije in prepoznavnosti naravnih in drugih danosti, s katerimi lahko pomembno obogatimo turistično ponudbo.

Nevenka KAUČIČ

Lisjakov kotel - OBVESTILO

Člani Turističnega športno rekreativnega društva 'Toti lisjak' iz Rač vas obveščamo, da bo tradicionalna prireditev s humanitarno noto, znana pod nazivom LISJAKOV KOTEL, ki je 11. 6. 2016 odpadla zaradi slabega vremena, izvedena v soboto, 27. avgusta 2016.

Vabljeni!

*Iztok ROJKO,
predsednik TŠRD Toti lisjak*

PISALI STE NAM

Visok obisk na domačiji pri Baronu na Planici

Ponosni smo, da smo v soboto, 21. maja 2016, na domačiji pri Baronu gostili visok mednarodni državni obisk. Na željo visokega gosta, generalnega direktorja organizacije FAO (organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo s sedežem v Rimu), da obišejo slovensko ekološko kmetijo, smo jim pripravili zanimiv program in kulinarično doživetje.

V goste smo prejeli delegacijo FAO (Jose Graziano da Silva - generalni direktor FAO, ki je prispel s soprogo in asistenko) in delegacijo ministrstva/veleposlaništva, ki so jo sestavljali mag. Dejan Židan - minister, mag. Tanja Strniša - državna sekretarka, Bogdan Benko - veleposlanik RS v Rimu, mag. Snežana Popovič - vodja službe za EU koordinacijo in mednarodne zadeve, Snežana Dolenc - služba za EU koordinacijo in mednarodne zadeve (s spremstvom) ter Simona Hauptman, vodja svetovalne službe pri KGZS - Zavod Maribor.

Sprejem generalnega direktorja FAO Joseja Graziana da Silve

Pri nas so se zadržali ves popoldan. Veliko časa in pozornosti so namenili našemu permakulturnemu vrtu, se navduševali nad hotelom za žuželke in zanimivim sožitjem zelišč na spiralni zeliščni gredi.

*Ogled naših bio vrtov
(zeliščni, permakulturni, spiralna greda, visoka greda...)*

Predstavitve in ogled kmetije, vrtov in bio trgovine

Minister Židan je obujal čase svojega otroštva v Račah in z nami delil kar nekaj zanimivih in zabavnih zgodb, generalni direktor FAO da Silva pa nam je dal nove ideje, ki jih je prinesel s seboj iz rodne Južne Amerike (Brazilije).

Sledil je delovni sestanek delegacije, nato pa smo jih razvajali z našo domačo, pohorsko kulinariko. Posebej so bili navdušeni nad pomladno svežino rabarbare, ki je v tem letnem času v naši kulinariki ne manjka.

Jose Graziano da Silva je našo kmetijo z navdušenjem pohvalil ter med drugim povedal, da svetovna organizacija za prehrano in kmetijstvo vidi prihodnost le v ekološkem načinu kmetovanja in da je prav ta način kmetovanja tisti, ki ga FAO namerava v prihodnje podpirati.

*Za spomin še posnetek z delegacijo in domačimi
Vse foto: Filip Frešar*

Hvala vsem visokim gostom za čast, ki so nam jo z obiskom izkazali, ter za zagon, ki so nam ga s tem dali za naprej.

Mihelca OBROVNIK,
Izletniška ekološka kmetija Uranjek, pri Baronu

Slovenski jekleni most navdušil v Turčiji

Lanskoletni zmagoviti most iz špagetov zamenjali za letošnje 2. mesto na mednarodnem tekmovanju jeklenih mostov v Turčiji

Ekipa fantov s Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru, ki nam je zadnji dve leti že dokazala, da se da tudi iz špagetov zgraditi čisto pravi pravcati (presenetljivo trden) most, si je letos cilj zastavila še nekoliko višje, pa tudi širše in stabilneje - odločeni so bili zgraditi jekleni most.

Po dveh osvojenih lovorikah gradnje mostu iz špagetov so se nadobudni študentje (v nekoliko razširjeni sestavi ter v sklopu projekta DESign & CONstruct - DECO 2016) udeležili tekmovanja v gradnji mostov, ki je potekalo v Turčiji, natančneje v Istanbulu. Na tekmovanju z desetletno tradicijo je sodelovalo 13 različnih univerz iz Romunije, Srbije, Hrvaške, Turčije in Slovenije. Ekipo mariborske fakultete za gradbeništvo so sestavljali David Dobrotinšek, Mitja Furman, Vid Lešič, Rok Murko, Mihael Kodrič in Matic Ledinek (slednja sta iz naše občine).

Fantje so kmalu po potrditvi, da potujejo v Turčijo (izmed 32 prijavljenih ekip se je samega tekmovanja, po izboru organizatorjev, namreč udeležilo le 16 ekip - tistih z najboljšo projektno dokumentacijo), zavihali rokave in se aktivno lotili dela. Na pomoč pri gradnji mostu jim je priskočilo podjetje Inotehna iz Slovenske Bistrice, kjer so fantom ponudili prostor in potrebno orodje. In čeravno so most zgradili na domačih tleh, je bilo potrebno v Turčiji vajo ponoviti in to v čim krajšem času.

Za razliko od preteklih dveh let, ko so jim največje preglavice predstavljali lomljivi špageti, je bilo potrebno letos pozornost preusmeriti predvsem na to, da so si na podlagi zasnove mostu zagotovili dovolj materiala in da so cevi s tankimi stenami, ki so se pri varjenju ukrivile, ponovno zravnali v prvotno lego. V svoj unikatni, 105 kg težak most, ki je zažarel v barvah turške zastave, okiten z zvezdo, so fantje privili kar 174 vijakov. In od kot ideja za to turško simboliko? Do nje jih je v osnovi vodila oblika mostu, ki je z dvema lokoma predstavljala obliko lune in zvezdo, kar jih je spomnilo na zastavo države, kjer se bodo oziroma so se kasneje udeležili tekmovanja.

Na tekmovanju so poleg mase mostu, unikatnosti, estetike ter horizontalnega in vertikalnega pomika ocenjevali tudi hitrost sestave mostu, pri čemer ekipa mariborskih študentov ni imela konkurence. Gladko je namreč prehitela vse nasprotnike, saj je svoj most sestavila v zgolj 19 minutah.

Če želimo praktično ponazoritev in potrditev, da je to dejansko kratek čas, se, denimo, spomnimo, da večina žensk v manj kot dvajsetih minutah komajda opravi vse dnevno potrebne higienske in lepotne operacije v kopalnici, za moškega pa teh 19 x 60 sekund kot blisk

mine na oddelku tehnike (in še kje).

Kakorkoli že: po končanem ocenjevanju v vseh kategorijah so naši fantje zasedli odlično 2. mesto in s tem postali podprvaki gradnje mostu na mednarodnem nivoju.

Naše konstrukcijsko-gradbene ase je za las premagala le ekipa fakultete Karadeniz Teknik iz Turčije, ki pa je že stara znanka omenjenega tekmovanja.

Gradbenim junakom veljajo iskrene čestitke ob laskavem naslovu, seveda pa smo še posebej ponosni na že predhodno imenovana člana ekipe, ki prihajata iz občine Rače-Fram. Mihael in Matic, vsa čast! Čeravno si tekmovanja nismo mogli ogledati v živo, je odtisnjen grb naše občine (kot ene izmed ponosnih sponzork) našel mesto na majici ekipe gradbenih podprvakov, zato smo bili vsaj na tak način v (tekmovalnem) duhu nenehno z njimi.

Ali se bodo fantje tudi prihodnje leto udeležili tekmovanja, na katerem so bili letos tako uspešni, je zaenkrat še preuranjeno govoriti. Vsekakor pa so si nabrali veliko novih izkušenj, poznanstev, znanj, bogatejši pa so tudi za doživetje, kako je, če ti na poti domov, natančneje v Grčiji, 'crkne' kombi. A ta pripetljaj našim mladim gradbenikom, ki so se vedro razpoloženi vračali v domovino s srebrno lovoriko v žepu, ni povzročil kakšnega omembe vrednega glavobola. Iz zagate jih resda niso rešili grški bogovi, je pa to storila Asistenca, ki jim je na mesto prisilnega postanka dostavila nov kombi, s katerim so se fantje srečno, skupaj z njihovim slavnim mostom, vrnili tja, kjer sedaj najbrž vsaj v podzavesti že snujejo nove drzne in občudovanja vredne načrte.

Petra PLEŠIVČNIK

Evropsko prvenstvo v biljaru

Nastopila tudi slovenska paraplegika David Slaček (iz Rač) in Matej Brajkovič - za slednjega bronasta medalja

V sosednji Avstriji, natančneje v St. Johann am Pangau, je od 2. do 12. aprila 2016 potekalo Evropsko prvenstvo v biljaru (v nadaljevanju: EP), tudi za invalide. Med biljardisti sva nastopila tudi paraplegika - član DP ljubljanske pokrajine Matej Brajkovič, sicer večkratni udeleženec evropskih in svetovnih prvenstev ter David Slaček, član DP Podravja, ki sem nabiral prve izkušnje na mednarodnih tekmovanjih.

Na EP sva nastopila tudi avtor članka (na posnetku) in Matej Brajkovič, dobitnik bronaste medalje (avtor posnetka)

Na EP se je odpravila sedemčlanska ekipa iz Slovenije, vključno z igralcema na invalidskem vozičku. V vseh disciplinah je tekmovalo 200 biljardistov, od tega 20 invalidov. Z Matejem sva se pomerila v treh disciplinah (8-ball, 9-ball in 10-ball).

Najprej smo se igralci pomerili v 'desetici', ki med invalidi velja za najbolj zahtevno, saj gre za največjo igralno površino in igralci moramo nemalokrat uporabiti tako imenovane podaljške igralne palice. Brajkovič je izgubil v četrtfinalu, kar je pomenilo tudi izgubo kolajne, saj se ne igra za tretje mesto in sta na koncu dva igralca tretja. Sam sem prvo igro izgubil s tesnim rezultatom (6:5; igralo se je do 6), v repasažu pa sem premoč moral prepustiti nasprotniku (5:1; igralo se je do 5). Brajkovičeva pot se je začela z dvojno zmago (6:3, 6:1), sledil pa je poraz s tesnim rezultatom v četrtfinalu (5:6).

V naslednjih dneh so bile na vrsti tekme v osmici. V prvem krogu je bil Brajkovič prost, sam pa sem izgubil s 3:5. V drugem krogu je med zmagovalci Brajkovič zmagal s 5:3, sam pa v repasažu ponovno izgubil in s tem končal tekmo v osmici. Brajkovič se je naslednji dan uvrstil v polfinale in izgubil (4:5) z letošnjim prvakom v dveh disciplinah, legendo s Švedske, Henrikom Larsonom in tako na koncu osvojil bronasto medaljo.

V zadnji disciplini, devetki, sva oba zasedla deveto mesto. S tem pa je bilo najino tekmovanje tudi zaključeno.

Biljardne mize so bile vrhunske, tako da so bili pogoji za igro zelo dobri. Hotel, v katerem sva bivala, je umeščen v strmino, zaradi česar je bilo najino gibanje na prostem precej omejeno, v hotelu pa seveda ni bilo težav in tudi sobe so zelo primerne za gibalno ovirane osebe. Naslednje leto naj bi se prvenstvo odvijalo na Portugalskem ali

Nizozemskem, odločitev še ni znana. Vsekakor pa se ga bova z Matejem ponovno udeležila.

Občini Rače-Fram se zahvaljujem za podporo pri udeleževanju na tem prvenstvu.

David SLAČEK

Državno prvenstvo v košarki na vozičkih

V športni dvorani OŠ Rače je 3. aprila 2016 potekalo 25. državno prvenstvo v košarki na vozičkih.

Tekmovanje je v organizaciji ZŠIS - POK pripravilo Društvo paraplegikov Podravja. Za naslov prvaka v sezoni 2015/16 so se pomerile druga, tretja in četrta ekipa z lestvice ligaškega tekmovanja, prvouvrščena ekipa iz Avstrije pa se je borila za ligaškega prvaka. Naslov državnega prvaka je osvojila DP Ljubljana Mercator, na drugo mesto se je uvrstila DP Maribor Palfinger Marine, tretje mesto pa je pripadlo DP Celje Thermana. Prvak lige ZPS Soča oprema je ekipa RSV Kärnten.

Prvouvrščena ekipa po šestih kolih ligaškega tekmovanja, RSV Kärnten, se je v prvi tekmi pomerila s četrtouvrščeno DP Celje Thermano in jo po pričakovanju brez težav premagala; rezultat je bil 65:38. V naslednji tekmi sta se srečali drugo- in tretjevrščeni - DP Ljubljana Mercator in DP Maribor Palfinger Marine. Ljubljancani so Mariborčane ugnali z rezultatom 52:39.

Poraženki prvih dveh tekem sta igrali za tretje mesto. Po enakovrednem boju je več moči zbrala DP Maribor Palfinger Marine, ki je DP Celje Thermano ugnala s 45:40. V zadnji tekmi sta se pod koši za naslov prvaka lige pomerili zmagovalni ekipi prvih dveh tekem. Osvojila ga je RSV Kärnten, ki je proti DP Ljubljana Mercator slavila s 53:40.

Pokale in medalje sta podelila župan Občine Rače-Fram, Branko Ledinek in predstavnik ZŠIS, Primož Jeralič.

Pokal za najboljšega strelca lige je prejel Robert Holdering, izžrebali pa so tudi pare za pokal Zveze paraplegikov Slovenije (prireditev je potekala 16. 4. 2016 v Murski Soboti).

Foto: Blaž Uršič

Župan je v nagovoru tekmovalcem povedal, da je telovadnica OŠ Rače gostila že mnogo tekmovalcev iz različnih športnih panog, še nikoli pa niso v njej izvedli državnega prvenstva, na kar je zelo ponosen in seveda vesel, da je lahko na tem mestu čestital državnim prvakom; to so tokrat postali Ljubljančani. Še pred tem je predstavil občino Rače-Fram in se igralcem zahvalil, da so za mesto prireditve izbrali kraj Rače.

Zveza paraplegikov Slovenije, Društvo paraplegikov Podravja in Zveza za šport invalidov - POK se Občini Rače-Fram zahvaljujejo za gostoljubje, izposojajo športne dvorane, županu pa za lep sprejem in gostitev. Aktivu kmečkih žena Klasje Rače pa se zahvaljujemo za odlično pripravljeno pecivo, ki je pripomoglo, da so naši tekmovalci lažje počakali na kosilo, ki so ga pripravili kuharji in kuharice osnovne šole.

Barbara SLAČEK

*Moder človek je tisti, ki ne žaluje za stvarmi,
ki jih nima, ampak se veseli tistih, ki jih ima.*

*V življenju pogosto ni bistveno,
da imaš v rokah dobre karte,
ampak da znaš dobro igrati s slabšimi.*

V župniji Sv. Jožefa Delavca Rače se dogaja

Že od začetka leta 2016 in kasneje tako težko pričakovane pomladi se tudi v župniji Svetega Jožefa Delavca Rače vrstijo različni dogodki.

Prav poseben pa je bil seveda mesec maj, v katerem se je - poleg šmarnične pobožnosti, ki je potekala vsak dan - zvrstilo tudi veliko lepih dogodkov, povezanih z družino, našimi otroki in ostalimi krajanji.

• Naša cerkev v novi podobi

Praznovanje božiča ni prineslo v srca vseh vernikov samo miru, blagoslova in sreče ob rojstvu našega odrešenika. Poseben čar je praznovanje prineslo naši cerkvi, ki se je prav pred pričakovanjem božičnih praznikov ovila v novo, lepšo podobo. Dobila je čudovito podobo svetišča, ki ga prihajajo gledat tudi romarji, ko jih pot zanese skozi naš kraj.

Z zbiranjem prostovoljnih prispevkov smo uspeli zamenjati klopi v cerkvi, ki je tako dobila novo, zaključeno podobo. Mizarski mojster je uspel v dogovorjenem času narediti vse klopi, prav tako nova vrata. Naša cerkev je tako postala še prijetnejši in prijaznejši, celostno urejen prostor.

Nove klopi • foto: Robert Emeršič

Lepo je, kadar se v njej zbiramo kot velika družina. Naš župnik Robert Emeršič rad reče: »Radi imejte svojo mlado župnijo«. Prihodnje leto bo namreč praznovala častitljivih 50 let. Naš trud gre v smeri, da bi tudi bodoče generacije rade prihajale v naše svetišče.

Hvala torej vsem, ki ste po svojih močeh darovali sredstva za našo prelepo cerkev.

• Velika noč

Velika noč (*Vuzem*) je najpomembnejši krščanski praznik. Kristjani na ta dan praznujejo Jezusovo vstajenje od mrtvih - na veliki petek so Jezusa Kristusa križali, tretji dan po tem, na nedeljo, pa je vstal od mrtvih. Velika noč je za kristjane praznik veselja in upanja; verujejo, da je Jezus s svojim vstajenjem premagal telesno in duhovno smrt ter za vse prinesel upanje, za kristjane pa upanje na vstajenje po smrti.

Velikonočne tradicije se v veliki meri od države do države razlikujejo. Po tradiciji je na veliki petek zapovedan strogi post, na veliko soboto se blagoslovijo (pogovorno žegnajo) jedila, ki jih potem zaužijemo za nedeljski zajtrk.

Tudi v Sloveniji imajo določeno simboliko - suho meso simbolizira Kristusovo telo, rdeči pirhi so kaplje krvi, hren predstavlja žeblje, potica in ostala peciva pa trnjevo krono. Na velikonočno nedeljo so v Sloveniji v navadi vstajenske procesije, na čelu katerih nosijo kip vstalega Kristusa.

Tako smo se verniki na velikonočno jutro podali k vstajenski procesiji, ki poteka do bližnjega krožišča.

Velikonočna procesija • foto: Leo Strmšek

Vstajenska procesija je simbol vere, upanja in ljubezni, ki ne sme ostajati zaprta za stenami cerkve, ampak naj oznanja vsemu svetu: Kristus je vstal.

Procesijo smo kot verigo dobrote, upanja in usmiljenja sestavljali ljudje - veliki in mali, ženske in moški, preprosti in izobraženci, mladi in stari, ministranti, pevci, duhovnik.

Procesija je bila veličastna, bila je Cerkev v malem. Udeleženci procesije smo simbol naroda, ki je svojo usodo zaupal v božje roke. Veliko se nas je zbralo, mnogo tudi takih, ki v cerkev zaidejo le redko. Pa vendar, če bi jih vprašali, ali se čutijo kristjane, bi odgovorili pritrtilno, saj je velika noč tudi zanje znamenje upanja.

Procesija je v tem pogledu simbol nebeške slave!

• Ureditev župnijskega dvorišča

Ko je nastopilo toplo pomladno vreme, je na plano privabilo tudi vse, ki radi poprimejo za delo na vrtu, v sadovnjaku, uredijo okolico in poskrbijo za lep videz okolice. Tudi v našo župnijo je pomlad prinesla nove izzive in načrte. Ob prvem lepem vremenu je padla odločitev o ureditvi celotnega župnijskega dvorišča. Tako so številni prostovoljci pomagali odstraniti ves tlak na dvorišču, ga očistiti, poravnati teren, položiti robnike, del novih tlakovcev in del očiščenih starih tlakovcev.

Urejanje dvorišča • foto: Leo Strmšek

Svoj prispevek so dodale tudi pridne gospodinje, ki so skrbele za lačne in utrujene delavce.

Hvala vsem, ki ste si vzeli čas za ure prostovoljnega dela in po svojih močeh prispevali v obliki finančnih sredstev, hrane in pijače. Vsak prispevek je bil dobrodošel.

Dela so bila dokončana v predvidenem roku; malo je sicer nagajalo vreme, ampak z božjo pomočjo so delavci premagali vse ovire.

Bog povrni vsem, ki se trudijo, da je naša župnija dobila tudi tako lepo zunanjo podobo.

• Župnijsko žegnanje

Župnija Sv. Jožefa Delavca v Račah praznuje godovni dan svojega nebeškega zavetnika na praznik dela, 1. maja. Tudi letos smo slovesno sveto mašo posvetili v čast sv. Jožefu Delavcu, zavetniku delavcev, kmetov, podjetnikov, obrtnikov in vseh delovnih ljudi.

Že na seji ŽPS smo se dogovorili, da bo slovesna sveta maša ob 9. uri (kot preteklo leto), kar se je pokazalo za zelo dobrodošlo pri vseh vernikih in obiskovalcih naše cerkve. Tako so se lahko srečali s sorodniki, prijatelji in znanci ter skupaj prisostvovali slovesnosti. Dovolj časa pa je seveda bilo tudi za prijetno druženje po maši.

S svojim petjem je sv. mašo obogatil cerkveni pevski zbor. Po maši smo se zadržali na cerkvenem dvorišču, kjer smo se družili ob prijetnem klepetu, dobrotah naših gospodinj in dobri kapljici. Želimo, da se tudi prihodnje leto še v večjem številu srečamo v naši lepi cerkvi ter se priporočimo našemu farnemu zavetniku. Hvala vsem, ki ste pripomogli, da je bilo župnijsko žegnanje res prijetno.

• Florjanova nedelja

Sveti Florjan goduje 4. maja in je eden izmed zelo priljubljenih svetnikov pri nas. Je nasprotnik ognja in zavetnik vode, zato ni nič čudnega, da so si ga prav gasilci izbrali za svojega zavetnika. Največkrat je upodobljen kot rimski vojščak (to je tudi bil), ki zliva vodo na gorečo hišo ali cerkev.

Na dan sv. Florjana ali na Florjanovo nedeljo so se po tradiciji vsi gasilci povsod na Slovenskem udeležili svečanih procesij s skupno mašo. Ponekod so imeli letno skupščino ali pa slovesnost z veselico.

Tudi v naši fari postaja slovesnost Florjanove nedelje (letos 8. 5.) že tradicionalna (*za več informacij o tem dogodku preberite članek PGD Podova na straneh 42 - 44 - op. ured.*).

• Zakonski jubilaranti

Tudi tokrat smo s svojo prisotnostjo želeli sebi in zbranim povedati, da je za nas družina še vedno vrednota, skratka, da je lepo biti poročen.

Zavedamo se, da danes, ko sodobna kultura družino postavlja pod vprašaj (družina ni več svetinja, čeprav jo večina mladih še vedno uvršča med najvišje vrednote), zakonci iz dneva v dan težje kljubujemo pritiskom medijev in družinske antipropagande, težje ostajamo zvesti obljubam, ki smo jih drug drugemu izrekli na dan naše poroke - obljubam ljubezni, zvestobe in spoštovanja.

Prav zato je potrebno, da pri tem drug drugemu stojimo ob strani in se spodbujamo k dobremu. Tudi v naši župniji smo se v nedeljo, 15. maja, s prav posebnim namenom

zbrali pri slovesni sv. maši - da počastimo in Bogu priporočimo 19 parov zakonskih jubilentov, ki prav letos praznujejo okroglo obletnico poroke.

Župnik Robert Emeršič nas je sprejel na cerkvenem dvorišču in v procesiji smo skupaj odšli v cerkev. Sledila je slovesna sv. maša, pri kateri je nagovoril vse navzoče, pevci domačega pevskega zbora pa so z izbranimi pesmimi slovesnosti dodali še prav poseben čar.

Najmlajši zakonski jubilanti letos praznujejo prvo okroglo obletnico, torej 10 let poroke, najstarejši par pa je poročen že 61 let.

Vsak par zakonskih jubilentov je iz župnikovih rok prejel rožni venec, nastale pa so tudi spominske fotografije vseh zakonskih jubilentov.

Zakonski jubilanti • foto: Eva Mustafa

Nato smo se ob dobri kapljici, domačih dobrotah ter prijetnem klepetu še kar nekaj časa družili in na tak način preživeli prijetno nedeljsko popoldne.

In ker obhajanje obletnice poroke pogloblja ljubezen in veselje med zakoncema, bomo prihodnje leto ponovno povabili naše zakonske jubilate.

Hvala ti, Bog, za vse letošnje jubilate in zakonske pare, ki so si pred tabo obljubili večno ljubezen in zvestobo in to ohranjajo.

Janja OTIČ, ŽPS

Večina problemov v življenju se dogaja zaradi dveh razlogov: ker reagiramo brez razmišljanja ali ker predolgo razmišljamo brez reagiranja.

Vsak človek kdaj naredi kakšno napako in reagira prehitro, premalo preišljeno, zmotno. Ni ga med nami, ki bi vse znal in vse delal prav. Pomembno je, da se tedaj z dobrini nameni odkrito in strpno pogovorimo, se kaj naučimo in si ponudimo roko, ramo in novo priložnost.

Na medenih kolesih od cesarice do čebelarja

Od 17. do 21. maja 2016 je trinajst pogumnih kolesarjev prvič prevozilo medeni maraton od Dunaja do Rač, ki je potekal v čast svetovnemu dnevu čebel.

Avstrijska prestolnica je bila drugi dom pred skoraj 300 leti na Gorenjskem rojenega Antona Janše, ki velja za utemeljitelja sodobne apikulture, obenem pa gre za čebelarja, kateremu je pravo in edino veljavo dala sama cesarica Marija Terezija.

Rače so maja letos, v spomin na rojstni dan že omenjenega priznanega čebelarja, gostile 14. čebelarji praznik. Kolesarje in oba tako raznolika kraja je združila Maja Zupan iz Žirovnice, pobudnica zelo odmevne akcije, za katero upamo, da bo postala tradicionalna.

Kolesarski maraton je potekal po evropski daljinski kolesarski poti Evro Velo 9, ki povezuje Baltsko morje na Poljskem z Jadranskim na Hrvaškem. Pot se je pričela na železniški postaji v Mariboru, od koder smo s kolesi na vlaku krenili proti Avstriji.

Ko smo prispeli, smo popoldanske urice izkoristili za ogled mesta in se ponosno postavili pred Janševo spominsko ploščo v parku Augarten.

Naslednji dan je bil od vseh najbolj naporen in najdaljši. Kar 140 kilometrov čez Gradiščanko do Pinkafelda smo morali pregoniti, vmes pa premagati ne tako nedolžno vzpetino Semmering. Vsem se je uspelo povzpeti na najvišjo točko, v prijetno vasico Mönichkirchen, od koder je pot vodila samo še navzdol, do naslednjega prenočišča, prijetnega dijaškega doma, kjer smo se okrepčali, izmenjali občutke in si ob dobri kapljici zapeli marsikatero domačo.

Novo jutro se je začelo na razgibanem ruralnem terenu, kjer smo občudovali mehke hribčke, zelene doline, kaleča polja, cvetoče travnike in zeleneče gozdove, dan pa smo zaključili v turističnem, termalnem Loipersdorfu.

Nasmejani ženski del ekipe

V petek smo ponovno nabirali kolesarske kilometre in premagovali klance. Ob idilični pokrajini s sadovnjaki in vinogradi smo na napor kar pozabili. Mirno smo prestali tudi oba moja 'gumidefakta'.

Foto: Boštjan Tržan

Ustavili smo se v Bad Radkersburgu, pri čebelarju Raimundu Fischerju, ki nas je seznanil z njihovo dolgoletno čebelarstvo tradicijo ter raznovrstnimi čebeljimi proizvodi.

Naposled smo se varno vrnili v Slovenijo in se nastanili v Hotelu Betnava, še prej pa v Hiši stare trte nazdravili s kozarcem rujnega, zapeli in z zanosom analizirali udejanjeno pot.

Vrhunec maratona se je zgodil v soboto, ko smo se vrnili v Rače, kjer smo s svojim prihodom pred oder velikega prireditvenega šotora zaključili čebelarstvo praznik ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Dejanu Židanu in predsedniku Čebelarstvo zveze Slovenije, Boštjanu Noču, izročili uokvirjeno fotografijo maratoncev pred Janševo ploščo, s podpisi vseh udeležencev.

Foto: Simona Napast

Sami pa smo prejeli diplome za opravljeno pot, ki nam še danes, ko se je večkrat spominjamo, pred oči priključijo veliko posebnih trenutkov, ko smo z dobro voljo premagovali okoli 360-kilometrsko razdaljo.

Posebno ganljiv je bil trenutek, ko smo družno (pred več stoglavo množico) zapeli tistega znanega Čebelarja - Lojzetu Slaku v spomin, nam pa v opomin, da se naslednje leto spet srečamo.

Ob tej priložnosti v prvi vrsti izrekam zahvalo našima gonilnima silama, Maji Zupan in Boštjanu Tržanu, seveda pa gre zahvala celotni ekipi (tudi šoferju kombija ter tistim, ki so poskrbeli za fotografske spomine), ki je vso pot bila in dihala kot eno.

Danilo NAPAST

Oranžnim zmajem že trinajstič 'ozlatelo' srce

Medtem, ko smo si navijači po septembrski odbojcarski pravljici v Mehiki, od koder so se naši rdečelasi mladinski reprezentanti vrnili z odličnim 7. mestom (o tem smo poročali tudi v Novicah št. 68-4/2015), še nekoliko hladili (od ploskanja in navijanja otečene) roke, so si fantje v svojih matičnih klubih v sklopu državnega prvenstva že stopili na nasprotni strani mreže.

In tako, kot so se fantje porazdelili v svoje klube, smo tudi navijači svoja srca predali vsak svojemu.

V svetu nogometa bi zaradi svoje goreče odbojcarske privrženosti zagotovo že zdavnaj dobila rdeči karton, a svoje štajersko srce sem z vsem ponosom predala ljubljanskemu klubu ACH Volley (pravzaprav, če malo pomislim, sem privrženka tega kluba že od zgodnjih najstniških let, ko sem, skupaj s prijateljico, glas puščala na tribuni telovadnice v Framu, medtem ko je na parketu slavil takratni 'bog' odbojke, Jasmin Čuturić).

Pripadnost oranžnim zmajem so podpisali tudi mladinski reprezentanti Žiga Donik, Jan Kozamernik in Matevž Ledinek. Ker spremljamo fante na vsakem koraku in smo na Matevža, ki prihaja iz naše občine, še posebej ponosni, smo jih v navijaškem duhu s tribun podpirali tudi v tej sezoni.

Framčan Matevž Ledinek med igro
Foto: arhiv ACH Volley

Po nekoliko slabšem začetku sezone, ko (v sklopu lige prvakov) žoga ni in ni hotela v okvirje odbojcarske senzacije, so fantje čez noč menjali še glavnega trenerja. V te zahtevne čevlje je tako stopil tedanji pomočnik Zoran Kedačič, ki pa je izbrano zmajsko vrsto dvignil kot fenikse s pepela. Na parketu so se takoj začutili nova - sveža energija, povezanost med fanti, domiselnost v igri, zmage pa so se začele vrstiti ena za drugo.

Prvič letos je izbrana 'zmajška' vrsta v zlato zagrizla že po osvojeni lovoriki srednjeevropskega prvenstva (MEVZA), v državnem prvenstvu pa se jim nasmihal že trinajsti (!) naslov državnih prvakov.

Že petič zapored so se fantje za laskavi naslov državnih prvakov soočili z ekipo Calcit Volleyballa iz Kamnika in tudi tokrat jim je, kljub dvema izgubljenima nizoma, s skupaj tremi zmagami v finalni seriji, to tudi uspelo.

Na zadnji, tretji finalni tekmi, ki je potekala v hali Tivoli v Ljubljani, smo seveda bili prisotni tudi razgreti navijači. In čeprav moja garderobno omaro v vsaj 70 % zasedajo oblačila roza barve, sem se takrat brez dilem oblekla v oranžno-belo kombinacijo, kot se za zmajsko (vsaka asociacija na nogometne zelene zmaje je povsem naključna, da ne rečem neumestna) navijačico tudi spodobi.

Zelo vesela sem bila tudi glasnega ACHajevskega bobna, ki je za vsaj nekaj oktav preglasil moje glasno utripajoče srce; da je trepetalo, se ni čuditi, saj je vendar šlo za eno bolj enakovrednih tekem samega finala. O zmagovalcu je tudi tokrat odločal infarktni tie-break. Na strani nasprotnikov sta oranžnim zmajem največji odpor predstavljala brata Štern, ki ju osebno na odbojcarskem parketu enačim v bratoma Grimm v svetu pravljic. Kljub imenovanima razpoloženima bratoma so Kamničani v zadnji tekmi imeli kar nekaj težav s sprejemom in servisom, prav take 'podarjene' točke pa so Ljubljčanom dajale dodatna krila. Odlična igra Jana Kozamernika, trenerjeve taktične menjave med dobro razpoloženima Andrejem Flajsom ter Ericom Mochalskim, asi Pokeršnika ter dober odpor igralcev v bloku so se izkazale kot odlične poteze za končno dobitno kombinacijo, ki je izbrani vrsti oranžnih zmajev srca že trinajstič (od tega dvanajstič zapored) obarvala zlato.

Skupinski posnetek naših odbojcarskih junakov
Foto: arhiv ACH Volley

Srečen Matevž s ponosnima staršema -
Tadejem in Sabino Ledinek

Veselje na tribuni je bilo nepopisno! Kot že na mnogih tekmah do sedaj se je ježila koža, ne bom pa lagala, da se v očeh ni zalesketala tudi kakšna (nenačrtno izzvana) solza sreče.

Po uspešni sezoni, ko so oranžni zmaji s svojim ognjem dvakrat pometli z vso konkurenco in zagrizli v zlato, so si sedaj več kot zasluženno privoščili tudi nekaj počitka. A ne za dolgo. Že v kratkem bo namreč potrebno energijo ponovno preusmeriti na parket, saj bodo že julija v Zagrebu potekale kvalifikacije za mladinsko svetovno prvenstvo. In če fantov nismo pustili samih niti v daljno Mehiko, jim tudi v Zagrebu vsekakor ne bo potrebno igrati brez navijačev!

Petra PLEŠIVČNIK

Zanimaj se za življenje okoli sebe –
za ljudi, stvari, literaturo, glasbo, šport.
Svet je tako bogat, da kar kipi
od dragocenih zakladov,
plemenitih značajev in zanimivih ljudi.
Posveti se mu in ne misli toliko nase.

Ker smo umrljivi, bodo vsaka nadarjenost,
spretnost, sposobnost, ki jih premoremo,
vsaka misel in čustvo, ki ga občutimo,
vsak čudovit prizor, ki ga vidimo,
vsaka materialna dobrina, ki jo imamo,
na koncu izgubljeni - razen, če vse to delimo.

Nasveti za hišne ljubljence v poletnih mesecih

V vročih poletnih dneh zahtevajo posebno skrb tudi naši domači ljubljenci. Bivanje v poletnih mesecih jim lahko olajšate tako, da zagotovite zadostno količino sveže vode, ki jo po potrebi večkrat na dan zamenjajte, na voljo pa morajo imeti tudi senco ali hladen prostor, kamor se lahko umaknejo pred neposredno vročino. Poletni čas lahko predstavlja tveganje za nastanek vročinskega udara oz. hipertemije, saj se psi ne potijo skozi kožo kot ljudje, temveč oddajajo toploto predvsem s šopenjem, potijo pa se skozi nos in blazinice na tačkah. Če se kuža ne more ohlajati, se lahko njegova notranja temperatura nevarno poviša, tako da pride do poškodbe notranjih organov. Toplotni udar se pojavi pogosteje pri psih kot pri mačkah. Lahko se pojavi pri vsaki pasmi, pogosteje se pojavi pri dolgodelskih ter kratko gobčnih oz. brahicefaličnih pasmah psov. Prav tako se lahko pojavi v katerikoli starosti, čeprav se pogosteje pojavi pri mlajših in starejših psih. Ko opazimo znake kot so sopenje, dehidracija, povečano slinjenje, povišana telesna temperatura, pordele sluznice, povišan pulz, nepravilno bitje srca, bruhanje krvi, temno oz. črno blato, zmanjšana produkcija urina, mišični tremor, nepravilno gibanje, omotičnost, nezavest, je potrebno vašega kosmatinca nemudoma odpeljati k veterinarju.

• Potovanje z ljubljencem na morje

Pri potovanju z ljubljenci je najprej potrebno preveriti (glede na lokacijo počitnikovanja), ali so ti dovoljeni. Da nas naš ljubljencek lahko spremlja tudi na dopustu, mora biti ustrezno označen z mikročipom, imeti evropski potni list in biti cepljen proti steklini vsaj tri tedne pred odhodom. Pogoji premikov hišnih živali se razlikujejo od države do države, zato je pred odhodom na dopust nujno preveriti pogoje potovanja s hišnim ljubljencem (glede na državo potovanja) pri najbližjem veterinarju, lahko pa tudi na spletni stran Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin.

Pred odhodom na dopust naj bo vaš štirinožni prijatelj primerno razgiban, kar bo lajšalo dolgotrajnejšo pot. Med vožnjo poskrbite za zadostno količino sveže vode, ljubljenceku med potjo ne dajajte jesti. Prav tako se večkrat ustavite ter mu omogočite vsaj krajši sprehod.

• Nevarnost, ki ogroža naše kosmatince na morju

Posebno nevarnost v obmorskih krajih, na mediteranu in tudi v Sloveniji, predstavljajo komarji, ki so okuženi z mikrofilarijami oz. larvami srčnih glist (*Dirofilaria immitis*). Komar lahko te majhne zajedavce ob piku vnese v krvni obtok psov, redko pa tudi mačk. V krvnem obtoku se ti razvijejo v odrasle oblike (velike do 20 cm) in lahko povzročijo razširitev srca in žil, ki se zamašijo.

Okuženi psi in mačke se hitro utrudijo, imajo povišano telesno temperaturo, so apatični, drgetajo, težko dihajo, hušajo in kašljajo. V izkašljani vsebini lahko opazimo kri, lahko pa tudi bruhanje.

Zdravljenje boleznij je v začetnem stadiju uspešno, kasneje pa težavno in večinoma neuspešno. Zato je izredno pomembna uporaba sredstev za preprečevanje okužbe pri živalih, ki potujejo v mediteransko območje, kjer je bolezen najbolj razširjena. V naši ambulanti so za preprečevanje okužbe s srčno glisto na voljo ampule, ki odganjajo komarje ter tablete, ki ubijajo mikrofilarije.

NOVOST V AMBULANTI PRIMAVET

Za vse tiste ljubljence, ki jih je strah vožnje, ki se zelo bojijo pregleda pri veterinarju ali pa jih lastniki težje pripeljejo na pregled v ambulanto, jih lahko veterinar po predhodnem naročilu obišče tudi na domu. Na domu opravljamo pregled hišnih živali, pregled zobovja, pregled kože in sluševodov, cepljenja proti steklini, preventivno cepljenje proti kužnim boleznim, svetovanje glede prehrane in nege, pomoč pri porodu, ultrazvočne preglede na brest, evtanazije.

Ekipa Primaveta

Za obisk veterinarja na domu nas lahko pokličete in se naročite na telefonski številki: 02/62-03-72 in 041/ 342 323. Več o naši ambulanti najdete na www.primavet.si ali pa na fb strani.

Primož ŠUŠTERIČ, dr. vet.

20 let Centra za preprečevanje odvisnosti

"Izvedela sva pravzaprav od drugih oseb, čeprav sva občasno imela občutek, da nekaj s sinom ni v redu. Lahko bi si mislila, pa vendarle si tega nočeš priznati. Vse tiste obljube sina niso nič več veljale. Imela sva občutek, da se nama podirajo tla pod nogami. Bil je čas, da se obrneva po strokovno pomoč."

To je samo ena izmed zgodb staršev, ki se obrnejo po pomoč na Center za preprečevanje odvisnosti, ki letos praznuje 20-letnico delovanja.

Pot Centra za preprečevanje odvisnosti se je začela septembra 1996. Do leta 2014 je deloval pod okriljem Zavoda za zdravstveno varstvo Maribor, v zadnjih letih pa v okviru Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Z letom 2012 ima Center pisarno tudi v Murski Soboti. Program je anonimen in brezplačen.

Center ima odprta vrata za vsakogar s težavami z drogo (za tiste, ki po drogi le občasno posegajo, ali za one, pri katerih že govorimo o odvisnosti) ali svojce, partnerje ter druge ključne bližnje osebe, ki želijo nekomu pomagati.

Zakaj je potrebno ukrepati čim prej?

Pomembno je, da bližnje osebe pomagate in naredite prvi korak, saj so težave, povezane z uživanjem drog, zelo kompleksne:

- Uživanci drog zelo težko priznajo svojo težavo.
- Uživanci drog prvega koraka ne bodo storili sami od sebe, dokler se ne bodo nakopičili problemi do te mere, da jim bo življenje postalo nezno.
- Krajši kot je čas jemanja drog, večja je verjetnost, da se težave rešijo z manj posledicami.

Program pomaga posameznikom doseči stabilno abstinenco od vseh prepovedanih drog, zaključiti izobraževanje ali pridobiti zaposlitev, vzpostaviti pozitivno družinsko klimo, oblikovati varno socialno mrežo in vzpostaviti kvalitetno preživljanje prostega časa.

Center bo ob obeležitvi 20. obletnice delovanja v letošnjem letu pripravil več aktivnosti, ki jih lahko spremljate na internetni strani: <http://www.nijz.si/sl/regije/obmocna-enota-maribor>.

Kontakti:

Center za preprečevanje odvisnosti

- sprejemna pisarna Maribor:

Ljubljanska ulica 4, Maribor

- sprejemna pisarna Murska Sobota:

Ul. arhitekta Novaka 2B, Murska Sobota,

tel. št. (02) 332 72 51, (02) 333 12 56,

gsm: 031 744 494, e-mail: info.cpo@nijz.si.

***V imenu strokovnih delavk Centra za preprečevanje odvisnosti, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Območne enote Maribor
Janja MIŠIČ, uni. dipl. psih.***

ZA ZAKLJUČEK...

Gledališka skupina OŠ Rače iz Kanade prišla pohvaljena in navdušena - čestitamo!

Že po koncu grafičnega oblikovanja te okrogle, 70. številke Novic, tik pred oddajo v tisk, se nam je v imenu otroške gledališke skupine OŠ Rače in spremljevalne ekipe v uredništvo (skorajda še z letala) s še povsem svežimi vtisi in nekaj nadvse zgovornimi fotografijami nepozabnega potovanja in nastopa 'preko luže' oglasil Matjaž Tomanič iz Pozejdon turizma d.o.o., ki je poskrbel za to, da je edinstveno gostovanje mladih gledaliških nadobudnežev tudi po potovalni in turistični plati teklo 'kot namazano'.

Spomnimo: gledališka skupina OŠ Rače je bila s predstavo *Otroške oči vidijo vse*, ki je nastala po zamisli in zapisu mentorice Petre Pipenbaher, povabljen k sodelovanju na 14. Mednarodnem festivalu otroških gledaliških skupin, ki je letos prvič v zgodovini potekal na drugi strani Atlantika (v Kanadi, v mestu Stratford - v provinci Ontario), med 4. in 15. junijem.

Ker z zakasnelo prispelim zapisom lovimo zadnje koticke preostalega časopisnega prostora, tokrat, žal, ne moremo objaviti celotnega zanimivega prispevka o njihovi predstavitvi širnemu in mednarodno pisanemu občinstvu, niti z vami pocediti slin ob gledanju, kaj vse je ekipa na gostovanju videla, doživela, koga spoznala, s kom se srečala ipd.

Zato za poslastico sedaj objavljamo le eno izmed številnih fotografij, ki bodo šle v zgodovino zanimivih dogajanj in dosežkov učencev ter učiteljev OŠ Rače; več pa, kot že navedeno, prihodnjič!.

Mladi gledališčniki OŠ Rače, ki so se z igro 'Otroške oči vidijo vse' predstavili v Kanadi

In seveda še nujen pripis: "Bravo, mladi upi in vsi, ki ste med gledališčniki iz vsega sveta tako izvorno in uspešno zastopali barve vaše in naše šole, občine in države!"

Uredništvo

OBČINA RAČE-FRAM; 17. občinski praznik – nagrajenci 2016

(foto utrinka z osrednje prireditve, 18. junija 2016); foto: Simona Antolič

• PREJEMNIKI ZLATIH ŽUPANOVIH PETIC:

iz OŠ Rače: Luka Gačnik, Špela Kapel, Gašper Kapel Polegeg, Miha Vogrin, Petra Kralj, Alen Koren, Rok Kocman, Filip Leva, Klara Kac, Nadin Zorec;

iz OŠ Fram: Timotej Gabrijan, Hana Gradišnik, Klavdija Krupič, Anteja Luketič, Živa Osonkar, Anja Potočnik, Alen Tušek, Domen Unuk, Tinkara Tanja Valcl

• PREJEMNIKI PRIZNANJ ŽUPANA:

Milan Kovačič, Marta Salaj, Silvester Kugl, Stanislav Vake, Avgust Vodušek, Mira Zupe, Zlatka Napast, Vidko Vidovič, Marija Lešnik, Jože Tomažič, Boris Furek, Majda Žirovnik, Branko Pernat st.

Športniki z županom:
Aljoša Lipavc,
Mihaela Jerinič,
Odbojkerski klub Fram -
mladinska ekipa

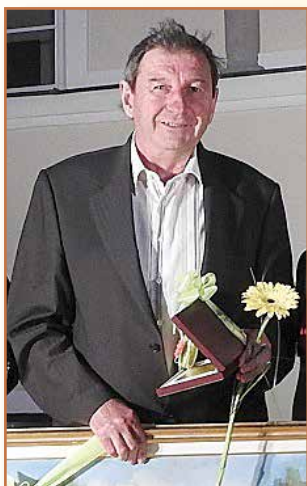
• PREJEMNIK SPOMINSKE PLAKETE:

Stanko Štern

*Nagrajencem (pri naštevanju niso navedeni v enakem vrstnem redu,
kot stojijo na posnetkih)*

ISKRENO ČESTITAMO!

(Več o prireditvi in nagrajencih v prispevku na straneh 26-28)

*Želimo vam toplo,
prijetno in sproščeno
poletje!*

